Proceedings of the Third Session of the Assam Legislative Assembly assembled under the Sovereign Democratic Republican Constitution of India

---

The Assembly met in the Assembly Chamber, Shillong, at 10 A.M. on Thursday, the 15th March, 1951.

PRESENT

The Hon'ble Srijut Lakshesvar Borooah, Speaker, in the Chair, the seven Hon'ble Ministers, three Deputy Ministers and thirty-six Members.

QUESTIONS AND ANSWERS

UNSTARRED QUESTIONS

(To which Answers were laid on the table)

Report of the Commission of Enquiry appointed under the Indo-Pakistan Agreement

Shri SATINDRA MOHAN DEV asked :

26. (*a*) Have Government received the report of the Commission of Enquiry appointed under the Indo-Pakistan Agreement to ascertain the causes of recent communal disturbances in the State ?

(*b*) If so, do Government propose to publish the report ?

(*c*) Will Government be pleased to state the principal findings of the Commission and their recommendations to stop such incidents in future ?

The Hon'ble Srijut BISHNURAM MEDHI replied :

26. (*a*)—Yes.

(*b*)—The report will be published by the Central Government in due course.

(*c*)—As the report is at present a confidential document, it is regretted that it is not possible to divulge its contents.

Assistance given to rural Agricultural people in distress

Maulavi ATAUR RAHMAN asked :

27. Will Government be pleased to state—

(*a*) The nature of assistance they advance to rural agricultural people in distress ?

(*b*) Whether it is a fact that in the areas affected by the last communal disturbances in the State such distress prevails on a wide scale ?

(*c*) Whether it is a fact that as such the Grow-More-Food Campaign is being definitely frustrated in those areas ?

(*d*) Whether any special arrangement has been made to advance such assistance to ryots in those areas ?

(*e*) If not, whether Government propose to take necessary steps in this direction immediately ?

The Hon'ble Srijut OMEO KUMAR DAS replied :

27. (*a*)—It is not clearly understood what the Hon'ble Member means by "People in distress".

The Government, however, have given certain loans to the earthquake distressed and flood-affected people in the Lakhimpur and Sibsagar Districts in the form of Seeds, Cattle and Ploughing implements.

The distressed people in areas affected by communal disturbances in the districts of Kamrup and Goalpara have been rehabilitated and necessary seeds are being given.

(*b*)—This Department has no information.

(*c*)—No, it is not a fact. The activities of the Grow-More-Food Campaign are in full swing wherever these are carried on.

(*d*)—The Grow-More-Food Campaign is not meant for giving assistance or relief to the distressed people. Its object is to grow the maximum quantity of food in the shortest possible time. As such the question does not arise in view of the reply under (*c*) above.

(*e*)—Does not arise.

Officers in the Education Department

Srijut BEJOY CHANDRA SAIKIA asked :

28. Will Government be pleased to state—

(*a*) The number of Inspectors, Deputy Inspectors, Sub-Inspectors, Assistant Sub-Inspectors in Education Department ?

(*b*) Whether inspection is done by looking on the registers and visiting the classes at a glance or by testing the progress of the students and method of instruction carried on by the teachers ?

(*c*) How many High and Middle English Schools in the State remain uninspected during the year 1950 ?

(*d*) How many Middle Vernacular and Primary Schools remain uninspected during the year 1950 ?

(*e*) Whether all High and Middle Schools are inspected yearly ?

(*f*) Why Sub-Inspectors' Circle Headquarter is not allowed in other Subdivision as has been done in the case of Gauhati Subdivision ?

(*g*) How many 'C' class schools are there in the Tea Gardens in the whole State of Assam.

(*h*) Why these schools are not inspected ?

The Hon'ble Srijut OMEO KUMAR DAS replied :

28. (*a*)—Number of Inspectors	2
Number of Deputy Inspectors of Schools including one Deputy Inspector of Schools under the Development Scheme.	18
Number of Sub-Inspectors of Schools including 4 Sub-Inspectors of Schools under Development Scheme and 12 Sub-Inspectors of Schools under Social Education.	70

Number of Assistant Sub-Inspectors of Schools including 1 Assistant Sub-Inspector of Schools under the Development Scheme and 16 Assistant Sub-Inspectors of Schools under the Social Education. 73

(*b*)—Inspections include amongst others, looking into the registers, visiting the classes, testing the pupils and note on the progress as well as giving instruction to the teachers the method of teaching which will be most suitable and effective.

(*c*), (*d*) & (*e*)—The information is not readily available but is being collected from the two Inspectors and Assistant Inspector of Schools, Cachar and Assistant Inspector of Schools for Hills, Shillong

(*f*) Sub-Inspectors of Schools' Circle Headquarters is not allowed in other Subdivision as it is not possible to provide them with quarters in rural areas.

(*g*)—There are nearly 400 'C' Class tea garden schools in the State.

(*h*)—These types of schools are non-Government and unaided Government and are not inspected as they are in out of the way places. But these schools are only inspected if and when the garden authorities request for such inspection by the Inspecting Staff of the Department.

Mrs. BONILY KHONGMEN: Will Government be pleased to include discipline and cleanliness in pupils and surroundings as principal subjects for inspection ?

Shri MAHENDRAMOHAN CHOUDHURY (Deputy Minister): Surely.

Roads under Petrol Tax and Post-War Scheme

Shri DHARANIDHAR BASUMATARI asked :

29. (*a*) Is it a fact that to complete the incomplete work of roads under Petrol Tax and Post-War Scheme, Government have adopted a "49 Formula"?

(*b*) Will the Hon'ble Minister in-charge of Public Works Department be pleased to state the names of the roads which have been taken up this year under this Formula.

The Hon'ble Srijut RAMNATH DAS replied :

29. (*a*)—Yes, only in respect of incomplete Post-War Roads, *i. e.*, those roads where 49 per cent. or above of the total cost were spent from Post-War Funds, have now been selected for completion from the Petrol Tax Fund.

(*b*)—Following are the names of Roads taken up this year :—

1. Improving North-Gauhati-Amingaon-Hajo-Nalbari Road—Section I.
2. Nalbari-Palla Road.
3. Improving Rangiya-Hajo Road.
4. Improving Barpeta-Bhowanipur Road.
5. Improving Amirkhowa-Bhalla Road.
6. Improving Sarupeta Feeder Road.
7. Improving Tihu Feeder Road.
8. Improving Katharali Road.
9. Improving Gauhati-Sonapur Road.
10. Improving Barbari Road.
11. Improving Dhubri-Patamari Road.

12. Improving Damra-Dalgoma Road.
13. Improving Rangjuli-Simultola Road.
14. Improving Salkocha-Lakhiganj Village Road.
15. Improving Kokrajhar-Patalpur Road.
16. Constructing a road from Golaganj to Soulmari.
17. Paikan-Bajengdoba Road—Section I.
18. Metalling black topping shingling side berms of South Trunk Road East.
19. Lalabazar-Lalamukh Road.
20. Bokakhat-Dhansirimukh Road.
21. Seoni Ali.
22. A road from Mudaijan bridge on Assam Trunk Road to Jhanji *via* Kamargaon.
23. Cinamara-Titabar Road.
24. Charigaon Ali.
25. Jagduar Ali.
26. Mahura Ali from Assam Trunk Road to Gelabil.
27. Khumtai Ali.
28. Nagora Ali.
29. Athgaon Ali.
30. Nowgong-Laokhoa-Bhurbhanga Road.
31. Nakola-Bhakatgaon-Rajanayang-Kullonghat Road.
32. Nowgong-Bhuragaon Road upto Dhingbazar.
33. Morigaon-Bhakatgaon Road.
34. Dharamtul-Dandua Road.
35. Puranigudam Railway Station to K. A. Road.
36. Borbhogia-Mikirbheta-Dhing Road.
37. Sarupathar-Jamunamukh Road.
38. Samaguri-Lailuri Road.
39. Depota-Ghogra Road.
40. Surfacing certain stretches of North Trunk Road in Central Assam Division.
41. Improving No-Ali-Panigaon to Subansiri.
42. Diroi-Bhaman-Tin Ali.
43. Sologuri-Moran.
44. Naharkatia to Tin Ali.
45. Dhodar Ali between Banferra to Dillighat.
46. Bhimbar Ali.
47. Dhodar Ali from Jhanji to Nazira.
48. Sapekhati Feeder Road from Railway Station to Dhodar Ali.
49. Metalling and Surfacing Sadiya Station Road.
50. Rongdoi to Laikajan.
51. Saikhowa-Diramukh Road.
52. Laikajan-Murkongselek including a ferry.
53. Joypur Ali.
54. Chabua-Tengakhat.
55. Rupahi-Kakopathar.

Shri SATINDRA MOHAN DEV: Will Government be pleased to state how many of these roads were selected as per the recommendations of the Communication Board ?

The Hon'ble Srijut RAMNATH DAS: These roads were approved by the Communication Board, and I have stated the formula under which these roads were selected.

***Shri SATINDRA MOHAN DEV**: Is it not a fact that the Communication Board from 1947, 1948, 1949, recommended some roads in Silchar area, and those roads got top priority and why those roads are not found in the list ?

The Hon'ble Srijut RAMNATH DAS: I have already stated the formula that those roads where 49 per cent. or above of the total cost were spent have now been selected for completion. These roads were taken throughout Assam on the whole on the basis of the formula stated above.

***Shri SATINDRA MOHAN DEV**: Is it not a fact that the Petrol Tax Fund is distributed on district basis ?

The Hon'ble Srijut RAMNATH DAS: I have already stated that these roads were selected by the Communication Board, and have already stated the procedure under which these roads were selected by the Government.

***Shri SATINDRA MOHAN DEV**: Can the Hon'ble Minister over-throw the recommendations of the Communication Board ?

The Hon'ble Srijut RAMNATH DAS: I have not thrown out the recommendations but I have already stated that as decided by the Government, these roads cannot come under the Scheme that we have adopted.

***Srijut RAJENDRA NATH BARUA**: May I understand that the roads recommended by the Communication Board if not taken up this year, may be taken up next year ?

The Hon'ble Srijut RAMNATH DAS: If funds permit.

***Mr. J. S. HARDMAN**: Will Government kindly state why no road in Silchar reaches the stage of 49 per cent. completion, when so many roads elsewhere attained that percentage ?

The Hon'ble Srijut RAMNATH DAS: That can be enquired into.

Gauhati-Shillong Road

Srijut GAURI KANTA TALUKDAR asked :

30. (*a*) Are Government aware—
(*i*) that there are several 'U' shaped curves on the Gauhati-Shillong Road which can conveniently be avoided by filling up small strip of low lands or by construction of short bridges ;
(*ii*) that the said road can be shortened thereby to a great extent ?
(*b*) If the answer to the above question be in the affirmative, do Government propose to appoint a Committee of some expert engineers to examine the feasibility of shortening the road as suggested and to submit their report for the consideration of Government ?

The Hon'ble Srijut RAMNATH DAS replied :

30. (*a*)—(*i*) 'U' shaped curves cannot be avoided on hill roads. Some of these can, however, be improved to some extent, but our efforts to obtain funds from the Government of India for such improvements on this National Highway

*Speech not corrected.

have not so far been successful on the ground that more important and urgent works on other Sections of the National Highway must receive attention first.

(*ii*)—The road cannot be shortened as suggested. The gradients will become too steep for traffic.

(*b*)—No Committee of experts is necessary. When funds become available, our engineers will be able to carry out the improvements.

High Power Committee for retrenchment

Srijut GAURI KANTA TALUKDAR asked :

31. Will Government be pleased to refer to the Starred Question No.13 asked by hon. Shri Dharanidhar Basumatari on the subject of High Power Committee for retrenchment during the Budget Session of the Assembly, 1950 (at page 537 of the Assembly Debates of 27th March 1950) and state :—

(*a*) Whether the various Departments have submitted their proposal for retrenchment ?

(*b*) Whether the High Power Committee have examined the proposal and submitted their recommendations for retrenchment ?

(*c*) If so, whether Government propose to publish the same for the information of the public ?

(*d*) Whether Government have come to any decision regarding the amalgamation of some Departments as suggested ?

(*e*) If the reply to question (*b*) above be in the negative, do Government propose to see that the Committee starts its functions without the slightest delay ?

(*f*) Instead of depending upon the various Departments for the formulation of proposals for retrenchment, whether Government propose to engage some experts, if necessary, even by borrowing from the Central Government, to examine the strength and efficiency of the personnel of each of the important Departments both high and low and to submit their recommendations to Government for retrenchment and amalgamation of any Department that can be done without impairing efficiency ?

The Hon'ble Srijut BISHNURAM MEDHI replied :

31. (*a*)—Yes.
(*b*)—No.
(*c*)—Does not arise.
(*d*)—Does not arise.
(*e*)—The matter is under consideration of the Government.
(*f*)—No.

***Srijut GAURI KANTA TALUKDAR** : Will Government be pleased to state when they got the reports from the different Departments and the proposals for retrenchment ?

***The Hon'ble Srijut BISHNURAM MEDHI** : Sometime ago, but nobody could see the suitability of the proposals, but on the other hand the views of the different Departments are that on account of the increased expansion of activities of the different Departments, no retrenchment was possible.

---

*Speech not corrected.

***Srijut GAURI KANTA TALUKDAR**: Are Government satisfied with the statements made by the different Departments themselves ?

***The Hon'ble Srijut BISHNURAM MEDHI**: Whether the experienced officers should be subjected to retrenchments or not, these are matters under consideration.

***Srijut GAURI KANTA TALUKDAR**: Is it not for that reason that Departments cannot agree to the curtailments of personnel ? Is it not necessary that some experts be engaged to examine the necessity of increasing or diminishing the personnel of the Departments to improve the efficiency of the various Departments ?

***The Hon'ble Srijut BISHNURAM MEDHI**: The hon. Member may be aware that in these days it is difficult to find experts. We are on the look out of some men who can look into these matters.

***Srijut GAURI KANTA TALUKDAR**: From the Province or from outside?

***The Hon'ble Srijut BISHNURAM MEDHI**: We do not consider from outside, even then it is impossible to get experts from outside.

***Srijut GAURI KANTA TALUKDAR**: Then do we understand that Government would give up the idea of retrenchment ?

***The Honble Srijut BISHNURAM MEDHI**: The whole idea is to increase efficiency first, unless they are becoming more efficient, it is very difficult to retrench.

Shortage of paddy on the Southern portion of the district of Goalpara

Raja AJIT NARAYAN DEV of SIDLI asked :

32. (*a*) Are Government aware that the southern portion of the district of Goalpara on the North Bank of the Brahmaputra is a deficit area with regard to paddy ?

(*b*) Are Government aware that this portion is mostly dependent for food on the northern side of the district which is more or less a surplus area with regard to paddy ?

(*c*) Are Government aware that this shortage of food in the southern portion is due to want of irrigation facilities on the southern side ?

(*d*) Is it a fact that due to this want of irrigation canals many a petition is submitted by the people inhabiting this area to Government every now and then praying for assistance in the matter of constructing "bunds" and "dongs" ?

(*e*) Will Government be pleased to state how many such petitions received response from the Government and if any action has been taken thereon ?

(*f*) Will Government be pleased to state if Government have thought out any comprehensive scheme to remove the shortage of food in this area by making a wide survey to find out the possibilities of necessary irrigation or other alternative arrangements ?

---

*Speech not corrected.

(g) If not, do Government propose to take up any comprehensive survey for the purpose of exploring the possibilities of removing the long felt want of this area by constructing irrigation canals or contemplate any other alternative action ?

The Hon'ble Srijut OMEO KUMAR DAS replied :

32. (a)—Generally speaking—the thanas of Dhubri, Bilashipara and Golokganj on the southern portion of the North Bank of the Goalpara District are considered deficit—though these areas also have surplus pockets.

(b)—Yes.

(c)—Shortage of food depends on a number of factors in some areas. Lack of irrigation facilities may be one of them.

(d)—Yes.

(e)—Sixty-one petitions (45 for new work and 16 relating to repairs to old projects) have been received. Fifty-three of these have been accepted for implementation at a total cost of about Rs.50,000.

(f) & (g)—As the taking up of Minor Irrigation Projects depends on the public agreeing to contribute a share of the costs it has not been thought necessary to undertake a comprehensive survey as suggested. In the case of Major Irrigation Projects undertaken by the Navigation, Embankment and Drainage Section of the Public Works Department, this is done.

Maulavi MD. NAZMAL HAQUE : Will Government take the thana of North Salmara on the North Bank of Brahmaputra a deficit area ?

The Hon'ble Srijut OMEO KUMAR DAS : May be.

Weaving Demonstrators of the Upper Assam Weaving Party

Srijut BIMALA PROSAD CHALIHA asked :

33. (a) Is it a fact that the Weaving Demonstrators of the Upper Assam Weaving Party are not getting their salaries on the scale as recommended by the Pay Committee and as accepted by Government ?

(b) If so, will Government be pleased to state why it is so and who is responsible for this ?

(c) Are Government aware that this is causing hardships to the Weaving Demonstrators ?

(d) Do Government propose to take necessary steps so that the Weaving Demonstrators of the Upper Assam Weaving Party may get immediately their salaries according to the scale as recommended by the Pay Committee and accepted by Government ?

34. (a) Is it a fact that one B. C. Patgiri has been appointed as Weaving Assistant for the Upper Assam Weaving Party ?

(b) If so, will Government be pleased to state why he has been selected and how he has been appointed ?

(c) Is it a fact that there are many equally qualified senior Weaving Demonstrators whose claims have thereby been superseded ?

Srijut MAHENDRAMOHAN CHOUDHURY (Deputy Minister) replied :

33. (*a*)—Yes.

(*b*)—The Development Officer as the drawing officer in respect of the staff was responsible for this and after this post was abolished, the Deputy Commissioner who was appointed *Ex-officio* Development Officer could not deal with the matter due to his multifarious duty. The delay was partly due to the negligence of the Weaving Assistant in-charge of the Party who has since been transferred after departmental proceedings had been drawn up against him for unsatisfactory work.

(*c*)—Yes, this is unfortunately a fact.

(*d*)—Yes, necessary action has been taken and it is expected that the Weaving Demonstrators will very soon get their pay in the revised scale.

34. (*a*)—Yes.

(*b*) & (*c*)—Sree B. C. Patgiri's case was duly considered along with the claims of others. In view of his higher general education and technical qualification including Mill training outside this State, he was given preference for the post of Weaving Assistant requiring more responsibility and office work than that of a Weaving Demonstrator. Moreover he was serving in the post of Weaving Mechanic of the Weaving Institute, Gauhati carrying a similar scale of pay ; no promotion was involved.

Re : **Tezpur Municipality**

Mr. BINODE KUMAR J. SARWAN asked :

35. Will Government be pleased to state—

(*a*) Whether Government are aware that the Tezpur Town had been called as the "Second Shillong" for its natural beauty, cleanliness, good sanitation, etc. ?

(*b*) Whether Government are aware that the present condition of the Tezpur Municipality has become unsatisfactory in respect of roads sanitation, water supply, etc. ?

(*c*) Whether Government are aware that the Cole Park, Holiday Park, and other parks in Tezpur town with their flower gardens are now without fencing and that the flowers are disappearing ?

(*d*) Whether the Tezpur Municipality have lately received any Government loan to improve the conditions of the Tezpur Municipality ?

(*e*) Whether Government are aware that enhanced rates of Municipal Taxes are now being paid by the rate-payers since after the last assessment ?

(*f*) Whether Government propose to take necessary steps so that action may be taken by the Tezpur Municipality for the improvement of roads, sanitation and water-supply particularly of Ward No.I ?

The Hon'ble Maulavi ABDUL MATLIB MAZUMDAR replied.

35. (*a*)—Government have no information.

(*b*)—Yes.

(*c*)—Government have no information.

(*d*)—The Tezpur Municipality received a loan of Rs.50,000 in March, 1950 for improvement of Water-works.

(*e*)—This may be so.

(*f*)—The initiative in this respect should be taken by the Municipality.

Announcement of the result of election to the Gauhati University Court

The Hon'ble the SPEAKER: As a result of voting for election to the Gauhati University Court held on the 13th March, 1951, I hereby announce that the following Members having secured the highest number of votes are declared duly elected :—

1. Mrs. Bonily Khongmen.

2. Prof. Nibaran Chandra Laskar.

3. Maulavi Ataur Rahman.

Discussion regarding curtailment of Session

Dr. EMRAN HUSAIN CHAUDHURY: Mr. Speaker, Sir, I beg to propose that the number of days proposed for this Session may be curtailed in view of the fact that we have not many amendments to move in connection with the Bills that are going to be brought by the Government. That will save much money of the exchequer.

The Hon'ble Srijut BISHNURAM MEDHI: Mr. Speaker, Sir, it is for the hon. Members to decide whether they would like to sit till the end or finish the business of the House earlier. The Government is anxious to finish the Government business. They will have no objection to the prorogation of the Assembly earlier, if they like. I leave the matter entirely to the hon. Members of the House so that they may not accuse Government that they want to shorten even the Budget Session. So we do not propose to stand in the way in which the House may decide, provided the Government business is finished. For example we have not yet introduced the Assam Darrang and Lakhimpur Districts (Assimilation of Laws on State Subjects) Bill, 1951, and if the hon. Members agree to finish all our Government business, we can have no objection to the prorogation of the Assembly earlier than the scheduled time if it be the desire of the Members to do so.

Srijut DANDESWAR HAZARIKA: Mr. Speaker, Sir, it has become rather a procedure of this House that a Session is always prorogued before the scheduled time and that we have seen for the last two or three Sessions. Of course there was some special reasons during the last two or three Sessions for which we had to adjourn the House earlier. For instance, in the last Budget Session there was some communal trouble and in the last September Session there was earthquake and flood. So the hon. Members had to go back to their respective constituencies in order that they might work there. But in the present Session we do not find any such reason why the Session should be cut short. Perhaps, hon. Members have heard from the speech of His Excellency the other day that this is the only State where the Budget Session is so short. If we look to the other States we find that the Budget Session in those States is held for about 2—2½ months and in some States even more than that. Though there is very little opposition in this House, still it is our desire that the House should go on with its business and should have the opportunity to fully discuss all the Bills and every thing that has been put in the agenda. So this is my personal view that the Session should not be cut short and I hope hon. Members will agree with me.

Dr. EMRAN HUSAIN CHAUDHURY: By way of explanation, Sir. When I propose to curtail the number of days of this Session I did not propose that the business should be cut down. Subject to the finishing of the business, the number of days may be curtailed to save the money of the exchequer.

The Hon'ble the SPEAKER: Hon. Members know the circumstances in which I had curtailed the number of days in the Budget Session as well as the September Session. In the last Budget Session I had to curtail the number of days owing to the communal trouble and in the September Session there was devastating flood throughout the State. So the services of the hon. Members were more necessary in their constituencies than here. So there were special circumstances for curtailment of the number of days during those two Sessions. In the present Session there are various legislative measures in the agenda. Crores of rupees are going to be spent. Budget needs careful scrutiny. Therefore, I hope hon. Members will devote time and attention to these important measures. Under the circumstances I find that there is no necessity for curtailment of the Session. I am not disposed to shortening the Session.

Dr. EMRAN HUSAIN CHAUDHURY: Another point is that we sent our Questions long ago on receipt of the information from the Secretary of the Legislative Assembly, but very few Questions have appeared in print. Sir, I should like to invite your attention to that. Towards the end of the Session we find a whole booklet of questions and answers placed before us, but then it is too late to take up all these questions and answers.

The Hon'ble Srijut BISHNURAM MEDHI: The Questions generally come very late. Materials have to be collected from the districts to enable Government to reply to many of these Questions. But we are trying to send the reply as soon as possible.

Srijut GAURI KANTA TALUKDAR: We sent Questions one month before the commencement of the Session ; still we find there are very few Questions answered. We do not know the reason. We are very much disappointed for this.

The Hon'ble the SPEAKER: Only one or two hon. Members sent their Questions ahead.

Dr. EMRAN HUSAIN CHAUDHURY: I sent my Questions quite in time, *i.e.*, on receipt of notice from the Secretary.

The Hon'ble the SPEAKER: Yes, that is true.

General discussion of the Budget

Srijut DALBIR SINGH LOHAR: মানীয়ন অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় বিত্তমন্ত্ৰী মহোদয়ক তেখেতৰ তথ্যপূৰ্ণ বাজেট বক্ততাৰ কাৰণে মই অভিনন্দন জনাইছো।

The Hon'ble the SPEAKER: Order. order, আপুনি যি বক্তৃতা দিবলৈ ওলাইছে তাক Note পঢ়াৰ দৰে পঢ়িলে বেয়া দেখি। কাযেই আপুনি এনেভাবে কওক, যাতে কথা, কোৱাৰ নিছিনা হয়।

Srijut DALBIR SINGH LOHAR: Note ৰ সহায় নোলোৱাকৈ বক্তৃতা দিবলৈ গলে সময়ৰ অভাৱত বহুতো দৰকাৰি কথা বাদ পৰি যায় গতিকেই মই Note ৰ সহায় লৈছো।

The Hon'ble the SPEAKER: আপুনি Note ৰ সহায় লব পাৰে, কিন্তু পঢ়াৰ নিয়ম নহয়। কেন্দ্ৰীয় সদনতো সেই একেই নিয়ম।

Srijut DALBIR SINGH LOHAR: মোৰা কেইদিনৰ অধিবেশনত বহুত সদস্যই পঢ়িয়েই বক্তৃতা দিয়া দেখিছো।

The Hon'ble the SPEAKER: আপুনি আৰু তৰ্ক নকৰিব এতিয়া আপুনি কওক।

Srijut DALBIR SINGH LOHAR: অধ্যক্ষ মহোদয়, এটা প্ৰতিকূল অৱস্থাৰ মাজেদি চৰকাৰে জনহিতকৰ কামত যে সুপৰিকল্পিত আৰু সুচিন্তিত ভাবে অগ্ৰসৰ হৈছে, এই কথা তেখেতে বাজেটৰ পৰিমিত হিচাবৰ জৰিয়তেই প্ৰমান কৰিছে। আচনী বিলাকত কৃতকাৰ্য্যতা লাভ কৰিবলৈ অসংখ্য বাধা-বিঘিনি অতিক্ৰম কৰিব লগীয়া হৈছে। অৱশ্যে কোনো কোনো বিষয়ত যে অকৃতকাৰ্য্যতাৰ সম্মুখীন হবলগীয়া হোৱা নাই এনেও নহয়। কিন্তু মোৰ, দৃঢ় বিশ্বাস যে এই বহুমুখী ঘাট-প্ৰতিঘাতৰ তাৰনাতো চৰকাৰে যিখিনি সফলতা লাভ কৰিছে তালৈ চাই কোনে কোনো আচনীৰ অকৃতকাৰ্য্যতাই চৰকাৰ আৰু ৰাইজক সেই কাম কৰিবলৈ নিৰুৎসাহৰ পৰিবৰ্ত্তে অনুপ্ৰেৰনাহে যোগাব।

বনুৱা সমস্যা:—বাজেট আলোচনা প্ৰসঙ্গত মই পোন প্ৰথমতে বনুৱা সমস্যা সম্পৰ্কে দুআষাৰ কব খোজো। প্ৰথম কথা হৈছে, চৰকাৰৰ বনুৱা বিভাগটো এটা অপৰিহাৰ্য্য আৰু অতি প্ৰয়োজনীয় বিভাগ হিচাবে বেচিকৈ সংগঠিত কৰিব লাগে। অতীতত চৰকাৰৰ সম্মুখত বনুৱাৰ প্ৰশ্নটো যেন এটা মন দিবলগীয়া বিষয়েই নহয়, তেনেভাবেহে বনুৱা বিভাগটো পৰিচালিত হৈছিল। কিন্তু আজি সময়ৰ পৰিবৰ্ত্তনে দৃষ্টিভঙ্গিৰো পৰিবৰ্ত্তন ঘটাইছে বৰ্ত্তমানে সমাজত পৰিবৰ্ত্তন যোগ্যস্থান লাভ কৰিবলৈ বনুৱাইও দাবি জনাইছে। আজি বনুৱাৰ প্ৰশ্ন চৰকাৰ বা সমাজৰ কাৰণে এটা গৌন প্ৰশ্ন নহয়। এতিয়া এই প্ৰশ্নৰ গুৰুত্বই শীৰ্ষস্থান অধিকাৰ কৰিছে। অতীতৰ সম্বলেৰে অতীতৰ সংগঠনেৰে, এই পুশ্ন সমাধান কৰাত, বনুৱা বিভাগে আগবাঢ়িব নোৱাৰে। সেই কাৰণে চৰকাৰৰ প্ৰথম আৰু প্ৰধান কৰ্ত্তব্য হব, ইয়াক পুনৰগঠনকৰি সতেজ কৰা। প্ৰতি মহকুমাতে বনুৱা বিভাগৰ পক্ষৰ পৰা কৰিবলগীয়া কামবিলাক সুচাৰুৰূপে কৰিব পৰাকৈ বনুৱা অফিচ আদি গঢ়ি তোলা উচিত। বনুৱাৰ নায্য স্বাৰ্থ ৰক্ষা কৰিবলৈ যিবিলাক আইন কানুন কৰা হৈছে, তাৰ সুবিধা বনুৱাই যাতে অনতি পলমে পাব পাৰে তাৰ কাৰণে অতিশীঘ্ৰে কাম কৰিবলৈ এই অফিচ বিলাকত আৱশ্যকীয় সুবিধা থাকিব লাগে। আপোচ আলোচনাৰ জৰিয়তেই হওক নাইবা বনুৱা আদালতৰ বিচাৰৰ দ্বাৰাই হওক, বনুৱাবিলাকে যাতে তেওঁলোকৰ অভিযোগ বিলাক মীমাংসা সোনকালে পাবে পাৰ, তাৰ ব্যৱস্থা থাকিব লাগে। বনুৱা আদালত এনেভাবে সংস্কাৰ আৰু সংগঠিত হব লাগে যাতে কেবল মাথোন আইনৰ ভাষাগত অৰ্থৰ ফালৰ পৰা চাই বিচাৰ নকৰি নৈতিক আৰু সামাজিক ন্যায়ৰ ফালৰ পৰা বনুৱা মালিকৰ বিবাদ বিচাৰ কৰিব পাৰে।

মই সিদিনাখন, মাননীয় ৰাজ্যপাল মহোদয়ৰ ভাষণৰ বিষয়ে হোৱা আলোচনাত যোগ দি চাহ বাগিছাৰ বনুৱা আৰু কৰ্ম্মচাৰী সকলৰ বাসস্থান, সৰ্ব্ব নিম্নহাৰ দৰমহাৰ, শিক্ষা আৰু কামৰ ঘণ্টা সম্পৰ্কে কেইটামান কথা উল্লেখ কৰিছিলো। আজি মই পুণৰ এই গুৰুত্বপূণ প্ৰশ্ন কেইটিৰ সম্পৰ্কে চৰকাৰৰ মনোযোগ আকৰ্ষণ কৰো। কেন্দ্ৰীয় পাৰ্লিমেণ্টে Plantation Bill এখন দাঙি ধৰিছে। এই বিল খনে বনুৱা সকলৰ উপকাৰ কৰিব বুলিয়েই মই আশা কৰো। কিন্তু এই বিলত (দুই-পোল্কৰ ধাৰাত) Worker বা বনুৱাৰ যি সংজ্ঞা দিয়া হৈছে, সি বনুৱা আন্দোলনত বিষমৰূপে আঘাট কৰিব বুলি মোৰ আশঙ্কা হৈছে। এই ধাৰামতে ২০০৲ টকা (দুশ) পোৱা বনুৱাৰ বা কৰ্মচাৰীক Worker সংজ্ঞাৰ পৰা বাদ দিয়া হৈছে। আৰু Worker বা বনুৱাৰ মাজত Supervisor বা পৰিদশক বুলি এটা শ্ৰেণী বিভাগ কৰিব খোজা হৈছে। প্ৰস্তাৱিত বিলৰ এই ধাৰা যদি পাচ হয়, তেনেহলে চাহ বাগিছা বিলাকৰ বনুৱা সংগঠনত

নানাভাৱে বিশৃংখলাৰ সৃষ্টি কৰাৰ ভয় থাকে। চৰদাৰ, চকিদাৰ আদিকো পৰিদৰ্শক বুলি কৈ বনুৱা সংগঠনৰ পৰা বাদ দিয়া চেষ্টা হব পাৰে। কৰ্ম্মচাৰী সংগঠনতো তেনেকৈ বিঘিনী ঘটাব পাৰে। মই সেই কাৰণে কব খোজো যে, অসম চৰকাৰে যেন ভাৰত চৰকাৰৰ বনুৱা বিভাগক Plantation Bill ৰ পৰা এই ধাৰাটো উঠাই দিয়াৰ যুক্তিযুক্ততা বিশ্লেষণ কৰি দিয়ে।

কিছুদিনৰ পৰা এনে কিছুমান অৱস্থাই দেখা দিছে, যাৰ ফলত চাহ বাগিছাৰ বনুৱা সকলে নতুন নতুন সমস্যাৰ সন্মুখীন হব লগীয়া হৈছে। এনেকৈয়ে মালিক সকলে বহুতো ক্ষেত্ৰত তেওঁলোকৰ চাহ বাগিছা বিক্ৰি কৰিছে। মালিকানাস্বত্বৰ অনেক হস্তান্তৰ হোৱাৰ ফলত, বনুৱা আৰু কৰ্ম্মচাৰী সকলে সুদীৰ্ঘ কাল সেই বাগিছাত কাম কৰি যি স্বত্ব আৰু সুবিধা অৰ্জ্জন কৰিছিল সি অটুট থাকিবনে নাই সেই বিষয়ে তেওঁলোক সন্দিগ্ধান হৈ পৰিব লগিয়া হৈছে। নতুন মালিকে পুৰণা মালিকৰ নিচিনা সুবিধা আদি দিবলৈ অস্বীকাৰ কৰা দৃষ্টান্তও বিৰল নহয়। মালিক পৰিবৰ্ত্তন হোৱাৰ লগে লগে বনুৱা আৰু কৰ্ম্মচাৰী সকল এটা অনিশ্চয়তাৰ অৱস্থাত নিক্ষিপ্ত হোৱাটো নিতান্ত অবাঞ্চনীয়। কেনো কোনো ক্ষেত্ৰত মালিকৰ ভিতৰত কাজিয়া হৈ বনুৱা আৰু কৰ্ম্মচাৰী সকলক বেতন নিদিয়াৰ ফলত এটা অচল অৱস্থাৰ সৃষ্টি হৈছে। ইও এটা নতুন সমস্যা। যেতিয়া এনেকৈ মালিকে তেওঁৰ বাগিছা পৰিচালনা কৰাত বা পৰিচালনাৰ আৱশ্যকীয় খৰচ বহন কৰিবলৈ অপাৰাগ হয়, তেতিয়া বনুৱা আৰু কৰ্ম্মচাৰী সকলৰ স্বাৰ্থ কেনেকৈ ৰক্ষা হয়, ই এটা সচা কৈ গবেষনাৰ বিষয়। মোৰ বোধেৰে এনে ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে নিজে Court of wards ৰ জৰিয়তে জমিদাৰী পৰিচালনা কৰাৰ নিছিনাকৈ এই বাগিছা-বিলাকো চলাবলৈ আৱশ্যক হলে আইন আদিও কৰিব লাগে। এনে ক্ষেত্ৰত কৰ্ম্মচাৰী আৰু বনুৱা অনুষ্ঠানে সেই বাগিছা চলোৱাৰ দায়ীত্ব লব খুজিলে তেওঁলোকক সেই দায়ীত্ব দিবলৈকো বিধি প্ৰবৰ্ত্তন কৰিব লাগে। সৰু সৰু বাগিছাবিলাকত কৰ্ম্মচাৰী আৰু বনুৱাক যুক্তিসঙ্গত সুবিধা দিবলৈ বিচলিত হোৱা সম্পৰ্কেও এটা সুব্যৱস্থা কৰিব লাগে। বনুৱাৰ স্বাৰ্থ ক্ষুণ্ন নোহোৱাকৈ যাতে চলিব পাৰে তাৰ কাৰণে এই বাগিছাবিলাক এটা উমৈহতীয়া পৰিচালনাত চলিব পাৰনে নোৱাৰে, সেই বিষয়য়েও চিন্তা কৰা যুগুত হব। ক্ষুদ্ৰতা আৰু উপাৰ্জ্জনো-ক্ষমতাৰ অজুহাত দেখুৱাই, বনুৱাক বা কৰ্ম্মচাৰীক নায্য বানচৰ পৰা বঞ্চিত কৰি থাকিবলৈ দিয়াটো অগ্ৰগতিৰ প্ৰতিবন্ধক আৰু সমীচিনো নহয়। বাগিছাত কাম কৰাৰ সময়ত লৰা-ছোৱালী বিলাকৰ আশ্ৰয়াগাৰ, শৌচ পেচাব ত্যাগৰ সুবন্দোবস্ত এতিয়াও অধিক বাগিছাত দিয়া হোৱা নাই। ফলত বাগিছাত কাম কৰা বনুৱা তিৰোতা সকলে এটা ভীষণ সঙ্কটাবস্থাৰ সন্মুখীন হব লগীয়া লৈছে। বদৰ তাপত বা বৰষুণত তিতি বুৰি সন্তান পিঠিত বান্ধি তেওঁলোকে কাম কৰিব লগাত পৰিছে। তেনে অৱস্থাৰ ফলত প্ৰায় লৰা-ছোৱালীবিলাক ৰোগী আৰু জীৰ্ন শীৰ্ণ হৈ গৈছে। গতিকে প্ৰত্যেক বাগিছাত এই লৰা-ছোৱালী বিলাকৰ আশ্ৰয়াগাৰ আৰু যত্ন লোৱাৰ সুব্যৱস্থাৰ বাবে চৰকাৰে বাগিছাৰ মালিক সকলৰ তীক্ষ্ণ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব লাগে।

অসম Oil Companyৰ তলত ডিগবৈ আৰু তিনচুকীয়াত কাম কৰা বনুৱা আৰু কৰ্ম্মচাৰী সকলৰ সমস্যাও জটিলতৰ হৈ গৈছে। কোম্পানী আৰু বনুৱা সঙ্ঘৰ ভিতৰত বহুদিনৰে পৰা যিবিলাক প্ৰশ্ন অমীমাংসিত ভাবে পৰি আছে, সেইবিলাক প্ৰশ্ন লৈ বনুৱাৰ মাজত গভীৰ অসন্তোষৰ সৃষ্টি হৈছে। ভাৰত চৰকাৰৰ বনুৱা বিভাগৰ পক্ষৰ পৰা এতিয়াও এই বিষয়ে কোনো সন্তোষজনক মীমাংসা কৰা হোৱা নাই। এইটো সঁচাকৈয়ে বৰ পৰিতাপৰ বিষয়। মই অনুৰোধ কৰো যে, অসম চৰকাৰে ভাৰত চৰকাৰৰ বনুৱা বিভাগক এই বিষয়ে অতি শীঘ্ৰে এটা সিদ্ধান্তত উপনীত হোৱাত গুৰুত্ব আৰোপ কৰি লিখিব। যিহেতু, আপোচ আলোচনাৰ জৰিয়তে বনৱাৰ দাবী মীমাংসা কৰা হোৱা নাই, সেই কাৰণে অতি শীঘ্ৰে ইউনিয়নৰ দাবী অনুসাৰে বিবাদ নিষ্পত্তিৰ কাৰণে Tribunal গঠন কৰি দিয়া প্ৰয়োজন। অতি সোনকালে Tribunal গঠন কৰি ডিগবই আৰু তিনচুকীয়াৰ তেলৰ খনিত কাম কৰা বনুৱা সকলৰ মাজৰ বিবাদ নিষ্পত্তিৰ কাৰণে

বিচাৰৰ ব্যবস্থা কৰা হয়। এই কাম আৰু পলম হলে অবস্থা আয়ত্বৰ বাহিৰত যোৱাৰ ভয় আছে। সেই কাৰণে অসম চৰকাৰে আৰু কালাতিপাত নকৰি এই বিষয়ে ভাৰত চৰকাৰক যেন এটা ব্যবস্থা কৰিবলৈ অনুৰোধ কৰে।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, অসমৰ ভূতপূৰ্ব্ব মুখ্যমন্ত্ৰী ৺লোকপ্ৰিয় বৰদলৈ দেৱৰ শ্ৰাদ্ধ উপলক্ষে অসম চৰকাৰে অসমৰ সকলো অনুষ্ঠান আৰু অফিচপাতি যিদিনা বন্ধ ৰাখিছিল, সিদিনাও Assam Oil Companyৰ বনুৱা আৰু কৰ্ম্মচাৰী সকলে ছুটি পোৱা নাছিল। অসমৰ সমগ্ৰ ৰাইজৰ লগত ঐক্যসুৰে দেশবৰেণ্য নেতাৰ প্ৰতি শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰাৰ সুবিধাৰ পৰা বঞ্চিত হোৱাত বনুৱা আৰু কৰ্ম্মচাৰী সকলৰ মন জানো ক্ষুন্ন হোৱা নাছিল ? অসম চৰকাৰে কোম্পানীৰ এই আচৰণৰ প্ৰতি যেন মনোযোগ দিয়ে।

শিল্প :—মই আৰু এটা বিষয়ৰ প্ৰতি চৰকাৰৰ মনোযোগ আকৰ্ষণ কৰিব খোজো। এই ৰাজ্যত শিল্পবিস্তাৰ কৰিব লাগিলে কল-কাৰখানা চলাবলৈ সস্তাতে বিজুলি-শক্তি বা 'ডিজেল' আদি তেল প্ৰাপ্তিৰ ব্যবস্থা হব লাগে। প্ৰয়োজনীয় বিজুলি-শক্তি এতিয়াও আমাৰ ইয়াত দুষ্প্ৰাপ্য হৈ আছে ; আৰু পালেও তাৰ খৰচ প্ৰচুৰ। 'ডিজেল' অইল, ইঞ্জিন পৰিচালনাৰ বাবে এটি বৰ প্ৰয়োজনীয় বস্তু : কিন্তু ইয়াৰ মূল্য কোম্পানীয়ে বঢ়াই গৈ আছে। আনকি যুদ্ধৰ ভিতৰতো ইয়াৰ দাম আছিল নিচেই তাকৰ ; আজি এই তেলৰ দাম বাঢ়ি গৈ ৪২ গেলনৰ এটা পিপাত ৫৬৮৶০ অনাত পৰিছে গৈ। এনেকৈ দাম বঢ়োৱাৰ কোনো যুক্তি থাকিব নোৱাৰে। যাতে অন্যায়ভাবে এনেকৈ দাম বঢ়াব নোৱাৰে তাৰ কাৰণে তেল কোম্পানীৰ ওপৰত চৰকাৰে হেঁচা দিয়া বা দাম নিয়ন্ত্ৰণ কৰা প্ৰয়োজন।

বনুৱাৰ খাদ্য সমস্যা :—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই ডিগবই, লিড়ু, মাৰ্ঘেৰিটা আদি ঠাইত কাম কৰা লোক সকলৰ খাদ্য সমস্যাৰ বিষয়ে যোৱা অধিবেশনতো চৰকাৰৰ মনোযোগ আকৰ্ষণ কৰিছিলো। আজিও পুনৰাই মই উক্ত সমস্যাকেই নিবেদন কৰিছোঁ। এই অঞ্চলবিলাক আজি পৰিমিত ৰেশনিং এৰিয়া কৰা হোৱা নাই। গতিকে তাত চাউল পোৱা দুৰ্লভ হৈ পৰিছে। অৰ্দ্ধাহাৰে বা অনাহাৰেও কৰ্ম্মচাৰী আৰু বনুৱা সকলে কাম কৰিব লগাত পৰিছে। তাৰ উপৰি চাউলৰ মূল্য অতিকৈ বৃদ্ধি হৈছে। অল্প বেতনভোগী মানুহৰ পক্ষে চাউল সংগ্ৰহ কৰা দুৰূহ হৈ পৰিছে। গতিকে এই অঞ্চলবিলাক ৰেচনিং এৰিয়াত ভুক্ত কৰি বা অন্ততঃ তাত উপযুক্ত সংখ্যক Cheap Grain Shop খুলি দি শিল্পৰ ৰাজহাড় স্বৰূপ এই বনুৱা সকলৰ খাদ্য সমস্যাৰ উপশম কৰে যেন।

অধিক শস্য উৎপাদন :—অধ্যক্ষ মহোদয়, অধিক শস্য উৎপাদনৰ বিষয়েও মই সিদিনা মাননীয় ৰাজ্যপাল মহোদয়ৰ ভাষণৰ জৰিয়তে হোৱা আলোচনাত কৈছো যদিও, আজি আকৌ পুনৰুত্থাপন কৰিবলৈ আগ বাঢ়িছো। কাৰণ বৰ্ত্তমান পৰিস্থিতিত ই জনসাধাৰণৰ মাজত এটা গুৰুতৰ প্ৰশ্ন হৈ উঠিছে। অন্নবস্ত্ৰৰ অভাৱ মিতাবলৈ হলে চৰকাৰ আৰু ৰাইজৰ ঐক্য চেষ্টা আৰু সহযোগ একান্ত আৱশ্যকীয়। চৰকাৰৰ কৰ্ত্তব্য হৈছে, প্ৰকৃত খেতিয়কক সৰ্ব্বতোভাবে সুবিধা দিয়া হৈছে নে নাই তালৈ দৃষ্টি ৰখা। উল্লেখ কৰিবলৈকো দুখ লাগে যে, প্ৰকৃত খেতিয়ক শ্ৰেণী আজি ভূমিহীন, ধনীক বণিক শ্ৰেণীয়ে উপযুক্ত খেতিৰ মাটি বিলাক দখল কৰি হয় জঙ্গলাকীৰ্ণ কৰি পেলাই ৰাখিছে নহয় আধি দি মাজতে লাভৰ অংশ আত্মসাৎ কৰিছে। সমাজৰ এই নীতিৰ বশবৰ্ত্তী লোকসকলৰ প্ৰতি ন্যায্য বিচাৰ হব লাগে আৰু প্ৰকৃত খেতিয়কক মাটি দিয়াৰ সম্পূৰ্ণ প্ৰচেষ্টা হাতত লব লাগে। দৰ্কাৰ হলে কৃষকসকলক কৃষিঋণ দি হলেও সাহায্য কৰিব লাগে।

গাখীৰ, ঘি, মাখন আদি আৰু হৃষ্টপুষ্ট বলদ তৈয়াৰ কৰিবলৈ যিমানদূৰ সম্ভৱ গ্ৰেজিয়াৰ সকলক সুবিধা দিব লাগে। চৰনীয়া পথাৰ বিলাক যাতে বেদখল নহয় তাৰ কাৰণে যথোচিত ব্যবস্থা লব লাগে। চৰকাৰী পশুচিকিৎসা বিভাগে আৰু লাইভ ষ্টক বিভাগে গৰু ম'হৰ খুটি থকা

ঠাইলৈ গৈ বেমাৰৰ চিকিৎসা কেনে দৰে হব পাৰে, কি উপায়ে গাখীৰ বৃদ্ধি হয় আৰু সুস্থ সবল বলদ তৈয়াৰ কৰিবলৈ কি পন্থা অবলম্বন কৰিব লাগে, তাৰ পৰামৰ্শ দি খুটি আৰু গাওঁ অঞ্চলত ব্যাপকভাবে প্ৰচাৰ কাৰ্য্য চলাব লাগে। আনহাতে, চৰকাৰৰ কৃষি বিভাগেও গাওঁবিলাকত সোমাই অবস্থা বুজি য'ত যেনে শস্যৰ সৰহ উৎপাদন হব পাৰে ত'ত তেনে শস্যৰ সচঁ আৰু বীজ উচিত সময়ত বিতৰণ কৰি ৰাইজৰ মাজত উৎসাহ আৰু উদগনি দিব লাগে। কিন্তু দুখৰ বিষয় ওপৰোক্ত বিভাগ কেইটিয়ে সময়োপযোগী আৰু নিয়মিত কাম কৰাৰ অক্ষমতাৰ কাৰণে, এফালে ৰাইজৰ অপূৰণীয় ক্ষতি হৈছে আৰু আনফালে এই বিভাগ কেইটিৰ প্ৰতি ৰাইজ আস্থাহীন হৈছে। গতিকে এইবিষয়ে উক্ত বিভাগ বিলাকৰ মন্ত্ৰী মহোদয় সকলক মই টানি অনুৰোধ জনালো যাতে বিভাগীয় কৰ্ম্মচাৰী সকলৰ প্ৰতি তীক্ষ্ণ দৃষ্টি ৰাখে।

আমাৰ ৰাজ্যত যিসকল খেতিয়কে কুহিয়াৰ খেতি কৰে, দেখা যায়, তেওঁলোকে একেডোখৰ মাটিত ৪।৫ বছৰ খেতি কৰাৰ পিচত আন ঠাই এটুকুৰা বাচি লব লগা হয়, কাৰণ একে ডোখৰ মাটিত ৪।৫ বছৰতকৈ বেছি সময় ভাল কুহিয়াৰ নহয়। কাৰণ মাটি তাৰ পিচত সাৰহীন হয়। গতিকে উক্ত শ্ৰেণীৰ খেতিয়ক সকলক চৰকাৰে প্ৰচুৰ পৰিমাণে সাৰ যোগাই একে ডোখৰ মাটিতে যাতে নিগাজিকৈ কুহিয়াৰ খেতি কৰিব পাৰে তাৰ ব্যৱস্থা কৰি, প্ৰয়োজন অনুসাৰে চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা আৰ্থিক সাহায্য আগবঢ়াই হলেও এই শ্ৰেণীৰ কৃষকক উৎসাহ দিব লাগে।

শিক্ষা :—বাজেটৰ শিক্ষা শিতানত যথেষ্ট টকা ধৰা হৈছে, ইয়াৰ। বাবে চৰকাৰক অভিনন্দন নজনাই নোৱাৰি। মই আশা কৰো, শিক্ষা বিভাগত যেনেকৈ প্ৰচুৰ অৰ্থ ব্যয় কৰিবলৈ ওলাইছে, সেই অনুপাতে স্কুল, কলেজ আৰু আন আন শিক্ষানুষ্ঠান বিলাকৰ সুপৰিচালনাৰ প্ৰতি যেন চৰকাৰে তীক্ষ্ণ দৃষ্টি ৰাখে। বহুতো ক্ষেত্ৰত দেখা যায় যে, দেশৰ ভবিষ্যত উন্নতিৰ স্থল, এই ছাত্ৰ সমাজৰ গুৰিয়াল আৰু আদৰ্শদাতা কিছুমান শিক্ষকে নিজৰ গুৰু দায়ীত্ব উপলব্ধি কৰিবলৈ অপাৰগ হোৱাত এই অনুষ্ঠান বিলাক নষ্ট হয়, আৰু দেশ আৰু সমাজৰ ধৰনী স্বৰূপ এই ছাত্ৰ সকলৰ শিক্ষাৰ গুৰিতে কেৰোনে ধৰে ; বহু ক্ষেত্ৰত দেখা যায় যে অনেক স্কুলৰ আৰু কলেজৰ শিক্ষক আৰু অধ্যক্ষই ৰাজনীতিৰ আগ ভাগ লয়। মোৰ বোধেৰে সেই অধ্যক্ষ আৰু শিক্ষকৰ প্ৰতি কঠোৰ শাস্তিৰ ব্যৱস্থা হব লাগে আৰু প্ৰয়োজন হলে অনুষ্ঠানত দিয়া চৰকাৰী সাহায্যৰ পৰাও বঞ্চিত কৰিব লাগে। অৱশ্যে এই কথা কৈ মই কাৰো ব্যক্তিগত ৰাজনৈতিক মতত হস্তক্ষেপ কৰিব খোজা নাই। সামাজিক মঙ্গলৰ হকেহে মই ইয়াত জোৰ দিছো। কাৰণ কিছুমান ক্ষেত্ৰত দেখা যায় যে অনেক শিক্ষক আৰু অধ্যাপকে নিজৰ কৰ্ত্তব্যলৈ পিঠি দি দলগত ৰাজনীতি চৰ্চাত মনোনিবেশ কৰে ; আৰু অধীনস্থ ছাত্ৰছাত্ৰী বৃন্দকো দলগত ৰাজনৈতিক শিক্ষা দি পৰোক্ষভাবে ছাত্ৰ সকলক সেই সেই ৰাজনৈতিক দলত ভুক্ত কৰিবলৈ যত্ন কৰা দেখা যায়। তাৰপৰা ছাত্ৰ ছাত্ৰী সকলৰ অধ্যয়নৰ অপুৰণীয় ব্যাঘাট ঘটে। ফলত, ছাত্ৰ ছাত্ৰী সকলৰ মন উশৃঙ্খল হয়, আৰু জ্ঞান অৰ্জ্জনৰ পৰিবৰ্ত্তে দলগত ৰাজনীতি চৰ্চাতহে অধিক মনোনিবেশ কৰা দেখা যায়। দৃষ্টান্ত স্বৰূপে কও যে, এটি অনুষ্ঠানৰ চাৰিজন শিক্ষকৰ যদি এজন কংগ্ৰেছী, এজন সমাজতন্ত্ৰী, এজন সৰ্ব্বদলীয় আৰু এজন সাম্যবাদী হয়, (হাঁহি) তেন্তে সেই অনুষ্ঠানত সুশিক্ষা বাৰু হয় কেনেকৈ ? গতিকে মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰো যে এই সাহায্যপ্ৰাপ্ত স্কুলবিলাকক সাহায্য দিয়াৰ মূলত কিছুমান সৰ্ত্ত ৰাখে। লগতে মই ৰাইজ আৰু চৰকাৰৰ হকে স্কুল কলেজৰ শিক্ষক আৰু অধ্যাপক সকলক সানুনয়ে নিবেদন জনাওঁ যাতে তেখেত সকলে দেশৰ ভবিষ্যত গঢ়োতা সন্তান সকলক দলগত ৰাজনীতিৰ মাজৰ পৰা ৰক্ষা কৰি উপযুক্ত নাগৰীক কৰি গঢ়ি তোলাৰ চেষ্টা কৰে।

কেইটামান দৰ্কাৰী বিষয় :—অধ্যক্ষ মহোদয়, গাওঁ বিলাকত ভ্ৰমন কৰি দেখা পাও যে, হাকুটিপেলু (hook worm), গ্ৰহণী আৰু ম্যালেৰিয়াৰ প্ৰকোপেই বেচি। এই বিলাকৰ নিবাৰণৰ বাবে জন স্বাস্থ্য বিভাগক (Public Health Department) চৰকাৰে সৰ্ব্বতোভাবে সাহায্য আৰু সুবিধা দিব লাগে।

গাওঁ বিলাকৰ পানীযোগান ব্যৱস্থাটো অতি শোচনীয়। তাৰ কাৰণে গাওঁত নাদ আৰু পুখুৰী যথেষ্ট হব লাগে।

চহৰৰ পানী সৰবৰাহৰ বাবে মিউনিচিপাল বোৰ্ড বিলাকক উপযুক্ত সাহায্য দিব লাগে। চহৰৰ মান্ধাতা যুগৰ পাইখানা আদিৰ ঠাইত নতুন ধৰণৰ পাইখানা (sceptic latrine) সজোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। ইয়াৰ কাৰণে প্ৰয়োজন হলে tax payer সকলক আনকি টকা ধাৰ দিয়াৰো ব্যৱস্থা হব লাগে। বৰ আচৰিত কথা যে, অসমৰ ৰাজধানী চিলঙৰ নিচিনা ঠাইতো মাজে সময়ে পানীৰ নাটনি হয়। জানিব পৰা গৈছে যে, চিলঙত প্ৰথমতে মাত্ৰ ৩৫ হাজাৰ লোকৰহে পানীৰ ব্যবস্থা আছিল; এতিয়া তাৰ ঠাইত ৯০ হাজাৰ লোকক পানীৰে যোগান দিবলগীয়া হৈছে। তদুপৰি, চৰকাৰী ঘৰবিলাকৰ কৰ আঁগতকৈ অনেক তাকৰ হৈ যাবলগীয়া হৈছে। এনে অৱস্থাত পুৰনীকলিয়া কল কব্জাকে চলাই থাকি যদি নতুন ধৰণৰ ব্যৱস্থা কৰা নহয়, মোৰ বিশ্বাস কেই বছৰ মানৰ পাচতে এই ৰাজধানীত ভয়ঙ্কৰ পানীৰ হাহাকাৰ হৈ উঠাৰ আশঙ্কা আছে। গতিকে চৰকাৰে ইয়াৰ মিউনিচিপাল বোৰ্ডক নতুন ধৰণৰ কল কব্জা আদি আনিব পৰাকৈ অথ সাহায্য দিব লাগে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, সমাজৰ অতি নিম্নখাপত পৰিথকা chaprasi, chaukidar, orderly আদিৰ বিষয়েও দুষাৰমান নকলে তেওঁলোকৰ প্ৰতি অন্যায় কৰা হব। এই শ্ৰেণীৰ লোকসকলৰ প্ৰতি চৰকাৰে বিশেষ মনোযোগ দিয়া উচিত। জানিব পৰা গৈছে যে, বিশেষকৈ চিলঙৰ এই শ্ৰেণীৰ লোক সকলক winter allowance পোৱাৰ পৰা বঞ্চিত কৰা হৈছে। সমাজৰ এই অতি তলখাপৰ দুখীয়া লোক সকলক যদি চৰকাৰে করুণাৰ চকুৰে নাচায়, তেন্তে তেওঁলোকৰ লৰা ছোৱালীৰ শিক্ষা আৰু পৰিয়ালক পোহপাল দিয়া কঠিন হৈ পৰিব। মই চৰকাৰক টানি অনুৰোধ কৰো যেন চৰকাৰে এই শ্ৰেণীৰ লোক সকলৰ winter allowance ৰ বিষয় আন আন জৰুৰি বিষয় কেইটিৰ বিষয়ে আকৌ এবাৰ বিবেচনা কৰি চায়।

ৰাজ্যিক যানবাহন বিভাগৰ (State Transport) কৰ্ম্মী সকলৰ কঠোৰ পৰিশ্ৰম আৰু আন্তৰিক চেষ্টাৰ ফলত চৰকাৰে এই বিভাগৰ পৰা যি লাভ পাইছে তাৰ যেন ন্যায্য অংশ উক্ত বিভাগৰ কৰ্ম্মী সকলে পাব পাৰে, তাৰ বাবে মই চৰকাৰক নিবেদন জনাওঁ। বহুতো ক্ষেত্ৰত শুনা যায়, যে এজন উচচ পদস্থ অফিচাৰে তলৰ কৰ্ম্মী সকলৰ প্ৰতি বৰ অসৎ ব্যৱহাৰ কৰে। ই অতি পৰিতাপৰ বিষয়। মই আশা কৰেঁা, এই বিভাগৰ কৰ্ম্মী সকলৰ বাসস্থান, বানচ আদিৰ বিষয়ে এবাৰ ভালকৈ চিন্তা কৰি তেওঁলোকৰ অভাৱ অভিযোগ বিলাক যেন চৰকাৰে পুৰণ কৰে।

পেটে ভাতে খাই, সংসাৰৰ এচুকত পৰি থকা দেশৰ আৰু সমাজৰ অতি আৱশ্যকীয় লোক, যি সকলে কলম পিহি মাজে সময়ে লঘোনেও থাকি চৰকাৰৰ সকলো কামভে একান পতীয়াকৈ সহায় কৰি আহিছে, এই লোক সকলৰ প্ৰতি এবাৰ চৰকাৰে চিন্তা কৰা অতি প্ৰয়োজন হৈ পৰিছে। এওলোকৰ লৰা ছোৱালীক শিক্ষা-দিক্ষা যাতে সুচাৰুৰূপে দিব পাৰে, তাৰ বাবে চৰকাৰে ব্যৱস্থা কৰা উচিত। বাসস্থান নিৰ্ম্মাণৰ কাৰণে এওলোকক অথ সাহায্য দিয়াটোও দৰ্কাৰ। মই আশাকৰো, জনপ্ৰিয় চৰকাৰে এই বিষয়ে উচিত ব্যৱস্থা কৰিব।

কানি নিবাৰণ আৰু দেশৰক্ষা বাহিনী :—অধ্যক্ষ মহোদয়, অসমত কাণি নিবাৰণৰ কাম কিমান আগবাঢ়িছে, সেই বিষয়ে কোৱাটো মোৰ পক্ষে অসম্ভৱ। যদি এই বিষয়ে আমাৰ Honorary Prohibition Commissioner ডাঙৰীয়াই গোটেই ৰাজ্যতে চৰকাৰৰ সাহায্যাথে এখন পুস্তিকা বিতৰণ কৰি কোন জিলাত কিমান সংখ্যক কাণিয়া বা বেপাৰী ধৰা পৰিছে বা কাণি এৰিছে জানিবলৈ দিয়া হলে বৰ সুন্দৰ হল হেতেন? (শুনক, শুনক) এই বিলাক নজনাৰ বাবে হোজা গাৱলীয়া ৰাইজৰ মাজত আজি নানা প্ৰশ্নই দেখা দিছে। মই এই বিষয়ে এটি কথা বৰ গৌৰব আৰু সগৰ্ব্বৰে কব খোজো যে, যি সময়ত চৰকাৰে দেশৰক্ষী বাহিনী (Home guard) গঠন কৰিছিল, সেই সময়ত কাণিয়া আৰু বেপাৰীৰ ভিতৰত ভীষণ আতঙ্কৰ

সৃষ্টি হৈছিল। সেই সময়ত দেশৰক্ষী বাহিনীয়ে যে দৈনিক কিমান কাণিৰ মোকৰ্দ্দমা বিচাৰৰ বাবে দিছিল, তাৰ প্ৰমাণ সেই সময়ৰ কোৰ্টৰ ৰেকৰ্ডৰ পৰাই জানিব পাৰি। যি দেশৰক্ষী বাহিনীয়ে আন্তৰিকতাৰে সৈতে দেশৰ সেৱা কৰি কাণি নিবাৰণৰ প্ৰধান অংশ গ্ৰহণ কৰিছিল, সেই দেশৰক্ষী বাহিণীৰ লোক সকল আজি "ধোবাৰ কুকুৰ ঘৰৰ নে ঘাটৰ" হৈ পৰিছে। (হাঁহি), তেওঁলোকৰ আন্তৰিক পৰিশ্ৰমৰ ফল হিচাবে পালে—ছেই ছেই দূৰ দূৰ বানী। (শুনক, শুনক), চৰকাৰে আজি আমাক জানিব দিবনে প্ৰত্যেক জিলাতে দৈনিক কাণিৰ মোকৰ্দ্দমা কিমান হয়—কিমান লোকক এই অপৰাধত শাস্তি দিছে? বোধকৰো, তাৰ উত্তৰ দিবলৈ সক্ষম নহব। (শুনক, শুনক), সেই বাবেহে বাইজে ত্ৰাহি মধুসুধন দেখিছে। (হাঁহি), দণ্ডৰ ভয়ত চুকে কোণে ফুচফুচাৰ লাগিছে—প্ৰভু, ই বিষ কাণি নিবাৰণ হলনে পিন্ধা কাণি নিবাৰণ হল? (হাঁহি) উত্তৰ কোণে দিব? (*Voice*—চৰকাৰে।)

মদ নিবাৰণ ও ৰেষ্টুৰেন্ট :—অধ্যক্ষ মহোদয়, বাজেটত এইবাৰ মদ নিবাৰণৰো কিছু আভাস দিছে। ই অতি আনন্দৰ কথা। আবকাৰী বিভাগৰ মাননীয় মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াক আৰু বিভাগক মই চহৰৰ প্ৰায় বিলাক চাহ দোকান আৰু ৰেষ্টুৰেন্টৰ তৰফৰ পৰা ওলগ জনাইছোঁ কাৰণ মদৰ মহল বন্ধ হোৱা দিন কেইটাত এই দোকান বিলাকত ভাল বিক্ৰি হব। যদিও মদৰ দোকানৰ খিৰিকি বন্ধ থাকিব, তথাপি চাহৰ দোকানৰ দুৱাৰ খোলা থাকিব (হাঁহি)। যদি সঁচাকৈয়ে চৰকাৰে এই চাহৰ দোকান আৰু ৰেষ্টুৰেন্ট বিলাকৰ ওপৰত তীক্ষ্ণদৃষ্টি ৰাখি কঠোৰ শাস্তিৰ ব্যৱস্থা অবলম্বন নকৰে, তেন্তে চহৰৰ বহুতো উঠি অহা ডেকাৰ জীৱন নাশ হোৱাৰ আশঙ্কা আছে। গতিকে মই চৰকাৰক অতি সানুনয়ে নিবেদন জনাওঁ যে, চহৰৰ চাহ দোকান আৰু ৰেষ্টুৰেন্ট বিলাকৰ ওপৰত মদ নিবাৰণৰ যেন উচিত ব্যবস্থা লয়।

ক্ষতিপুৰণ :—অধ্যক্ষ মহোদয়, মই আমাৰ জনপ্ৰিয় মুখ্যমন্ত্ৰী আৰু ৰাজহ মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াক এটি বিশেষ অনুৰোধ কৰো যে, যোৰহাটৰ ঔগুৰী গ্ৰেজিং ৰিজাৰ্ভৰ পৰা ১৯৫০ চনৰ ১১ ডিচেম্বৰত যি সকল গুখা আৰু অনুশুচিত ভাইক উচেছদ কৰি তেওঁলোকৰ যি ৰিলাক শস্য নিলাম কৰিলে, সেই শস্যৰ উপযুক্ত মূল্য জনপ্ৰিয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে যেন সেই লোক সকলক ওভোটাই দি তেওলোকৰ পৰিয়ালৰ প্ৰাণ দান কৰে।

অসমৰ ভূমিকম্প :—সৰ্ব্বশেষত, মই ভূমিকম্প আৰু বানপানীৰ দুৰ্দ্দশাগ্ৰস্ত লোকসকলৰ ৰিষয়ে দুষাৰ কৈ সামৰণি মাৰিবৰ ইচ্ছা কৰো।

অধ্যক্ষ মহোদয়, ভূকিকম্পৰ সাহায্য কল্পে যোৱা পৰিষদত লক্ষীমপুৰ জিলাৰ আটাই কেইজন সদস্যই টানি অনুবোধ কৰিছিলো। বিশেষকৈ লক্ষীপুৰ জিল্লাৰ ভিতৰত যি কেইটা আলি পদুলি ধ্বংশ হৈছিল, সেই কেইটা আলি পদুলি মেৰামত কৰি যাতে তাত্ত যাতায়াতৰ আৰু 'ৰিলিফৰ' বস্তু বাহানি সুকলমে সৰবৰাহৰ ব্যৱস্থা অতি সোনকালে হয়, তাৰ বাবে আবেদন কৰিছিলো; আৰু সেই সময়ত মন্ত্ৰী ডাঙ্গৰীয়াই আমাৰ খুব আশাও দিছিল। সেই আশাকে বুকুত বান্ধি লৈ ৰাইজৰ মাজত প্ৰচাৰ কৰিছিলো; কিন্তু দুখৰ বিষয় সিবাৰৰ অধিবেশনৰ পৰা সেনটো যেন হৈ গৈ আকৌ এই বাৰ ফেচাটো যেন হৈ পুনৰ এই পৰিষদত কবহি লগা হৈছে (হাঁহি)। মই বিশেষকৈ চিচি ধেমাজীৰ পৰা ববদলনিলৈ যোৱা, দিহিংথান আৰু দিহিংমুখৰ ৰাস্তাটো মেৰামত কৰা আৰু ডাঙৰী অঞ্চলৰ সাপমাৰী আদি কৰি বিধ্বস্ত হোৱা গাওঁ বিলাকলৈ যোৱা ৰাস্তা, চাচনী মৌজাৰ ১৮০ ঘৰ গৃহহীন দূৰ্ভগীয়া গাৱলীয়াৰ অহা যোৱা কৰা ৰাস্তাটোৰ বিষয়ে নিবেদন কৰিছিলো। কিন্তু দুখৰ বিষয়, এনে ভাৱে মুকলি অধিবেশনত আশা দি অবহেলা কৰাত ৰাইজ আৰু বিপদগ্ৰস্ত লোকসকলৰ মাজত উদাসীনতা আৰু আস্থাহীনতাৰ ভাবে দেখা দিছে। গতিকে এই বিষয়ে গড়কাপ্তানি বিভাগৰ আৰু স্বায়ত্ব শাসন বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয় সকলে আজিলৈ কিমান কাম হাতত ললে বা হ'ল, এটা বিবৃতি

দি আমাৰ মনৰ অস্থিৰতা দূৰ কৰিব বুলি আশা কৰো। এইবাৰ বাৰিষাত সেই লোক সকলৰ অৱস্থা কিমান শোচনীয় হ'ব তাক অকল নেদেখা জনেহে জানে। গতিকে এইবাৰ বাৰিষাৰ আগতে যেন ৰাইজ আৰু গৰু পহুৰ প্ৰাণ ৰক্ষা কৰিবলৈ জনপ্ৰিয় চৰকাৰে যত্ন লয়।

Earthquake Relief Fund :—অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় ৰাজ্যপালৰ যিটো ভূমিকম্প সাহায্য পুঁজি আছে, সেই পুঁজিটোৰ যদি অন্য এটি নামাকৰণ কৰি Audit আদি কৰিবৰ কিবা সুবিধা থাকিলহেঁতেন, তেন্তে ৰাইজৰ বৰ প্ৰিয় হৈ পৰিলহেঁতেন। কাৰণ এই পুঁজিলৈ পৃথিৱীৰ অনেক ঠাইৰ পৰা সাহায্য আহিছে যেতিয়া এই পুঁজিৰ নামটিৰ পৰিবৰ্ত্তন হোৱাই বাঞ্ছনীয়। আশাকৰো, চৰকাৰে এই বিষয়ে এবাৰ ভাবি চাব।

বৰ ঘাট ফেৰি :—অধক্ষ্য মহোদয়, ডিব্ৰুগৰৰ যিটো বৰঘাট, সেই ঘাটটোৰ অৱস্থা অতি শোচনীয়। তাত মাত্ৰ এখন মাৰবোট ইঞ্জিন সহ আছে। সেই ঘাটেদি দৈনিক অনেক মানুহ উত্তৰ পাৰে, চিচি, ধেমাজী, পাইক মহল আদি মৌজালৈ যাতায়াত কৰে আৰু গৰুও ইপাৰ সিপাৰ হয়। তাত আৰু এখন ইঞ্জিন সহ মাৰ নাও দিবলৈ চোচাইটীয়ে গড়কাপ্তানি বিভাগক কত আবেদন কৰিলে কিন্তু তাৰ কোনো ফল নফলিল। মই নিজে এই বিলাক ঠাইলৈ গৈ সকলো অৱস্থা বুজি বিভাগীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ক লিখি জনাইছিলো। কিন্তু কি হল কব নোৱাৰো। ইঞ্জিন সহ এখন নাও দিয়া কথাতো দূৰতে থাকিল—তাৰ ঠাইত ১৫ আগষ্টৰ প্ৰলয়কাৰী ভূমিকম্পত দুখন নাও উটি যোৱাৰ বাবে উক্ত চোচাইটিক অনেক টকা জৰিমনাহে কৰিছে—অথচ নাও চোচাইটীৰ লোক সকলে ধৰি আনি গড়কাপ্তানি বিভাগক জমাও দিছিলহি। ইয়াকে কয় শুকান কাঠ চেপি ৰস উলিওৱা। মোৰ সম্পূৰ্ণ বিশ্বাস যে দুখীয়া চাল বাকলি নোহোৱা বিধতাৰ কুদৃষ্টিত পৰি জুৰুলা হোৱা এই চোচাইটীৰ বিষয়ে জনপ্ৰিয় গড়কাপ্তানি বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে এবাৰ দকৈ ভাবি চাব। ছাল ছিগা দুখীয়া ৰাইজৰ প্ৰতি তেখেতৰ অন্তৰৰ স্নেহৰ পৰিচয় ইয়াতেই পাম।

শেষত মোৰ সহকৰ্ম্মী সকল মাননীয় শইকীয়া আৰু গগৈ দেৱে কোৱা ডিব্ৰুগড়লৈ নিয়া কাপোৰ কেনেকৈ পাতালপুৰীত অন্তৰ্ধান হল, তাৰ বিচাৰ কৰিবৰ বাবে মই ডিব্ৰুগড়ীয়া ৰাইজৰ তৰফৰ পৰা মাননীয় উপমন্ত্ৰী চৌধুৰী ডাঙ্গৰীয়াক দাবি জনাওঁ। এই অধিবেশন বহি থকাৰ ভিতৰতে তাৰ বিচাৰ আমাক লাগে। প্ৰয়োজন হলে অফিচাৰ সকলক তৎক্ষণাৎ suspend কৰি enquiryৰ ব্যৱস্থা কৰক, এই বাৰ ৰাইজে কেতিয়াও ক্ষমা নকৰে। মই আজি এই পৰিষদত ঠিয় হৈ আমাৰ বাতৰি কাকতৰ সংবাদ দাতা সকলক সানুনয়ে অনুৰোধ কৰো যেন তেখেত সকলৰ কাকতৰ জৰিয়তে মূল্যবান আঁচনি আৰু পৰামৰ্শ আদি দি মহামানব মহাত্মা গান্ধীৰ পৰিকল্পিত মজদুৰকিষান ৰামৰাজ্য কায়ম হবৰ বাবে উদগনি দিয়ে। চৰকাৰৰ আঁচনি আদি যেনেকৈ বাতৰি কাকতত স্থান পায় ঠিক তেনেকৈ ৰাইজৰ অভাব আৰু অন্তৰৰ ক্ৰন্দনবো যেন তাত প্ৰতিধ্বনী উঠে, তেতিয়াহে প্ৰকৃত দেশৰ সেৱা কৰা হ'ব।

সামৰণিত আমাৰ মুখ্য মন্ত্ৰী, বিত্ত মন্ত্ৰী আদি মন্ত্ৰী ডাঙ্গৰীয়া সকলৰ ও উপমন্ত্ৰী ডাঙ্গৰীয়া সকলৰ দীৰ্ঘ জীবন কামনা কৰো। বিশেষকৈ বিত্ত মন্ত্ৰী ডাঙ্গৰীয়াক এনে সময়োপযোগী বাজেট এখন ডাঙ্গি ধৰাৰ বাবে অভিনন্দন জনাই, অফিচাৰ সকলৰো মতিগতিৰ কিছু পৰিবৰ্ত্তন হবৰ বাবে ভগবানৰ ওচৰত প্ৰাৰ্থনা জনাঁও।

মজদুৰ কিষান ৰাজ
কায়েম হওক—

'জয় হিন্দ'

Mrs. BONILY KHONGMEN : Mr. Speaker, Sir, I rise to congratulate the Hon'ble Minister for Finance for presenting the Budget for 1951-52. I thank him for all the pains he has taken in preparing such a detailed and informative Budget.

After hearing so many hon. Members giving their suggestions and instructions to the Government, I feel I have very little more to add. But at the same time I strongly feel that I shall be failing in my duty if I do not express some of the views and wishes of the people I represent. Though I represent only a certain section of the people of Assam as my honourable and learned Friend, Dr. Emran Husain Chaudhury, pointed out the other day, yet their number is by no means small. And the census figures I am sure, will prove, that the women of Assam do constitute almost half the population of the State of Assam. As such, I on their behalf would request Government to give their case a careful and sympathetic consideration.

I do not intend in my speech to confine only to women. I hope, I shall be allowed to speak on behalf of other citizens of Assam also who are not represented here to-day but who at the same time belong to Assam and to us all. They also contribute to the welfare of the State as much as any hon. Member of this House does.

Sir, to begin with the question of women. It is a wellknown fact that the women of Assam are more backward than the men, and I think I shall not be mistaken if I say that they are more backward than their sisters in other parts of India.

The Hon'ble Srijut RAMNATH DAS: But not the Khasis, I think. The Khasis are an exception.

Mrs. BONILY KHONGMEN: Yes, Sir, I am proud to say that the Khasi women are an exception—they stand second, I think, in the whole of India in the matter of education. But I am not speaking for the Khasis alone. I am speaking on behalf of all the women including the Tribals who are now in the State of Assam. Sir, as I have already said, the women of Assam are more backward than men, as such I request Government to pay more attention in the matter of giving them stipends, scholarships and other facilities. There is no bar perhaps for women to join Government services. But I do not know how many women are admitted in the Government services in the whole of the State. How many of them, I do not know, were given enough facilities to prosecute higher education in other places outside Assam and also outside India.

In the villages there are schools started by the village people themselves. Even in the most remote districts in the hill areas wherever one goes one will find little children—boys and girls—collected together with a few sand boxes and match sticks as their slates and pencils to learn to read and write. You will find that they have no teachers who are capable to lead them in these matters. I request the Government to take my suggestion that boys and girls from the villages may be encouraged to come to the town and get training so that they may go back to their villages and teach other boys and girls.

We have a few schools and colleges here in Shillong, the capital town of the State, started from public donations and subscriptions. I hope the Government will please give them adequate aid so that these noble institutions may work well and help in bringing up our boys and girls. In this connection I should like to request the Government to give more grants to the Laban Girls' High School, the Laban Bengali Middle English School and Lady Keane College. So far very little attention has been given by the Government to these institutions.

I am glad to learn that Government are giving 5 lakhs of rupees to the University of Gauhati which I heartily welcome. I also welcome the scheme Government has already started for starting training schools for teaching the Assamese language. I also congratulate the Government for accepting the proposal of the Basic Educational Board for converting all the existing primary schools to basic schools. In this matter I may inform the hon. Members of this House as well as the Government that in the hill areas a sort of basic education

has already been started from a long time and children in schools are taught to use their hands even in manual labour. I find that one village school has got a paddy field nearby where twice a week the children use to go and work in order to produce some thing out of the field and therewith they buy materials and implements for use in the school. I hope Government will not find any difficulty in establishing this kind of school thro ghout the tribal areas. The Government could help them by appointing another special officer to be in charge of education for the Hill Districts. So far, for the whole of Assam, we have only one special officer for basic education. I think there is too much work for one person. I hope Government will appoint another officer for the hill and tribal areas and he should be one who can understand many tribal languages and who can go about in the most interior villages in the hills.

Now I should like to say a few words about communications in the tribal areas. As many hon. Members know that there is hardly any road in the tribal areas. For Mawmluh-Falibazar road in the district of Khasi and Jaintia Hills, if my information is correct, the scheme sent by the Government of Assam to the Government of India had been accepted and money had been sanctioned and work in this direction was started, but I fail to understand why the work has now been stopped. This is one of the most important roads in the United Khasi and Jaintia Hills and as such Government would do well to complete the road.

I may, for the information of the hon. Members, say how difficult it is for people living in Lushai Hills to bring their necessaries of life from other places. For instance, from Silchar to Aijal the distance would be about 130 miles. The freight for carrying of things to this area by road would be Rs. 15 per maund. Again from Aijal to Lungleh the distance is about 160 miles and the freight would be about 40 rupees per maund. So if a person at Lungleh wants to bring a bag of cement to Lungleh even at Governmet control rate by the time it reaches the destination its price would come to Rs. 66 per maund. Communications are such that it is not possible to visit some of the villages of this District. Many places in this area are full of jungles. So unless Government construct some roads, at least some bridle paths, it will not be possible for the people of Assam even to come into contact with the people of this hill area.

Now I want to bring to the notice of the hon. Members of this House, and I have been doing so from as far back as 1946, about the Civil Hospital of Shillong that is situated just a few yard from this August House. The Hospital is situated at the busiest part of the town where all the big shops are located and where traffic is most congested. It is by no means an ideal place for patients to get proper rest. I suggest that this Hospital be removed to a more convenient place in the town so that this Hospital may serve well also as a dispensary.

I should also like to extend my invitation to the Hon'ble Minister, Medical to come with me and see the drainage arrangement in the Reid Chest Clinic. There is an open drain and it is shallow coming directly from the laboratory of the Reid Chest Clinic. Sputum coming from patients, cotton wools and cotton swabs are thrown into the drain. This drain goes right down to the compound of a nurse specially during the rainy season. Apart from making the place damp, it is injurious to the health of the people living in that area. I should like Government immediately to construct a proper drain in this clinic.

I congratulate Government for constructing the new Secretariat building and when it is completed, I hope it will be able to accommodate many clerks and officers there, as we all know the present buildings are too congested. But while congratulating Government in their achievement in making a new building, I regret to point out that many of the existing buildings seem to be neglected. "A stich in time saves nine". I think Government will do a great work by spending a little

money in repairs and in looking properly after the existing buildings which will serve many a year for Government purposes. Even in this August House under whose roof we have been sitting and have our discussions hon. Members will notice that the corrugated iron sheets covering our roof are all rusted. Many other buildings in this town need repair. I should also like to suggest in this connection that in order to keep the buildings clean and healthy and in order to teach our citizens about the habit of cleanliness Government should provide spittoons over all the Government buildings.

The Hon'ble the SPEAKER: The hon. Member's time is up.

Mr. J. S HARDMAN: Hon. Members feel that there would be time. Need we at present enforce the time limit ? Many Members seem to have a little difficulty in imparting all the information that they have. Even if we could extend by one day the time for the general discussion of the budget I am confident we should have ample time to get through all the Government business.

Mrs. BONILY KHONGMEN: Sir, myself being the only women representative in this House I may be given some more time.

The Hon'ble the SPEAKER: I have not yet decided whether I should give another day ; but I give her five minutes.

Mrs BONILY KHONGMEN: I should like to say a few words about my experience in the jail here in Shillong. The jail here in Shillong is very congested. It is meant for 92 inmates. But at present sometimes the inmates come upto about 200.

Now I should like to speak about the case of juveniles. Little boys aged 9 to 12 frequently come to the jail and as there is no separate room they are allowed to live with other convicts in the jail. I think this is not good for the little boys. Lunatics are also kept in the same place, many of whom used their freedom of speech far too freely as not to allow other people to have sleep or rest. The only institution for these people that I know of is probably Tezpur, the Second Shillong, as the hon. Mr. Sarwan call it. We cannot send all the lunatics to that place. Many of them even after it is decided that they should be sent there have to wait for months and sometimes years in order to have a room in the Tezpur Mental Hospital. As a matter of fact there is a garage where the publicity van is kept. I suggest that this might be turned to a place to keep the juveniles in one portion of the garage and in another these lunatics. I congratulate Government for the excellent food that are provided to the jail inmates specially to the Security Prisoners.

Now, in the speech of His Excellency the Governor as well as in the statement made by the Hon'ble Finance Minister it has been stated that out of the six hill districts only five districts have set up Advisory Councils.

The Hon'ble the SPEAKER: The hon. Member's time is up.

Mrs. BONILY KHONGMEN: I shall only take two minutes more. I shall make only one suggestion and take my seat. About the attitude of the Naga people towards the Government of Assam, I do not blame them at all. During the British time they were altogether cut off from the other people of Assam. I draw the attention of the hon. Members to an article published in the "Hindusthan Standard", dated the 11th March, 1951. The author of the article has given a beautiful description about the Naga people. The Naga people are a great people, and

they were once the assets to the State of Assam. The Nagas and the Ahoms are said to have friendly relationship. The Ahom Rajahs allowed the Nagas to realise some revenue from some of the portions of the plains in order to keep their friendship in tact.

I propose that Government may therefore, send some sort of Good-will Mission to the Naga Hills, so that the members of the proposed Good-will Mission and the leaders and representatives of the Naga National Council may discuss things together.

I also suggest that the members of the proposed Good-will Mission may be taken from the other five tribal districts, *viz.* United Khasi and Jaintia Hills, Mikir Hills, Lushai Hills, Garo Hills and North Cachar Hills. I hope the Government will kindly accept my humble suggestion so that we may win the love, good-will and confidence of these brave people of Assam.

Maulavi MD. NAZMAL HAQUE: Mr. Speaker,Sir, I take the opportuinty to speak a few words in the Budget discussion. At the outset my thanks go to the Hon'ble Finance Minister, who has taken much endeavour to place the budget for the year 1951-52 in this August House as satisfactorily as he could, but I accuse him for having no boldness to prune the expenditure drastically to adjust the Budget. I cannot but admit the gloomy atmosphere of financial stringency which has confronted the Government of Assam since last year. The Budget for the current year showed a deficit of Rs. 86 lakhs and 89 thousands (Rs.86,89,000) but in the Revised estimate, however, the deficit is reduced to Rs.8,10,000. The next year's Budget estimate shows a deficit of 97 lakhs and 84 thousands (Rs.97,84,000) which is more than the deficit of this year.

(At this stage the Hon'ble the Speaker vacated the Chair and the Deputy Speaker occupied it.)

Madam, in this small State of Assam, where, as admitted by the Hon'ble Finance Minister, the taxation level has already been too high to admit further enhancement, there is no justification to put a further strain on the finances of the State by a deficit estimate. To me there are scopes to curtail the expenditure in some of the heads of expenditure, which sounds well but produces no expected benefits to the people, as for instance the Grow-More-Food Campaign, Co-operative Movement, Agriculture and Basic Education Schemes. Here also, Madam, I want to add a few words regarding Basic Education. The Hon'ble Minister said that Basic Education buildings have been completed at a cost of over 9 lakhs, and expenditure of about one lakh is being incurred to eliminate any shortcomings that may be visible now. I do not understand what these shortcomings mean. If the shortcomings mean the repair works of the buildings which have been raised only a year ago, it is very sad. This reflects the lack of supervision by the authorities and misuse of public money.

In fully associating myself with those hon. Members on the Treasury Bench, who have mercilessly criticised the Government for all round corruption, indiscriminate promotions of officers and mal-administration of Textile and Supply Departments,I want to add a few words with some suggestions. After we have achie-ed independence, and taken the administration solely in our hands, our first and foremost duty is to raise the country to the standard of other independent countries of the world. To achieve this the economic standard of the common people should be raised and also the morale of the machineries of administration. The previous ideas of the officers of simply serving the Government should be replaced by the foremost idea of serving the country and the people, the

salaries being taken as for the cost of maintenance only. There are two ways of the improvement in the administration, firstly, give them living wages according to their responsibility and realise maximum works, and secondly, they should be given independence within the sphere of their jurisdiction, without much interference from above, and at the same time drastic action be taken for malpractices and violation of duties. Ministerial staff of the Subdivisions and also of the headquarters are crying for living wages, the police also are crying for living wages, and so on. With ill-fed and dissatisfied workers, no maximum works can be realised. Our Government have adopted the policy of quantitative improvement of the administration. I draw the attention of the Government towards qualitative improvement of the administrations. I hope the Government will pay their attention to the qualitative improvement of the administration. Regarding corruption, I want to suggest that a Committee be formed to enquire into the complaints of corruptions, to attend the Co-ordination Meetings of the officers in each Subdivision to inculcate the idea of serving the country honestly and to submit reports to the Government for taking drastic actions against the guilty officers.

Now, Madam, coming to the food problems of the State, I understand that the Government is faced with a food crisis in the State of Assam which has lost the prestige of a surplus State. This has compelled the Government to bring food grains from outside to meet the demands of the people. Procurement policy has been adopted and public co-operation has been sought for. Public co-operation will surely be forthcoming provided necessary arrangements are made by Government for meeting the needs of the deficit areas. What we are experiencing badly is that paddy and rice are being procured by Government even from deficit areas, leaving nothing for the people of these areas to purchase. This sort of procurement has raised a sense of dissatisfaction and alarm in the minds of the people. The price of rice and paddy has been controlled, but in fact Government could not maintain the controlled rate. Paddy is being sold at a higher rate over the controlled rate. What is the remedy, Madam ? The remedy lies in the starting of grain-shops in all the deficit areas and also stopping procurement of paddy and rice from the deficit areas. After all the Government have got the duty of feeding the people who are without rice or paddy. In this connection, I would like to draw the attention of the Hon'ble Minister concerned to the food satuation in the Goalpara District. In Goalpara town itself rice or paddy are not available, and nobody is allowed to bring paddy or rice from outside for sale in the town. Most of the people of the town of Goalpara are consumers. If they do not get any rice or paddy from outside, how can these people exist ? Similar is the condition of the people of the North Bank of Goalpara, who experienced ravages of the last communal disturbances and also of the people of the Lakhipur Thana which is a deficit area.

With regard to the displaced Muslims, I draw the attention of the hon. Members and the Hon'ble Minister concerned to the real situation and the real nature of their conditions and distress. I do not like to quarrel with the official estimate of number of displaced Muslims. I had already quarrelled with the official figures in the last September Session and differed. According to the Hon'ble Finance Minister about 41,000 families had returned to their homes by the end of December, 1950, of which about 23,920 families had been either partially or fully restored to their lands, and 17,870 families have been granted loans. This shows that 17,080 families have not yet been restored to their lands and 23,130 have not been granted loan up to December, 1950. Now, Madam, imagine how distressful are the conditions of the displaced Muslims who had lost every thing

and have no shelter. In the district of Goalpara almost all the displaced Muslims have returned. About 80 per cent. have got their vacant lands, about 60 per cent. have not got their home-stead restored and 50 per cent. have not got any loan and more than 80 per cent. have neither got back nor have yet been able to procure a pair of bullock for cultivation. At a meeting of the District Minority Board, it was decided that Buro paddy should be distributed in half and half ratio between the care-takers *i. .e* the Hindu refugees and some local people and the owners *i. e.*, the displaced Muslims. But to their ill luck they have not got their share. Masuri, Khesari and Kalai grown out of the seeds which fell on the fields of the displaced Muslims out of the crops which could not be harvested during the disturbances, were not also allowed to them by the Hindu refugees. The bamboo and thatch belonging to these Muslims have been sold away leaving nothing for these unfortunate people to rely upon. Such is the condition of these people. We are grateful to the Government for taking prompt action in constituting Minority Commission and District and Subdivisional Minority Boards and also for publishing the Evacuee Property Ordinance. But the execution of the practical works lies in the hands of the local officers who are more responsible for this chaotic condition in the matter of rehabilitation of the displaced Muslims. Had these officers been sincere, the problem facing these displaced Muslims would have been solved smoothly. According to the terms of the Indo-Pakistan Agreement, the lands of the displaced Muslims should be restored as soon as they returned, but so far about six months have passed, they have not yet been rehabilitated. If these unfortunate people are not rehabilitated before rainy season, there is no other alternative for them but to die. I appeal to the Hon'ble Minister-in-charge to save these *bonafide* citizens of Assam who are the best agriculturists and who grow food and money crops which increase the revenue of the State of Assam.

I also associate myself with the hon Members who spoke the other day about the excess the Police committed. I had the experience as to how the Police Officers put the innocent persons in jail. On the eve of the last communal disturbances myself and some other leading Muslim gentlemen of the Goalpara town were arrested and detained in Hajat, for no fault of ours. We would have been rather glad, if by our arrest, the Police could bring the disturbances under control. But to our utter surprise, the Police failed to keep the law and order. I draw the attention of the Government to the fact that the public sympathy should not be alienated from Government by the Police action against the innocent public. The subversive element within the State must be checked, at the same time caution must be taken not to touch innocent people.

Last of all Madam, I draw the attention of the House and the Hon'ble Minister concerned to the long standing and ever-repeated grievances of the people of the District of Goalpara in crossing the Brahmaputra river particularly when it is in high spate. To meet the difficulties, Government purchased a steam launch, but it has been lying unused since the time it was purchased, though the regular recurring expenditures are being incurred. The Government had committed blunder in purchasing a damaged steam launch and committed a double blunder in not sending it up to the dry dock for complete repair.

. It has become a show to the public of Goalpara, and this is surely misuse of public money. I want to know from the Hon'ble Minister what Government are going to do with it.

With these words, Madam, I resume my seat.

Maulavi ABDUL HALIM: Madam, Deputy Speaker, in these bad times a balanced Budget is out of the question. That the Budget which the new Finance Minister has so thoughtfully prepared leaves a deficit of less than a crore of rupees is a matter of real gratification. Even this deficit will be reduced to about half a crore, if, as is hoped, a contribution of over Rs.40 lakhs is received from the Government of India. That no measures of new taxation have been introduced is a satisfactory feature of the Budget. The picture however is not so rosy as it looks at first sight. The Hon'ble Finance Minister himself says "the increased receipts are due to increasing the rates of certain taxes" as also "to a vigorous drive against evasion of taxation and illicit distillation." While nobody will object to the drive mentioned, there is no doubt that increase of existing rates of taxes to a high level shifts the burden of finding additional revenue to particular classes of people, instead of making a wider distribution. The action, for instance, as regards sales tax has hit hard certain classes of small traders. I know personally to give an example that the sweetmeat sellers of Dibrugarh have been badly affected by the sales tax imposition. They have already represented their grievances to the proper authorities.

Madam, Deputy Speaker, there is none in this House who will not admire the anxious concern of the Finance Minister to improve the lot of the rural population. But, this anxious concern should not overshoot its mark. Surely our love for the agriculturist is deep and genuine ; but that love should not blind us to the sufferings of the middle classes (*hear, hear*). They cannot but live in conditions suited to their walk of life, and yet pay for all the necessaries of life in a world of mounting prices. There is no compensating factor in their case as exists in the case of the agriculturist who stands to gain in sufficient measure from the increased prices of the agricultural produce. The agriculturist is the pivot of the State, and there is none who will grudge him extension of amenities of life. What I plead for is that in our zealous endeavour to mitigate the sufferings of the ordinary cultivators we must not ignore the claims of the middle classes upon our attention. There should be some measure of balancing as between class and class, even in the matter of mitigation of sufferings.

Madam, Deputy Speaker, the argument of the Finance Minister justifying the exemption of the armed forces from some of the revenue-bringing taxes is too big a pill for me to swallow (*hear, hear*). I submit, madam, that in going to seek a dead uniformity, in the names of removal of discrimination as between Assam and some other States, Government have introduced another kind of discrimination, not less invidious, as between the Military and the civilian citizens, in the matter of sharing the burdens of taxation. Coming as I do from the area recently devastated by the Great Earthquake, I am not slow to appreciate the invaluable help which the Military rendered to the suffering millions. We are deeply grateful to them for such help, and particularly to that distinguished head of the Indian Army, General Cariappa, who, with characteristic promptness, visited the area of devastation, met the people, and guided the operations, which included not only measures of relief but also building of shattered roads and restoration of communication between population thrown into complete isolation from one another. Nobody therefore would grudge suitable recognition of services rendered by the Army, but any recognition is bound to be short of its true value if it involves any discrimination, however, slight.

Madam, Deputy Speaker, while I am on the subject of the ravages of the Earthquake, I cannot refrain from mentioning the threat to the town of Dibrugarh by the erosion of the Brahmaputra. This problem, hitherto not considered as its gravity demanded, has been aggravated by the changes in the beds of the Brahmaputra and some of its tributaries brought about by the earthquake. Experts fear that if the floods reappear in the coming rains, a great part of the town will

be washed away. It may be true, or may not be true, but surely the Government should remain prepared. Much remediable damage has already been caused by the supineness of the Government. I hope and trust Government will now be forewarned and forearmed in good time.

I cannot but refer, Madam, to the unpleasant subject of corruption. I doubt very much if the anti-corruption drive has been a drive at all. A bold policy followed by merciless action against corrupt officers can alone inspire confidence in the minds of the public, who say openly that justice and redress are for him who can pay for this rare commodity.

There is again the scourge of mal-administration in several departments, *e. g.*, the Excise, the Police and the Public Works Department. The evil is on the surface. It is an open secret that some of the liquor shops in Dibrugarh have gone to Benami licensees. True, there is a Committee, but many a sin can be covered by an impotent Committee. The Police administration has suffered because of faulty recruitment. The best University men need not be the best Police administrators, although they may be very good for educational institutions.

In the Public Works Department the administration has suffered terribly because of too much centralisation. The Chief Engineer should leave a great part of his work to the Superintending Engineers and the District Engineers and should not interest himself with the acceptance or rejection of tenders from contractors. There is a public feeling that conditions are so created as would have the effect of ousting from the field the Assamese contractors, and of killing local enterprise and initiative.

Madam, Deputy Speaker, I should be pardoned for pointing out the strong public feeling against the administration of the Medical College, an institution which was established to fulfil a dream of ages, and on which the Government has spent and are spending a considerable part of public money. I speak from a personal knowledge of the conditions prevailing there, which reflect no credit on the authorities vested with the management of the Institution. The Principal has to function in so many different capacities that he is unable to give his best to any single interest out of the many he has taken in hand. The Hospital and its surroundings are expected to be patterns in respect of cleanliness and sanitation. But, unhappily at Barbarie things are bad enough, I was going to say, despicable. Why should not there be a non-official committee to supervise and ensure the installation of ideal conditions, thus inspiring public confidence.

Madam, Deputy Speaker, I hope I am not out of the mark when I say that the public have a keen sense. They..................

The Hon'ble Rev. J. J. M. NICHOLS-ROY: On a point of information, Madam. Do I understand that the hon. Member means to say that the hospital at Barbari Medical College is not in a condition of cleanliness ?

Maulavi ABDUL HALIM: Yes, Madam, it is not in the condition of cleanliness.

As I said, the people judge a Government not by its professions, nor by its press communiques, nor by platitudes in publicity journals. They judge by standards thoroughly practical. The Finance Minister has talked of Government having driven the wolf out of doors. But all of us feel that the wolf is already there. People are crying for food and not logic, for bread and not stone. I am afraid there is something inherently wrong about the food policy of Government. One day we are told that there is no reason for any fear about food scarcity in the near future. The next day we are remained of food crisis. The public therefore take Government declarations with a rich dose of salt. It is the prime duty of a wide-awake Government to provide in good time against coming food disasters.

I am afraid, Madam, too many cooks are spoiling the broth. The administration has become too heavy, I mean, top-heavy. There are Secretaries, Deputy Secretaries, Assistant Secretaries, major and minor, quite an army of them. Posts are being created, despite the scarcity of funds, day by day. I am convinced the people will be better and happier, if there be less of debates and discussions, less of plannings, and more of provision for food and cloth for the famished and ill-clad people of the State.

JAI HIND.

Maulavi AFAZUDDIN AHMED: মাননীয়া উপাধ্যক্ষা মহোদয়া, মাননীয় বিত্ত-মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই যি বাজেট ডাঙি ধৰিছে, তাত ঘাটি অনেক বেচি হোৱা স্বত্বেও জাতি গঠন মূলক বিভাগ বিলাকত আশানুৰূপ নহলেও আগৰ বছৰতকৈ বেচি ধন দিয়াৰ বাবে তেখেতৰ দেশ-প্ৰেম আৰু অৰ্থনৈতিক বিচক্ষণতা পৰিস্কাৰকৈ ফুটি উঠিছে। বিশেষকৈ এই ঘাটি পুৰণৰ বাবে জুৰুলা ৰাইজৰ ওপৰত কোনো ৰকমৰ নতুন কৰ নবহুৱাই আন উপায়েৰে সেই ঘাটি পুৰণৰ বাবে ধৈৰ্য্যেৰে বাট চোৱাটো দুখীয়া ৰাইজৰ প্ৰতি তেখেতৰ আন্তৰিক দয়া আৰু সহানুভূতিৰ পৰিচায়ক।

মহোদয়া, মাননীয় বিত্ত-মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই তেখেতৰ বাজেট বক্তৃতাত ভালকৈ ফহিয়াই দেখুৱাইছে যে অসমত কোনো নতুন কৰ বহুৱাৰ কিম্বা প্ৰচলিত কোনো কৰ বৰ্দ্ধিত কৰিবৰ ঠাই নাই। গতিকে জাতিগঠন মূলক কামবোৰ কৰিবলৈ হয় আমি ভাৰত চৰকাৰৰ পৰা যথেষ্ট পৰিমাণে অৰ্থ-সাহায্য পাব লাগিব নহলে আমি সদায়ে ঘাটীৰ সন্মুখীন হৈ থাকিব লাগিব আৰু জাতিগঠন মূলক কামত আশানুৰূপ আৰু অন্যান্য ৰাজ্যৰ অনুপাতে আগ বাঢ়িব নোৱাৰিম। গতিকে ভাৰত চৰকাৰৰ পৰা আমি পাব লগা আমাৰ ন্যায্য প্ৰাপ্য Petrol tax, Tea duty, Jute duty আৰু Excise duty আদি বিষয়ত যাতে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে অনতিপলমে সুবিচাৰ কৰে তাৰ বাবে টানি ধৰিব লাগে।

মহোদয়া, এই প্ৰসঙ্গত মই নিজ অঞ্চলৰ কেইটামান অত্যাবশ্যকীয় আৰু জৰুৰী অভাৱ অভিযোগৰ বিষয়ে চৰকাৰৰ তীক্ষ্ণ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব খোজো। এইটো সকলোৱে জানে যে নগাওঁ জিলাৰ কলং নদীৰ উত্তৰ পাৰে ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীলৈকে চাপৰি অঞ্চলটো নানা ৰকম খেতি, বিশেষকৈ মৰাপাট উৎপন্নৰ ঘাই কেন্দ্ৰ। কিন্তু যোগাযোগৰ সুব্যবস্থা নথকাৰ বাবে খেতিয়ক সকল সদায় উপযুক্ত দামৰ পৰা বঞ্চিত হৈ আছে আৰু বেহা বেপাৰৰ অনেক অসুবিধা হৈছে। বাৰিষা ছমাহ ৰাস্তাৰ অসুবিধাত এই অঞ্চলৰ মানুহে টাউনৰ কথাই নকওঁ একেবাৰে ওচৰৰ গাওঁবিলাকৰ লগতো সংশ্ৰব ৰখা টান হৈ পৰে। গতিকে এই অঞ্চলটো টাউনৰ গাতে লগা হলেও প্ৰায় সকলো বিষয়তে অতি পিচপৰা! এই অঞ্চলত নগাওঁ-লাওখোৱা নগাওঁ জুৰীয়া আৰু নগাওঁ-ধিং এই তিনটা পুৰণা ঘাই ৰাস্তা আছে। লোকেলবোৰ্ডে প্ৰতিপাল কৰিব নোৱাৰাৰ বাবে ৰাস্তা কেইটা একেবাৰেই চলাচলৰ অনুপযোগী হৈ অনেক বছৰ পৰি আছে। যুদ্ধোত্বৰ পৰিকল্পনাত এই তিনিওটা ৰাস্তা ধৰা হৈছিল. কিন্তু দুঃখৰ বিষয় যে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ প্ৰতিশ্ৰুত সহায় বন্ধ কৰাত এই ৰাস্তাকেইটাৰ কামো আধৰুৱা কৰি ৰাখিব লগা হয়। বৰ্ত্তমান নগাওঁ-লাওখোৱা ভুৰভঙ্গা আৰু নগাওঁ-ভুৰাগাওঁ ৰাস্তাৰ কাম সম্পূৰ্ণ কৰিবৰ বাবে বাজেটত আচনি গ্ৰহণ কৰিছে। কিন্তু মই বৰ দুঃখ পাইছো যে, এই দুই ৰাস্তাৰ মাজৰ অতিপাত কৃষিদ্ৰব্য উৎপাদক অঞ্চল আৰু বেহা বেপাৰৰ কেন্দ্ৰস্থল, সংযোগকাৰী নগাওঁ-জুৰীয়া ৰাস্তা বাদ পৰি গৈছে। এই ৰাস্তা নগাৱঁৰ পৰা মাত্ৰ ৬।৭ মাইল। ইয়াৰ উচ্চতা flood level লৈকে অতীততে কৰা আছে। কিন্তু বানপানীয়ে ৪।৫ ঠাইত চিঙি দিয়াত আৰু তাৰ মেৰামতি বা দলং নিদিয়াত ৰাস্তাটো প্ৰায় বন্ধ হৈ পৰি আছে। মোৰ বোধেৰে সোনাই আৰু কাতিমাৰী জানত দুখন দলং আৰু বাকী ঠাইত diversion কৰি পুল কৰি দিলেই ৰাস্তাটো সকলো ৰকমৰ যোগাযোগৰ বাবে উপযোগী হৈ পৰিব। গোটেই বছৰতে মটৰ চলাচল কৰিব পৰাকৈ উন্নয়ন কৰিবৰ বাবে যুদ্ধোত্তৰ পৰিকল্পনাত অনুমোদিত এই ৰাস্তাটো বৰ্ত্তমান আচনিৰ পৰাই উন্নত কৰা অতি আৱশ্যক। মই আশা কৰো এই ৰাস্তাৰ কাম এই বছৰতে হাতত লব। ধিং ৰাস্তাৰ সোনাই নদীৰ পৰা জুৰীয়াই দি লাওঁখোৱা ৰাস্তাৰ চাইদৰিয়ালৈকে এই ৰাস্তাটোও অনতি পলমে লোকেল বোৰ্ডৰ পৰা লবলৈ মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰো। এই বছৰ বাজেটত ৰাজ্যৰ ৰাজহৰ

পৰা লোৱা আচনিত নগাওঁ জিলাৰ কোনো ৰাস্তা নাই। গতিকে উপৰোক্ত ৰাস্তাটোকে এই আচনিত লবলৈ অনুৰোধ কৰো। ৰাজ্যৰ ৰাজহৰ পৰা সম্ভৱ নহলে Jute dutyৰ পৰাই ৰাস্তাটো লব লাগে, কাৰণ এই ৰাস্তাটো গোটেই মৰাপাট উৎপন্ন অঞ্চলৰ মাজেদি গৈছে।

মহোদয়া, মই আগতে কৈছো যে টাউনৰ অতি ওচৰতে হোৱা স্বত্বেও এই অঞ্চল শিক্ষাত অতি পিচপৰা। এই অঞ্চলৰ অধিকাংশ পমুৱাৰ বাসস্থান হোৱাৰ বাবেই ইমান দিনে অৱহেলা কৰা যেন অনুমান হয়। কিন্তু সুখৰ কথা যে এই অঞ্চলৰ পমুৱাসকল ভাষা, কৃষ্টি, আচাৰ ব্যৱহাৰ আদি সকলো বিষয়তে খাটি অসমীয়া হৈ পৰিছে। সকলো স্কুলতে অসমীয়া ভাষাৰে শিক্ষা প্ৰদান কৰা হৈছে আৰু ৰাইজেও অতি আগ্ৰহেৰে তাক গ্ৰহণ কৰিছে। মই আশা কৰো অনতি পলমে এই গোটেই অঞ্চলত বাধ্যতামূলক প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ ব্যৱস্থা কৰা হয়। এই অঞ্চলত ৰাইজে অতি চেষ্টা কৰি কেইবাটাও মধ্য ইংৰাজী আৰু হাইস্কুল স্থাপন কৰিছে। কিন্তু চৰকাৰৰ পৰা উপযুক্ত পৰিমাণে সহায় সহানুভূতি নোপোৱাত বৰ দুৰবস্থাত পৰিছে। গতিকে তলত নাম দিয়া স্কুল কেইটাত এই বছৰ উপযুক্ত পৰিমানে সাহায্য দিবলৈ মই চৰকাৰক টানি অনুৰোধ কৰো।—

১। জুৰীয়া হাইস্কুল; ২। আলিটাঙ্গনি হাইস্কুল; ৩। ৰূপহী হাইস্কুল; ৪। শিঙ্গিমাৰি মাদ্ৰাছা; ৫। বগৰীগুৰি হাই মাদ্ৰাছা আৰু ৬। কলীয়াদোঙা মাদ্ৰাছা।

ইয়াৰ বাহিৰেও আৰু কেইবাটাও মধ্য ইংৰাজী আৰু মাদ্ৰাছা ৰাইজে খুলিছে। আশা কৰো তাৰ প্ৰতিও চৰকাৰে সুদৃষ্টি ৰাখিব।

মহোদয়া, বৰ্ত্তমান গোটেই দেশতে খাদ্য অনাটনৰ যি ভীষণ পৰিস্থিতি উদ্ভৱ হৈছে, তাৰ ফলত দুখীয়া ৰাইজৰ দুঃখ কুলাই পাচিয়ে নধৰা হৈছে। প্ৰাকৃতিক দুৰ্যোগে শষ্য শ্যামলা, সুজলা সুফলা অসমক আজি দুবছৰে জুৰুলা কৰিছে। ভূমিকম্প আৰু বানপানীয়ে উত্তৰ-পূব অঞ্চল, অনাবৃষ্টি আৰু খেতি পোকে খাই বাকী প্ৰায় সকলো অঞ্চলতে খেতিৰ অপুৰণীয় ক্ষতি সাধন কৰিছে। আমাৰ অঞ্চলত ১৩৫৬ চনত পোকে খাই আধাপকা ধান থোৰতে নষ্ট কৰিলে। তাৰ ফলত সেই বছৰেই এই অঞ্চলত ঘাটি পৰিল। চলিত বছৰ পানীৰ অভাৱত সৰহ ভাগতে ধান খেতি কৰিব নোৱাৰিলে। প্ৰনিপাত পৰিশ্ৰম কৰি পানিসিচি যি অলপ অচৰপ খেতি কৰিছিল সিও আহিন-কাতি মহীয়া বৰষুন নোহোৱাত গজোতে শুকাই গল—থোৰকে মেলিব নোৱাৰিলে। ফলত এই অঞ্চল ধানত ঘাটি পৰিল, প্ৰচলিত বজাৰ দৰ ইমান বাঢ়ি গৈছে যে দুখীয়া খেতিয়কে ধান কিনা অসম্ভৱ হৈ পৰিছে। গতিকে ঘাটিপৰা অঞ্চল বিলাকত অনতিপলমে ধান যোগানৰ ব্যৱস্থা কৰিবলৈ মই চৰকাৰক টানি অনুৰোধ কৰো। আমাৰ জিলাখন Cordon area কৰাটো ধান-চাউলৰ দামৰ অতি বেচি তাৰতম্য দেখা গৈছে। Cordon ৰ ভিতৰত ধানৰ দাম মোনে ৭।৮৲ টকা আৰু বাহিৰত এতিয়া মোনে ১৯।২০৲ টকালৈকে হৈছে। এই অৱস্থাই ঘাটি পৰা অঞ্চল বিলাকত বিক্ষোভৰ সৃষ্টি কৰিছে। এই জৰুৰী অৱস্থাৰ সমাধান কৰিবৰ বাবে মই চৰকাৰৰ তীক্ষ্ণ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰো।

মহোদয়া, আৰু এটা কথাই খেতিয়ক সকলৰ মাজত সদায় বিক্ষোভৰ সৃষ্টি কৰি আহিছে। মৰাপাট আৰু সৰিয়হ বেপাৰীসকলে এইবিলাক বস্তু কিনোতে বিভিন্ন ঠাইত বিভিন্ন জোখত কিনি খেতিয়ক সকলক ক্ষতিগ্ৰস্ত কৰিছে। নগাওঁ জিলাৰ সদৰ আৰু চামগুৰি চাৰ্কেলত মৰাপাট আৰু সৰিয়হ ৮৬ তোলাত এসেৰ অৰ্থাৎ ৪৩ সেৰত এমোণ ধৰা হয়, আৰু ধিং আৰু ৰহা চাৰ্কেলত ৮৮ তোলাত এসেৰ অৰ্থাৎ ৪৪ সেৰত এমোণ ধৰে। কিন্তু আন জিলাত মৰাপাট, সৰিয়হ ৮০ তোলাত এসেৰ আৰু ৪০ সেৰত এমোণ হিচাবে বেচা-কিনা কৰা হয়। নগাওঁ জিলাত এই তাৰতম্যৰ কাৰণ বুজিব নোৱাৰি। খেতিয়কক ঠগি পাট মহাজনবিলাকে কলিকতাত বেচে ৮০ তোলাত এসেৰ ৪০ সেৰত এমোণ হিচাবে। নগাওঁ জিলাত বছৰি প্ৰায় ১৫/১৬ লাখ মোণ মৰাপাট উৎপন্ন হয় কিন্তু হিচাপ কৰিলে দেখা যায় যে প্ৰতি বছৰে প্ৰায় চোৱা লাখ মোণ পাট জোখৰ তাৰতম্যত ফাও মাৰি লৈ যায়।

Dr. EMRAN HUSAIN CHOUDHURY: On a point of information, Sir, মই শুধিব পাৰোনে কোনবোৰ বেপাৰীয়ে এনেকৈ খেতিয়কক ঠগিপেলাইছে কিনে। তেওঁলোকৰ নাম দিব পাৰিব নে বা মাৰোৱাৰী বিলাকে নেকি ?

Maulavi AFAZUDDIN AHMED: সকলো ৰকমৰ বেপাৰী। বৰ্ত্তমান প্ৰচলিত বজাৰ ভাও মতে প্ৰায় ৭৫ লাখ টকা খেতিয়কক ঠগি নিয়ে। এই বিষয়টোলৈ মই চৰকাৰৰ তীক্ষ্ণ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰো আৰু অতি শীঘ্ৰে চৰকাৰৰ অনুমোদিত standard weight ৮০ তোলাত এসেৰ আৰু ৪০ সেৰত এমোণ হিচাপে মৰাপাট আৰু সৰিয়হ লবলৈ বেপাৰীবিলাকক বাধ্য কৰিবৰ কাৰণে উপযুক্ত ব্যৱস্থা হাতত লব লাগে যাতে খেতিয়ক সকল এই চেচ্ছাচাৰী বেপাৰী সকলৰ প্ৰবঞ্চনাৰ পৰা ৰক্ষা পৰে।

মহোদয়া, সেনচোৱা-মৈৰাবাৰী ৰেলৰ লাইন নগাওঁ জিলাৰ ওচৰ অঞ্চলৰ প্ৰধান ঠাইবিলাকৰ মাজেদি গৈছে। এই লাইনৰ পৰা ৰেল কৰ্ত্তৃপক্ষৰ বছৰি বহুত আয় হয়। এই লাইনৰ পৰা পোৱা মৰাপাট, সৰিয়হ আৰু যাত্ৰীৰ ভাৰা অসমৰ আন সকলো লাইনতকৈ বেচি, কিন্তু দুঃখৰ বিষয় যে যুদ্ধৰ পিচৰ পৰা এই লাইন একেবাৰেই অৱহেলা কৰি আহিছে। হয়বৰ গাঁৱৰ পৰা মৈৰাবাৰীলৈ মাজৰ কোনো ষ্টেচনত গাড়ী cross কৰাৰ ব্যৱস্থা নাই। গতিকে এখন গাড়ী গৈ আকৌ উভতি নহালৈকে আন কোনো ৰেল যাব নোৱাৰে। তাৰোপৰি প্ৰত্যেক ৰেলতে যি সংখ্যক ডবা দিয়ে যাত্ৰী অনুপাতে সি অতি কম। ফলত যাত্ৰী হেচাহেচিকৈ যোৱাৰ উপৰিও বাহিৰত ওলমি আৰু ডবাৰ ছালৰ ওপৰতো যাব লগা হয়। চকুৰে নেদেখিলে এই অৱস্থা উপলব্ধি কৰা টান। আনহাতে ডবাবোৰ পুৰনি আৰু ভগা-ছিগা, যাত্ৰীৰ সুবিধা দুৰৰ কথা নিৰাপদে যোৱাই সন্দেহজনক। গতিকে মই আশা কৰো যে আমাৰ চৰকাৰে ৰেল কৰ্ত্তৃপক্ষক ইয়াৰ প্ৰতিবিধান কৰিবলৈ দাবি জনাব। জয় হিন্দ।

Srijut SANTOSH KUMAR BARUA: Madam, Deputy Speaker, first of all I would congratulate the Hon'ble Finance Minister on his presenting the Budget for the year 1951-52 which reflects boldness and initiative in an abundant measure in an attempt for an all-round development in the State under the most stringent financial condition.

During the general discussion of the Budget it is the privilege of the Members to discuss the current problems of importance. Food is the vital question of the day. Though the matter has been discussed in the floor of this House in connection with the discussion on His Excellency's address, I would like to take the opportunity of stating a few facts with regard to food situation in our part of the State, specially the area of the Dhubri Sub-division comprising of Dhubri, Golokganja, Bilashipara, South Salmara Police Station and part of Gosaigaon Police Station. Harvest is just over. But within this short time price of paddy has gone upto an abnormal height varying from Rs.18 to Rs.22 at different places in the area. Rice is selling at Rs 50 to Rs.55 per maund and the quantity that is available in the market is very small. In normal time the area is a deficit area in so far as production of paddy is concerned necessitating supply from surplus area to meet the normal requirement of the people. This year the shortage of supply has been further aggravated by failure of Sali crop due to drought. On the top of it there are refugees and displaced Muslims to be fed entailing a heavy demand on the meagre food resources available in the area. This refugees are hundreds in number awaiting rehabilitation which is however proceeding slowly.

The DEPUTY SPEAKER: The hon. Member may continue his speech after lunch.

Adjournment

(The Assembly was adjournd for lunch till 1 P. M.)

(*After lunch*)

(The Deputy Speaker was in the Chair)

The DEPUTY SPEAKER: The hon. Mr. Santosh Kumar Barua will proceed now.

Srijut SANTOSH KUMAR BARUA: Madam, I have already stated that this year the shortage of supply has been further aggravated by the failure of sali crop ; refugees are already there. Displaced Muslims have returned cent per cent. most of whom are living in a state of utter destitution and for reasons of financial and plough cattle difficulties and want of agricultural equipment could not till now start their normal life afresh. So the condition that prevails in this area is not only alarming but borders on famine. The situation is fast deteriorating and unless measures of relief are immediately taken it would lead to a crisis of a serious magnitude and I am sure people will die of starvation and hunger. We speak now-a-days of balanced diet and all that for the growth of a healthy nation. But it sounds ridiculous when our people do not get even two square meals to fill their stomach.

To meet the situation, Madam, I would suggest opening of cheap grain shops in this area for supply of paddy at controlled rate. I would also suggest that no forcible procurement should be made in this area because whatever little surplus is in the hands of a very few in a village serves the need of others in distress in that village, but if taken away it will add to this distress. Procurement should be confined only in the surplus areas and to have efficient service and good result, corruption in this department should be eliminated, if not totally possible to a minimum degree for the sake of vital national interest.

About corruption the less said the better. People thought that under Congress regime corruption would be completely rooted out. But on the contrary today corruption in all its vicious forms is active in all the departments on an increasing scale. It seems that freedom which India attained has become the monopoly of the particular classes—Government Officials, profiteers, black marketers, who are at full liberty to indulge in their whims and caprices without any check or control.

Further, I would like to say that we cry for Grow-More-Food. We also hear that full-fledged measures for the success of the campaign have been set on foot at a big cost. Primary need for growing more food is seed and plough cattle. But there is neither enough seed nor enough plough cattle. This is the time for sowing Aush Paddy. I have seen tracts of land in our part lying ploughed and ready for sowing Aush. But there is no seed to sow. Agriculture Department assured supply of seed, but subsequently intimated inability. So failure of Ashu crop in this area this year is inevitable with its disastrous effect on the food position.

To speak frankly, in fact, there is a sharp decline in the administrative efficiency. There are profiteers and blackmarketers. Control which was once intended for the benefit of the people now stinks and has become a source of harassment and misery to them. Abnormally high prices for daily and essential necessaries of life rule the market. Unless the administrative machinery is expurgated and set pure and clean with an iron hand, unless the widening gap between promise and performance is narrowed down to retrieve the confidence of the people which has been badly shaken, none of the economic problems of

the country will be solved—much less the problem of food. We ask for co-operation of a peasant to part with his surplus stock voluntarily in the name of humanity at a controlled price fixed by the Government. But for him controlled price for essential commodities of daily need he requires has no relation with the actual price he has to pay for them in the market. So unless the market is steadied down to a fair and reasonable price for all commodities of daily need and they are available at it, no appeal for such co-operation will have any result. Because no appeal to patriotism can be of avail unless it can be shown to the satisfaction of each community that it is not the only class which is being asked to make sacrifice.

In his speech my hon. Friend, Shri Phookan, made a reference to the cloth position in the State and stated that the people are going naked. I do not think there is much exaggeration in his statement. Madam, from what I know of my Subdivision, I can say that the supply that was received at Dhubri during the last six months will not work out at even six inches per capita. And for want of yarn, hand looms are sitting idle.

Madam, political security is integrally connected with the economic security of a country. Security in food and cloth, specially food, is an indispensable condition of social reform and development of a country. But no real development based on active participation and full blooded co-operation is possible in a chaotic condition of economic life when the people have to creep on their empty stomach starving and naked.

Lastly, I would draw the attention of the Government to one more point. Money has been provided in the Budget for nation building activities. It would not be an exaggeration to say that our district is a neglected one. I hope, our district would get attention as well as a fair share of the money for its development, in the matter of Education, Public Health Service, Communication and other amenities.

Maulavi Md. MAKSED ALI: Madam, Deputy Speaker, I rise to speak a few words in connection with the Budget that has been presented by the Hon'ble Finance Minister. It is very unfortunate that since our independence, every year we are seeing a deficit Budget. Before we attained independence we were crying hoarse that after attainment of independence our people would be well-fed and well-clothed. But, Madam, I am sorry to say that we have not so far been able to give these bare necessities of life to our people as we expected.

As regards the Grow-more-food Campaign the Government has been a total failure. I think the amount spent in purchasing the tractors and other mechanical implements for ploughing more fields and growing more foodgrains has not been commensurate with the return got from this Campaign. If Government could arrange to give all the waste lands to the landless people, they could have got much food to feed the hungry people. In spite of all big talks about growing more food the Government has not been able to achieve any good results in this Campaign.

As regards the procurement, I should like to say that this has also totally failed due to the appointment of some unscrupulous businessmen. I know in my place the procuring agents are taking paddy from the poor cultivators without letting them know at what price they should sell their paddy to these people. In some places they are taking paddy at the rate of Rs.6-8 per maund and in other places they are taking paddy at Rs.7-8 per maund. We also know that during this year the harvest has not been up to our expectation. So we don't know why paddy is being procured in the deficit areas. While there is procurement we do not know what arrangement is made for supplying paddy to the deficit areas. As we all know that in the last communal disturbances thousands of Muslims have been displaced from their

hearths and homes and after the Prime Ministers' Agreement they have all returned, but most of them have not been restored to their original homesteads. People from East Bengal are still occupying these homesteads and although the actual owners have returned some months ago yet they have not been given possession of their homesteads. Most of these Muslims have also not been provided with land. As my Friend, Maulavi Nazmul Haque, has said that about 60 per cent. of these displaced Muslims have not been restored to their homesteads and 50 per cent. have not got any loan from the Government and many others have not yet got back their cattle. We know very well that these Muslims are the best cultivators. Had they been restored to their land and homestead immediately after their return they could have taken to cultivation and grow more food. But, Madam, for want of timely help they have not been able to cultivate their land and to grow more food for the people of the State. Unless these unfortunate displaced persons are restored to their original hearths and homes immediately, we do not know what will be their condition with the approach of the rainy season. In the matter rehabilitation I want to see, Madam, that the growers get the first priority over others.

The Hon'ble Finance Minister has mentioned in his Budget speech that there would be increase of Police force in order to maintain the law and order of the country. But I see no reason why the police force is to be increased at all when we are already taxed heavily. People are still half-fed and half-clothed. We do not want increase of this force because only increase cannot improve the administration of law and order. We want not quantity, but we want quality, efficiency and discipline. As we all know, had the police force taken keen interest in the management of law and order, the communal disturbances could not spread so far. So, Madam, I wish to say that if Government want to maintain the security of the State, they should see that law and order are strictly maintained in the State.

With these few words, I beg to resume my seat.

Mr. MANIRAM MARAK: Deputy Speaker, Madam, I congratulate the Hon'ble Finance Minister for the Budget presented by him for 1951-52, but I feel very sorry that he did not allot any fund for Dalu-Baghmara Road.

Madam, I requested our benign Government several times to take immediate action on the Dalu-Baghmara Road and all along the border road from Moheskhola to Mohendragunjo which is most essential and urgent in view of the India partition. Thus the Government has consented to take up the Dalu-Baghmara ; firstly with the Petrol tax, secondly with the 2 lakhs of rupees whatever portion it is possible to be completed, and thirdly proposed to take up whole project immediately and the estimate was called for. But everything is silent now. This year the road is worse than the other years ; it is hopeless to ply the vehicles from Dalu to Baghmara unless self-help villagers undertake the road. The self-help villagers have voluntarily undertaken and improved the road ; thus the vehicles can scarcely ply now. But this is only temporary up to the end of March. When the rain starts it will totally stop even the bullock carts to ply on the road and we will then be cut off even from Tura and suffer much.

The Government are fully aware that the food situation in the Garo Hills, specially Southern part of the Garo Hills will be serious. The people of Southern part who are living in the border as well the interior will surely starve unless procurement is done at Baghmara and Dalu.

Madam, the Government made restriction banning all perishable and unperishable articles such as mustard seeds and chillis etc., to be exported to Pakistan. If there is no fair weather road how and where these articles should be exported

and how the rice and paddy be supplied ; it is only the means of killing the poor Garos. Madam, the Pakistan Government has constructed a permanent road all along the border starting from Sylhet to Sherpur and a permanent road from Jheria Jain Jail connecting to our border for the safety of their people.

I therefore earnestly request the Hon'ble Minister incharge of Public Works Department to take immediate action specially the border road starting from Moheskhola to Mohendragunjo for the safety of the sufferers.

Procurement Department.—Madam, control of food-stuffs makes the rice and paddy scarcity and increases the blackmarketeers. People are not getting rice and paddy at control rates, but they are getting from blackmarkets. The procurement department of the Garo Hills is trying to procure rice and paddy at control rates, but they are not getting because the open market rate is much higher than the control rate. Moreover they are too late to procure the rice and paddy. It should have been done at the time when the paddy was thrashing *i.e.*, in the months of December and January otherwise all the paddy will disappear. They started now to procure the rice and paddy by seizing them from the growers but from where they can get now ? All the rice and paddy have already been sold out or delivered to somewhere being afraid of seizing.

The local people were recently asked to form an association and procure rice and paddy, but it is too late as all the rice and paddy have disappeared now, from where the association will procure and stock now. It is quite absurd. So in my opinion it is better to allow individual free sale. If it is allowed, the rice and paddy will gradually come in the open market and the rate also will gradually go down. Cloth, sugar and flour position is very very bad in the Garo Hills ; these are hardly available. This should be carefully noted, Madam.

Medical.—A Hospital was to be opened at Ghusgaon, Garo Hills. Tenders were called in 1949 for constructing buildings but nothing further was done up to date. This should be done immediately. The Hon'ble Finance Minister referred to in his Budget speech that the Dispensary buildings at Dalu, Garo Hills, were extended but practically it was not done. This should be done immediately. And I demand for more Dispensaries in the interior for the interior people are suffering more than us for not getting treatment.

Education.—Madam, there is only one Government Middle English School at Baghmara which was recently taken up. It was quite inadequate for the whole of the Garo Hills. There are some Garo Venture Middle English Schools which cannot run properly for want of grants. The monthly grants are not adequate for them.

I therefore earnestly request the Hon'ble Minister in charge of Education either to increase the grants or provincialise some of the Venture Schools so that they may run in good condition. The Hills people demand for more Government Lower Primary Schools.

Cotton monopoly in Garo Hills.—Madam, there are two parties among the Garo leaders as well as Garo growers ; some are in favour of cotton monopoly and some are against. Ante party may be induced by the capitalists, but I am not sure. But I have been informed that some of the purchasers whom the Government appointed as agents have cheated the growers by paying short payment and by weighing more, but I could not ascertain how far it is correct. I have no objection against the system of monopoly if it is done for justice, but I request the Government to make detailed enquiry with the leaders and the growers before they seize any articles by force in future.

Weaving.—Madam, all the weaving materials have already arrived at Tura but the School has not yet been opened. It was to open in December 1950 or January, 1951 but it has not yet been opened. I therefore request the Government to open it immediately.

Agriculture and Irrigation.—Madam, since the Grow-more-food Campaign was introduced, we the villagers were expecting to have Demonstrators and staff to get instruction from them but no Demonstrator or any body from the Agricultural Department have approached and gave us any advice. Where they are accumulating I do not know, they are doing nothing but mere wasting public money.

Administration in Garo Hills.—Madam, the Administration in the Garo Hills is too slow. There is one Deputy Commissioner and one Extra Assistant Commissioner who are unable to manage the works because many Departments have increased than before such as Supply, Procurement, Census, Development, Civil and Assam Police, etc. They are all under the Deputy Commissioner's supervision. The Deputy Commissioner is busy almost every day with his office works ; but exceptionally he handles the cases. The Extra Assistant Commissioner alone tries all the cases. So, so many cases are pending for many months and even for years, that they are giving much trouble and have incurred much expenditure for the poor Garos from frequently going and coming from far distance. I therefore urge the House to depute one Additional Extra Assistant Commissioner immediately to lighten the works.

With these words, I take my seat.

The DEPUTY SPEAKER: Any other hon. Member from the Opposition Party to speak ?

(*After a pause*)

There was none. Srijut Karka Dalay Miri to speak.

Srijut KARKA DALAY MIRI: माननीया উপাধ্যক্ষা মহোদয়া, মাননীয় বিত্তমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই আমাৰ ৰাজ্যৰ উন্নতি কল্পে তেখেতৰ বাজেট বক্তৃতাত বহুখিনি আচনি ডাঙি ধৰা দেখি মই নথৈ সুখী হৈছো আৰু তাৰ লগে লগে তেখেতক আন্তৰিকতা জ্ঞাপন কৰিছো আৰু কাৰ্য্যত যাতে পৰিণত কৰিব পাৰে তাৰ বাবে যেন ভগবানে তেখেতক শক্তি দিয়ে।

ভগৱানৰ নাম জানো ইয়াত লব পাৰি (*a voice*)

মহোদয়া, পৰিষদৰ বহুতো সদস্যই বৰ্ত্তমান বছৰৰ বাজেট সম্বন্ধে আগতে আলোচনা কৰি গৈছে গতিকে এই বিষয় আৰু মই পুনৰাবৃত্তি কৰিব নোখোজো। মাত্ৰ মোৰ সমষ্টিৰ বাইজৰ কিছুমান অভাৱ অভিযোগৰ সম্বন্ধে অসম চৰকাৰক জনাব খোজো। আমাৰ ৰাজ্যৰ ঠায়ে ঠায়ে ট্ৰাইবেল সকলৰ কাৰণে চৰকাৰে মাটি আছুতীয়াকৈ ৰাখি দিয়া জানি সুখী হৈছিলো ; কিন্তু দুখৰ বিষয়, সেই মাটি বিতৰণত ট্ৰাইবেল সকলৰ প্ৰতি কৃপণালি কৰা দেখি বেজাৰ লাগে। উদাহৰণ স্বৰূপে, উত্তৰলক্ষীমপুৰ মহকুমাৰ 'ট্ৰাইবেল বেল্ট'ৰ ভিতৰৰ মাটি বোৰ, ট্ৰাইবেল সকলক বঞ্চিত কৰি আনক দিছে। স্থানীয় মাটি বন্দবস্তি বিভাগৰ স্থানীয় কৰ্ত্তৃপক্ষ সকলৰ ইচ্ছামতে কৰি আহিছে। এই সম্বন্ধে, এইটো শুনা যায় যে চৰকাৰৰ পৰা বোলে ভিতৰুৱা নিৰ্দ্দেশ তেওলোককৈ দিয়া হয় ; কিন্তু কথা কিমানদূৰ সত্য কব নোৱাৰো। তেওলোকৰ কাৰ্য্যকলাপ আৰু মনোবৃত্তিৰ পৰা অৱেশ্যে এইটো বুজা যায় যে, নিশ্চয় ওপৰৰ পৰা কিবা ভিতৰুৱা হুকুম অথবা নিৰ্দ্দেশ তেওলোকৰ ওচৰত আছে।

(*a voice*—কোনটো বিষয়ত)

'ট্ৰাইবেল বেল্ট'ৰ ভিতৰত ট্ৰাইবেল সকলক তেওঁবিলাকৰ প্ৰাপ্যৰ পৰা বঞ্চিত কৰি 'ননট্ৰাইবেল'কো মাটি দিয়াৰ সম্বন্ধে। গতিকে স্থানীয় মাটি বন্দবস্তিৰ কৰ্ত্তৃপক্ষৰ কাৰ্য্যৰ পৰা

ট্ৰাইবেল সকলৰ স্বাৰ্থত আঘাত পৰিছে। সেই কাৰণে, ট্ৰাইবেল বিলাকে যাতে, মাটি বন্দবস্তিত কোনো প্ৰকাৰৰ অসুবিধা ভোগ নকৰে আৰু সকলো প্ৰকাৰৰ সুবিধা যাতে সিবিলাকে পায় তালৈ যেন চৰকাৰে চোকা দৃষ্টি ৰাখে।

উদাহৰণ স্বৰূপে ঢলপুৰ মৌজা, চেচাত যি 'ট্ৰাইবেল বেল্ট' আছে, তাৰ ভিতৰৰ মাটি কাট্টহিন্দুৱে পাইছে। 'ট্ৰাইবেল বেল্ট'ৰ মাটি 'নন্‌ট্ৰাইবে'ল পাব নোৱাৰে।

নাবায়নপুৰ খেৰাজখাট মৌজা—তাতো এনে হৈছে। এই বিষয়ে উত্তৰলক্ষীমপুৰৰ নাৰায়নপুৰ খেৰাজ খাটৰ 'ট্ৰাইবেল' ৰাইজে চৰকাৰৰ ওচৰত অনেক বাৰ আবেদন নিবেদন জনোৱা হৈছে ; D. C. অথবা মহকুমা অধিপতি S. D. O. এই বিষয়ে এতিয়ালৈকে কোনো প্ৰতিবিধান হাতত লোৱা নাই।

(*voice*—শুনক শুনক)

এই মাটি বন্দবস্তিৰ খামখেয়ালী সম্বন্ধে, মই নিজেই, Sub-Deputy Collector ৰ লগত অনেক বাৰ আলোচনা কৰিছিলো আৰু তেখেতে দুই তিনিবাৰ মোৰ লগত, স্থানলৈ (field) লৈ যাম বুলি নগৈ ঠগন দিলে।

(*Voice*—The word "ঠগন" is quite unparliamentary উঠাই লব লাগে—"নিৰাশ কৰিলে" বুলি কওক)

The DEPUTY SPEAKER : Hon. Member will please writhdraw the words "ঠগন দিলে"।

Srijut KARKA DALAY MIRI : মহোদয়া, মই উঠাই লৈছো। তেওঁলোকে মোক নিৰাশ কৰিলে। এই হল স্থানীয় মাটি বন্দবস্তি কৰ্তৃপক্ষৰ মনোভাব।

মাননীয়া উপাধ্যক্ষা মহোদয়া, তাৰপিছত, উত্তৰলক্ষীমপুৰ মহকুমাৰ ভূমিকম্প আৰু বানপানী বিধ্বস্ত অঞ্চল সমূহৰ ৰাইজৰ বিষয়ে অলপ কম। বিধ্বস্ত অঞ্চলৰ লোক সমূহৰ সাহায্য সম্বন্ধে বৰ্ত্তমানলৈকে সন্তোষজনক হৈছে বুলি কব পাৰি। শ্ৰীযুত বি, কে ভাণ্ডাৰী প্ৰমুখ্যে অন্যান্য নিস্বাৰ্থ সহকৰ্মীসকলৰ সহযোগ আৰু পৰিচালনাত Relief works সুকলমে চলিছে।

স্থানান্তৰিত লোক সকলৰ কাৰণে মাটি বিতৰণৰ কাম কৰ্ত্তৃপক্ষ সকলে যদিও যৎপৰোনাষ্টি চেষ্টা কৰিছে তথাপি সন্তোষ জনক ভাবে আগ বাঢ়িব পৰা নাই। ইয়াৰ প্ৰধান কাৰণ হৈছে প্ৰায়বোৰ মাটি ঘোৰ কাঠনিৰে ভৰপূৰ। একে বছৰতে সেইবোৰ হাবি কাঠনি চফা কৰি খেতি কৰা সম্ভৱপৰ নহয়।

উত্তৰলক্ষীমপুৰ মহকুমাৰ দৰেই ডিব্ৰুগড় মহকুমাৰ উত্তৰ পাৰে চিচি আৰু ধেমাজী মৌজাও ভূমিকম্প আৰু বানপানীত প্ৰপীড়িত হৈছে। তেওঁবিলাকৰো ঘৰ-দুৱাৰ মাটি-বাৰী সমূলি নষ্ট হৈছে। এই বিষয়ে মাননীয় শ্ৰীযুত বিজয় শইকীয়া দেৱে এই সভাত পৰিপাতিকৈ বিবৃত্তি দিছে। কিন্তু সেই অঞ্চলৰ লোক সকলৰ কাৰণে অজিলৈকে মাটিৰ বন্দবস্ত কৰা হোৱা নাই বা মাটি দিয়াৰ আঁচনিও কৰা হোৱা নাই। আৰু ইয়াৰ ওপৰিও খোৱা বস্ত বা কাপোৰ কানিৰ যোগানৰ ব্যৱস্থাই বিশেষৰূপে সহায় কৰিব পাৰিছে বুলি মনে নধৰে। এই বিষয়ে দৃষ্টি ৰাখিবৰ কাৰণে ডিব্ৰুগড় সাহায্য কমিটি আৰু কৰ্ত্তৃপক্ষ সকলক নিৰ্দ্দেশ দিবলৈ অসম চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিলো।

ভূমিকম্প আৰু বানপানীত প্ৰপীড়িত লোক সকলৰ কাৰণে অসম চৰকাৰে বলদ গৰু কিনিবৰ কাৰণে কৃষি ধাৰ বা আন প্ৰকাৰৰ সাহায্য আঁচনি আজি পৰ্য্যন্ত কাৰ্য্যকৰি নোহোৱা যেন দেখি আচৰিত হৈছো। খেতিয়ক সকলে ভাবিছিল যে অন্ততঃ তেওঁবিলাকে সেই বলদ গৰুৰে সৈতে হালবাই আহু খেতি কৰিব পাৰিব ; কিন্তু আজি পৰ্য্যন্ত গৰু নোপোৱাত হতাশ হৈ তেওঁলোকৰ আশা ভৰষা এৰি দিব লগা হৈছে। যদি কৃষিবিভাগে গৰু যোগাৰ কৰিবলৈ টান পাইছে তেন্তে নগদ টকা দি তেওঁবিলাকৰ মনোনিত গৰু-মহ কিনি লবলৈ দিয়া হেতেন বেচি ৰাইজৰ উপকাৰ হলহেঁতেন আৰু তেওঁবিলাকৰ খেতিৰ কামত অনায়াসে সুবিধা হলহেঁতেন।

দুখৰ বিষয় এতিয়ালৈকে ১০০ কি ১৫০ হাল হালৰ গৰুহে মাথোন যোগাব পাৰিছে খেতিয়কৰ সংখ্যাৰ তুলনাত ই অতি নগন্য। এনে ধৰণৰ বেমেজালিৰ কামবোৰে কৃষি বিভাগৰ কৰ্তৃপক্ষ সকলৰ কাৰ্য্যত অপাৰগতাৰহে পৰিচয় দিছে।

উত্তৰ লক্ষীমপুৰ চৰকাৰী হাইস্কুলৰ সম্বন্ধে এই সভাত বহুবাৰ আগতে উল্লেখ কৰা হৈছে; আৰু শিক্ষা মন্ত্ৰীৰ ঘৰতো মাননীয় শ্ৰীযুত হেমচন্দ্ৰ হাজৰীকা দেৱক লগতলৈ উক্ত স্কুল ঘৰৰ বিষয় কোৱা হৈছে। কিন্তু আজিলৈকে কৰ্তৃপক্ষই ইয়াৰ কোনো ব্যৱস্থা লোৱা নাই। উক্ত হাইস্কুল সাধাৰণ খুটা আৰু খেৰৰ ঘৰ। বৰষুণ পৰিলে ওপৰৰ পৰা পানী উৰুকি ভিতৰ খন বোকাময় হয়। অতিৰিক্ত বৰষুণৰ দিনা যোৱা বছৰ কেইবা বাৰো স্কুল ছুটী দিব লগা হৈছিল এইবাৰো বৰষুণৰ দিনত সেই একে দশা হব লাগিব।

আশা কৰো অসম চৰকাৰে অতি সোনকালে ইয়াৰ এটা সু-ব্যৱস্থা কৰিব।

তাৰ পিচত চিকিৎসা বিভাগ—চিকিৎসা সম্বন্ধে বিশেষকৈ উত্তৰ লক্ষীমপুৰৰ অনেক ট্ৰাইবেল অঞ্চলত হাচপতাল নাই বুলি কলেও হয়। ট্ৰাইবেল এলেকাত কুষ্ঠ ৰোগ বৃদ্ধি পাইছে। এই বিষয়ে কেবাবাৰো অসম গৱৰ্ণমেণ্টক কোৱা হৈছে। আৰু ক'লনী পাতি ৰোগীবোৰক আছুতীয়াকৈ ৰাখিবৰ ব্যৱস্থা কৰিবৰ কাৰণে অসম চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিছিলো কিন্তু আজিলৈকে কোনো কাম হোৱা নাই। এই বিষয়লৈ অসম গৱণমেণ্টক বিশেষকৈ মেডিকেল বিভাগৰ মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াক অনুৰোধ কৰো। ইয়াকে কৈ মই বহিব খোজো।

MR. KEDARMAL BRAHMIN: —(*voice*—Speak in Hindi)

Deputy Speaker, Madam, বহুত সে Members কহ ৰহে হেঁয় কি হিন্দীমেঁ কহা জায়। কিন্তু য়হ বাজট স্পীচ হেয়। হিন্দীমেঁ বোলনেসে বহুত সে Membersকো সমঝনেমে কুছ কঠিণাঈ হোগী। আউৰ ইসকে অলাৱা জব উস দিন Cattle Preservation বিলপৰ জো Members বোল ৰহে থে, তব Press Reporters উনকা নাম নহী লে সকেঁ আউৰ ন অখবাৰোমে ভেজ সকে ইসলিয়ে আজ মেঁ নে অংগ্ৰেজীমে বোলনেকে লিয়ে বিচাৰ কিয়া হেয় আশা হেয় কি আপ মুঝে ক্ষমা কৰেঙ্গে।

Madam, we should all congratulate our Finance Minister for the Budget that he presented this time with a comprehensive speech touching on all the subjects. He has explained everything in detail. Madam, the deficit that he has shown will surely affect the economic condition of our State, but there was no help. He has tried his best to move the Central Government for help and we hope the Central Government will be kind enough to see their way to help us in our crisis.

Madam, from the Budget we find that we derive a good amount from sales tax, but no provision has been made for the convenience of the dealers who come to the Sales Tax Office to show their accounts. They are to stand there in the verandah for hours together in the summer season while the officer-in-charge, *viz.*, the Superintendent of Taxes, takes rest in his residence. I have personally seen in Dibrugarh and that the Sales Tax Officer was not in his office. When I enquired about him I was told that he was taking rest after his food. Some of the dealers came from mufassil and they had to return without showing their accounts because there was no time for the Superintendent. I should suggest, Madam, that notices should be issued to the dealers to come at a time fixed in the said notices and the Superintendent must see the accounts at that fixed time and if, however, there are not sufficient number of Superintendents some more officers may be appointed so that the dealers may not be put to inconvenience for nothing. Their loss of time is a loss to the country as well. Then, Madam, we find that the Government have exempted rice from sales tax. The intention of the Legislature was to see hat the poor people are not taxed. But we now find that the Superintendent

of Taxes has taxed broken rice (khudi) which is mainly used as cattle food. The other day the Government introduced the Animal Preservation Bill, the intention of which is to see that our cattle are protected from unnecessary slaughter. The intention must also be to see that they are well-fed. We have exempted our food from taxes, and I hope Government will consider exempting the cattle food also.

Then, Madam, there is only one part-time Assistant Commissioner of Taxes. He has no time to inspect offices ; how can he hear all the appeals pending before him ? So I suggest that there should be two Assistant Commissioners of Taxes, one for appeals and the other for inspecting offices.

As regards procurement, I must say that it has not been very successful. The mills in Gauhati are all lying idle for the last six or seven months. The same condition prevails in the North Bank also. The producers are not bringing paddy. Now the price has been increased, and they ought to have brought paddy by this time, but they are not doing so. Their idea is that if prices have been increased at this time of the year, they might rise again during the months of July and August. So, the Government must be very strict in enforcing their policy of procurement. We must bring out paddy from the hoarders, if any. No leniency should be shown against any hoarder, whether he is a producer, dealer, landlord or any one else. All paddy will shortly come out if stricter control is imposed. All paddy should be rounded up by an operation similar to that of rounding-up of Communists.

Then, Madam, many hon. Members have complained of corruption. The root cause of all corruption, nepotism, and favouritism is, I think, control. The control must be forthwith abolished ; we have tried with it for the last 6 or 7 years. It has failed. Why not turn over to decontrol for a year or so and see the effect ? If we remove the control we must also forthwith abolish the Supply Department because the officers of that Department, who get high salaries, advise both the Central and the State Governments in favour of control. We must also provide free transport of all the commodities from one place to another and we must see that there is no hoarding. If these three things are done, I think every sort of corruption, nepotism, favouritism and black-market will go. Let us see at least for a year or two. We have experimented with control for the last 6 or 7 years and we have failed.

Madam, as regards textile, in the year 1948 the monthly production was 359·914 thousand yards, but in the year 1950 the monthly production came down to 305·612 thousand yards. Madam, you will find that in the decontrol period the production was high. Then in 1950 due to strikes and shortage of cotton and control the production went down, and there was shortage of cloth. Our Government used to get about 5,000 bales per month, whereas in November and December they could not procure more than 1,500 bales. There were also some difficulties in distribution no doubt. Government appointed many procuring agents to procure cloth from Bombay at a commission of 8 or 9 per cent. Each procuring agent was given 25 bales or so. So, how is it possible for him to procure cloth from Bombay and Ahmedabad at such a low commission. I would suggest, Madam, that (1) there should be one, or at best not more than two, procuring agents, in every district and the retailers should be tagged to them. Government may appoint one or two wholesalers.

(2) Then consumers coupons should be issued and they should be tagged to the retailers and the retailers must surrender such coupons to the authorities by giving their cloth in exchange of the coupons. They will not therefore be able to sell the cloth elsewhere.

Madam, so long there was a condition precedent in the agreement with procuring agents that the cloth procured by them must first be offered to the C. T. C. (Central Trading Co-operative) and on its refusal it was distributed to other dealers and so if C. T. C. failed to distribute it was its fault, otherwise there will be no shortage of cloth here. The shortage is because all cloth procured by the agents must first be given to the C. T. C. and then by C. T. C. to the Primary Trading Co-operatives, but it was not distributed to the public. We find that fine cloth, whenever they are taken by the C. T. C. never find their way to the consumers. So I suggest (3) that the C. T. C. should take so much cloth as required by its Primary Trading Co-operatives for distribution to their members and not more than that, and the balance must be given to the retailers with whom the consumers are tagged. In that case I think there will be little chance of the cloth going outside the market. Again, (4) there must be no special quota of cloth reserved for any purpose whatsoever. In Gauhati we find that some bales of fine cloth had been given to a dealer and they were reserved, for what purpose I don't know. Even respectable persons who went to the Inspector of Textile to get one pair of fine cloth were all refused on the ground that it was reserved as a special quota—for whom, I do not know. I know that one man got two pairs of that fine cloth without much trouble—I don't think our Hon'ble Ministers are getting these fine cloths—but all the same some unscrupulous persons who can afford to pay high price do get them. If there are special quotas naturally the retailer in conspiracy with the textile staff will charge higher price. So I suggest that there should be no reserved quota for any purpose whatsoever.

Madam, you know that dealers are allowed to bring some cloth from Bombay or Ahmedabad by post parcel and the Government of India also allow that. But as soon as that post parcel arrives it must first be offered to the C. T. C. This brings corruption because in doing that the merchant must pay something to the Manager of the C. T. C. and in order to pay something to the Manager of the C. T. C. he charges it on the cloth, that is why the price goes up. I suggest that the post parcel containing cloth should not be allowed to be offered to the C. T. C. and if C. T. C. require any cloth it should be allowed to bring cloth by post parcel like others.

Lastly, in this regard, I suggest that we must encourage spinning and weaving in Assam. In this country in old days spinning and weaving was a household work but now-a--days because of the spread of education our girls are not taking to this important domestic item of work.

As regards consumer goods, we find the same corruption. I have heard some hon. Members complaining that C. I. sheets are being taken away by the mills and not given to the cultivators in exchange of paddy. I must inform them that this time the mills were also allowed to offer paddy to the Government in exchange with C. I. sheets. In this connection I must say that there is no special quota of C. I. sheets and other cousumer goods for the mills as is the case with the I. T. A. I suggest that special quota of C. I. sheets, iron materials, cement etc., should be allotted to the Industries like rice and oil mills just like the I. T. A. so that there will be less corruption in this respect.

I am one for encouraging co-operative movements in Assam and I never opposed to that move. But I do not want that they should misuse that privilege as in the case of the C. T. C. about which I have spoken before My Friend, Mr. Bhuyan, has already pointed out about the mischievous activities of some of these Co-operative Societies. You know the case of the Assam Provincial Co-operative Trading Society, they were given the monopoly to supply salt for which they charged the consumers at Rs.16 per bag whereas some merchants in Calcutta were ready to supply the same at Rs.13 per bag. So such Co-operative Societies should not be encouraged at the cost of the consumers.

As regards the police. Sufficient sum has been provided for the police this time. But as regards crimes, robberies and dacoities we find that they are still on the increase. In Gauhati alone there are so much burglary cases this time but not a single case has been detected. I know that one thief was caught redhanded and he was surrendered to the police who put him in the lock-up ; but in the morning when the man who caught that thief went to the police thana, he found that the thief was released without any bail. Such things are happening from Dibrugarh to Dhubri. I suggest that promotion in the police force must depend on detection of crimes and not on seniority or anything else.

Madam, my Friend, Mr. Purna Chanda Sarma, the other day urged upon Government to encourage cottage industries. I am at one with him. But I find that a very small amount has been provided for in the Budget under this head. I suggest that the Hon'ble Minister will see that in future this department is encouraged because there is enough scope for development of cottage industries in Assam and the Government can help the people in this respect. They will also increase our national income.

Then coming to Education. I find that a large sum of money has been allotted to this Department, but our Government has again lagged behind for the spread of Hindi education in Assam. Madam, you know that when the Britishers came here it was Madras and Bengal who mastered their language first and so they got good posts in the Central Secretariat. That will happen again here after 15 years. As Hindi has been declared a *lingua franca* for India, we must all try to learn this language early. There are three or four High Schools in Assam started by the public themselves. I hope that Government will see that sufficient grant is provided for them so that the boys and girls of this State can learn Hindi and thereby obtain some seats in the Secretariat at Delhi. Madam, I have seen recently there has been controversy in the newspapers with regard to the introduction of Devnagari characters for our Assamese language. I think Sanskrit characters are known to every one of us. One who knows Sanskrit can read and write in Devnagari script. In India Nepali, Maharastri, Gujrati, Rajasthani, etc., are all written in Hindi character and Devanagri character and they are some of the richest languages of India. I have seen books written by Sree Sankardeva and I have read them in Hindi character. I do not think that any person who does not even know Assamese cannot understand it. As you know, Madam, if the words "মই যাওঁ" are written and in Hindi any person who does not even know Assamese shall understand them. So, I think hon. Members will also consider this and if they find it suitable that Devnagari character will best suit our language they can introduce it at an early date. There may be some difficulty at the beginning to learn it, but later on it will be easier, and we shall open the door of our literature to the people of other States.

Madam, when one of my hon. Friends from Nowgong was complaining about weights I must say that there is a trade custom in Bombay also where certain articles are sold at a seer of 28 tolas only. The price is adjusted according to the prevailing price in Calcutta and we have no objection if one standard weight is introduced every where.

My hon. Friend, Dr. Emran Husain Chaudhury, was trying to adopt the same policy of the Party to which he belonged, I mean the destructive policy of the Muslim League, by creating differences between one society and the other. Merchants are always the same—Muslims, Hindus, Christians or Buddhists. Whether he wants to create a difference between them.

Dr. EMRAN HUSAIN CHAUDHURY: On a point of information, Madam, may I ask the hon. Member............

The DEPUTY SPEAKER: No, I cannot allow the hon. Member to speak anything until the hon. Member speaking yields to him. He may take his chance to reply when his turn comes.

Mr. KEDARMAL BRAHMIN: I again request the Government to see that this control is abolished at an early date so that the merchants get a fair chance to do their business, and the suffering of the people may come to an end, as I am sure the price now prevailing will come down.

Babu BIDYAPATI SINGHA: Madam, Deputy Speaker, on behalf of the Members of the Legislative Assembly from Cachar I congratulate the Hon'ble Finance Minister for preparing the Budget with such pains and presenting the same in the House. It has been quite nice for all parts of the State except Cachar in which there is complete blackout of all the boons that have found place in the Budget. So we, Cachar Members, think that no useful purpose will be served by our taking part in the Budget debate or discussion which is not meant for us, and under protest we, Cachar Members, refrain from taking part in the debate. (*Opposition cheers*).

Mr. LARSING KHYRIEM: Deputy Speaker, Madam, the Budget presented by the Hon'ble Finance Minister shows his sincerity to meet the needs of the people, although he has, I believe through oversight, might have forgotten to allot money for the Mawmluh-Phalibazar road. I shall discuss about this matter later on. Firstly I take Agriculture. The work of the Agriculture Department in my Subdivision is not satisfactory. In a way it is a failure. This is due to lack of initiative, sincerity and honesty on the part of the Inspector and his staff, who seldom goes out on tour and sometimes whenever they go out, they do not care to enlighten people of what to do and how to do. In the matter of small projects under irrigation scheme, I say that this is a mere waste of public money. I know there are instances where people received a grant from the Government, but practically no work is done. There are others who got a grant but they do not make use of the land and the result is that there is no benefit to themselves, nor do they utilised the money as they ought to have done. There are also instances where the demonstrators asked the people to work with a promise that Government will give them a grant and the poor people had to take loan to finish the work. But I am sory to say that when they finished the work no grant has come to those people. This is attributed to the fact that such an important work is entrusted to the Demonstrators who are more or less have no responsibility and at the same time not free from suspicion. In future this kind of work should be entrusted to a responsible officer not below the rank of an Additional Deputy Director of Agriculture otherwise it will be a sheer waste of public money. The only remarkable feature is the concession given in regard to supply of bonemeal which is really a boon to the cultivators who are very grateful to the Government. Had it not been for this concession for bonemeal, the price would rise beyond the purchasing capacity of the cultivators and the object of the Grow-more-food Campaign would have been defeated.

Coming to Public Works Department I like to say that economically the Jowai Subdivision is one of the most backward Subdivisions. The people of this area has no means to export their produce, nor do they in return get their necessities due to lack of communications. We are made poorer now than what we were before. The bridges on the bridle paths of the Jowai-Muktapur, the Jowai-Dawki and the Jowai-Sutnga were left without repairs for the last 5 or 6 years and the whole structures were collapsed. The people of those areas were thus isolated during the rains being unable to cross the rivers and the result is that they could not take their commodities to the *hats*, where in return they could get their necessities. This neglect on the part of the District Officer is really a serious matter in the

present food crisis. So it is the desire of the people that whatever financial condition of the State may be, the neglected bridges should be reconstructed, failing which, I suggest that whatever amount of money allotted for the repairs of these paths should be utilised for the said bridges or out of the lump sum grant given to the district, the mojor portion be earmarked for the subdivision or whatever amount given to subdivision for repairs it should be spent for the bridges leaving aside all other road repairs. I appeal to the Hon'ble Minister-in-charge that this should be done before the monsoon sets in.

As I have stated before, I want to speak about the Mawmluh-Phalibazar road. There is a crying need for finishing this road. The people of the border of Pakistan round about Phalibazar have been looking with great hope that this road would be finished this year, but they have been greatly disappointed. If, as stated by you, Madam, the Government of India has sanctioned the amount to finish the road, what can be the reason that no work has been commenced up to date since it was stopped ? I understand also that the Hon'ble Chief Minister when he went to Cherrapunji at one time gave hope to the people about this road. The Government is requested to see that this work is finished as quickly as possible.

I come to another point *i. e.*, the office of the Sub-divisional Officer, Jowai, with the increase of work and Assistants. The building still remains as it was since it was built some 60 or 70 years ago. Therefore, there is no wonder that the Sheristadar and the Head Peon are placed in the same room with the Sub-divisional Officer. The Nazir (Treasurer) is given a small room where it can hardly accommodate a table and a chair. So also the other rooms are in the same condition. Moreover there is no privy for the Sub-divisional Officer nor a latrine for his assistants to ease themselves. So whenever there is a call of nature, the Sub-divisional Officer has to run to his Bungalow and his assistants in the open air.

I do not like to press the Government in the present juncture to build a new building but my earnest request is to make an extension only.

Medical.—I am thankful to Government that next year they are going to open a dispensary at Nartiang. But you know our Subdivision is lacking in medical facilities. The people in the interior are a victim to all sorts of diseases. They are dying unknown with no medical help. I appeal that two more dispensaries be given one at Shilliang Myntang and another at Satpator in the near future.

Education.—With the sympathy and good wishes of our late Chief Minister and our present Chief Minister and our brethern in the plains for our all round developments, it is a pity to see that for the last 3 years no provision was made for opening new primary schools in the Subdivision. How could you expect us (hills people) to attain your standard if these wishes are not translated into action ? I am afraid that after 20 years, we shall still remain as we are to-day and the hope to sink and swim together will be dashed into the ground. Therefore if you are really anxious as you have proclaimed to the world, I urge that those who are in the helm of affairs to seriously consider to solve this question of fostering the light of education in the hills by giving us more primary schools and to give us more aid to schools run by tribal organisation. To understand a hill man is to help him to grow in his own way and to help him in the all round developments.

Further I wish to point out that so long when there were States in the District there was only one Deputy Inspector of Schools who was incharge of non-States areas only. Now when the States were merged, the work is increasing

by leaps and bounds making it humanly impossible for one Deputy Inspector to cope with the work. It is therefore urged that another Deputy Inspector be created for the successful running of the work.

Administration.—People have been put into great inconvenience and trouble on account of the restrictions in the Shillong-Jowai road for the plying of Jeeps with trailers. There were representations after representations from the public to this effect to lift these restrictions. I understand there was a promise to allow 10 Jeeps with trailers and those who will be given a permit will be allowed to run only 3 days in a week *i. e.*, the day before the Bazar day, the Bazar day, and the day after the Bazar day.

These permits again are to be taken from the Executive Engineer, Shillong but the Jeep owners live in Jowai and other villages near Jowai. When they come to Shillong to get the permits they do not sometimes get the Executive Engineer and thereby do not get the permit. I may point out that when the road was under heavy construction, Jeeps with trailers were allowed to be plied without any restrictions. These restrictions were put some 3 or 4 months ago. I do not see any reason why these restrictions should be put to the public when the Military Trucks of 4 and 5 tons weight are running every day. Now on account of these restrictions the people of our Subdivision are not able to carry all the necessities from Shillong in time. The Government is therefore requested to allow Jeeps with trailers to ply freely on this road.

The Jowai quota for C. I. Sheets is given to a man from Shillong. This has put the Jowai people to a great difficulty in going to take delivery of their C. I. Sheets.

On many occasions when people went to take delivery of their C. I. Sheets, the dealer told them that he had no C. I. Sheets in stock ; so they should come in such and such a date. The people went as instructed, but sometimes they met with the same fate.

I know there were instances of cheating. One man got a permit of 6 bundles. He went to Shillong to take delivery of the C. I. Sheets. The dealer told the man that he had a limited stock, he would give him 3 bundles only, so he should come again for the remaining 3 bundles next week. The man went on the appointed day, but could not get the C. I. Sheets. The dealer told him, here is your permit. You have taken all the six bundles. The poor man then had to return disappointed.

In order to relieve people from cheating and at the same time to incur unnecessary expenditure to go to Shillong, it is, therefore, requested that Government should appoint a local man to deal with the Jowai quota of C. I. Sheets.

Lastly the administration is not as it was before. Many cases are now pending since the years 1947, 1948, 1949 and 1950. The litigant public are put to great difficulty. On many occassions the litigants were summoned, but nothing was done. The Subdivisional Officers now-a-days do not go out on tour. If at all they go, they go to places where it is motorable such as Dawki and Hotspring. Therefore the Subdivisional Officer has no idea of the Sub-division and so whatever he does he has to rely on his assistants only. Therefore, the people do not get justice as they ought to. With these few words, I resume my seat.

Srijut DHARANIDHAR BASUMATARI: উপাধ্যক্ষা মহোদয়া, তিনি বাৰ উঠাৰ পিচতহে মোক সময় দিলে তাৰ কাৰণে আপোনালৈ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছো আৰু লগে লগে আমাৰ নতুন বিত্তমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াকো তেখেতৰ বিতং আৰু অতি কম সময়ৰ ভিতৰতে দেশৰ সকলো সমস্যা বুজি পাই আয় ব্যয়ৰ হিচাব আমাৰ আগত দাঙি ধৰাৰ কাৰণে অন্তৰৰ সৈতে ধন্যবাদ দিছো। ইমান কম সময়ৰ ভিতৰতে সকলো কথা এনে বিষদভাবে হৃদয়ঙ্গম কৰিব পৰাটোৱে তেখেতৰ বিচক্ষণতাৰ পৰিচয় দিছে। তেখেতে যিখন বাজেট দাঙি ধৰিছে সেইখন পঢ়ি যি দেখিলো সি সচাঁকৈয়ে আনন্দৰ বিষয়। যোৱা কেই বছৰৰ ভিতৰত যি বোৰ বাজেট দেখিছো সেইবোৰৰ লগত এই বাজেট তুলনা কৰিলে দেখিবলৈ পাওঁ কিমান বোৰ কাম কৰা হৈছে। কিন্তু ইয়াৰ লগে লগে এটা কথাত দুখ পাইছো যে বৃটিশ সকলক আমাৰ দেশৰ পৰা খেদা আন্দোলন কৰাৰ অভ্যাসৰ কাৰণে হওক বা ইমানদিনে বিদেশী চৰকাৰৰ দোষ বিছাৰি থকা অভ্যাস হোৱাৰ কাৰণে হওক আজি আমি আমাৰ চৰকাৰে যিবোৰ ভাল কাম কৰিছে সেইবোৰ আমাৰ চকুত নপৰা হৈছে। আমি সকলো ক্ষেত্ৰতে সকলো কথাত সমালোচনা কৰিবলৈ ভাল পাওঁ। বাটে ঘাটে, চাহৰ দোকানত, বজাৰত সকলোতে কেৱল তীব্ৰ আলোচনা কৰো, কিন্তু আমাৰ গৱৰ্ণমেণ্টে কি ভাল কাম কৰিছে তাৰ সমালোচনা কৰা বা গঠনমূলক পৰামৰ্শ দিয়া আমাৰ অভ্যাসৰ বাহিৰ হৈ পৰিছে। আজি এটা কথা মোৰ মনত পৰিছে। আমাৰ প্ৰিয় নেতা জহৰলালজীয়ে বেজাৰ কৰি এদিন কৈছিল "আমি এটা ভঙা পজা পাইছো সেই ভঙা পজা গঢ়ি তুলিবলৈ সময় লাগিব" এই কথাষাৰ আমাৰ বন্ধু শ্ৰীযুত পূৰ্ণ চন্দ্ৰ শৰ্ম্মাদেৱেও কালি কৈছিল। আৰু এটা কথা মনত পৰে ১৯৪৭ চনৰ ১৬ আগষ্টৰ দিনা লালকিল্লাত পুৱা চাৰে নটাত যেতিয়া নিচান তুলি জহৰলালজীয়ে আমাৰ নবলব্ধ স্বাধীনতাৰ বাণী ঘোষণা কৰে তেতিয়া সেই ঘোষণা শুনিবলৈ লাখে লাখে মানুহ আহিছিল। সেই লাখ লাখ মানুহৰ ভিতৰৰ ময়ো এজন হবলৈ পাই নিজকে ধন্য মানিছিলো। তাত তেখেতে এটা কথা কৈছিল। "আপোনালোকে আজি ইয়ালৈ আহিছে এটা নতুন উদ্বীপনালৈ। ই বৰ আনন্দৰ কথা কিন্তু আমি যি স্বাধীনতা পাইছো সেই স্বাধীনতাৰ সোৱাদ অনুভব কৰিবলৈ আমাৰ বহুত সময় লাগিব। মোৰ দুখহে লাগিছে কেনেকৈ গাৱে ভূঁয়ে আমাৰ সৰ্ব্বসাধাৰণক এই ভাব জগাই দিবলৈ পাৰিম"। সচাঁকৈয়ে আমি দেশ গঢ়ি তোলাৰ কথা এতিয়াও ভাবিব পৰা নাই। আমি স্বাধীন হৈয়ো দেশখন আমাৰ বুলি ভাবিব পৰা নাই। যদি ভাবিলোহেঁতেন তেনেহলে আমি কেৱল ধ্বংসমূলক আলোচনাতে আবদ্ধ নাথাকি গঠনমূলক আলোচনাহে কৰিলোহেঁতেন ; গতিকে আমি সদায় গৱৰ্ণমেণ্টৰ কুসমালোচনা কৰি থাকিলেই নহব সকলোৱে constructive suggestion দি চৰকাৰক সহায় কৰিব লাগিব। চিন্তাশীল মানুহৰ পৰা পৰামৰ্শ লৈ গঠনমূলক সমালোচনা সংগ্ৰহ কৰি গৱৰ্ণমেণ্টে কি উপায়ে কাম হাতত লব পাৰি সেইটো চাব লাগিব। গতিকে আমাৰ এতিয়া পুৰনি দৃষ্টিভঙ্গী পৰিবৰ্ত্তণ কৰিবৰ সময় আহি পৰিছে।

The Deputy SPEAKER: Hon'ble Member's time is over.

Srijut DHARANIDHAR BASUMATARI: Five minutes more Madam. মই কৈছিলো দেশ গঢ়ি তোলাৰ কাৰণে সকলোৱে চিন্তা কৰিব লাগিব। আপোনালোকে যদি বাজেট খন পঢ়ি চায় তেনেহলে দেখিব ৰাস্তা নোহোৱা ঠাইত ৰাস্তা হৈছে, পানী নোহোৱা ঠাইত পানী হৈছে, স্কুল নোহোৱা ঠাইত স্কুল হৈছে। সকলোৱে এতিয়া স্বীকাৰ কৰিব যে আগৰ গাওঁ আৰু এতিয়াৰ গাৱঁৰ ভিতৰত কিমান প্ৰভেদ। গতিকে আমি এতিয়া সকলো ক্ষেত্ৰতে দৃষ্টিভঙ্গী পৰিবত্তণ কৰা উচিত। অকল চৰকাৰী কৰ্ম্মচাৰী সকলেই নহয় সকলোৱে ভাবিব লাগিব এইখন আমাৰ দেশ। সকলোৱে যদি দেশ গঢ়িবলৈ চেষ্টা নকৰে অকল M.L.A. কেইজনৰ চেষ্টাত একো নহয়। গতিকে আমি সকলোৱে দৃষ্টিভঙ্গীবোৰ সলনি কৰিব লাগিব।

গতিকে শাষন কাৰ্য্যৰ চিজিলাতৰ বাবে, ৰাজ্যৰ সাধাৰণ পৰিস্থিতিৰ উন্নতিৰ হকে, ৰাইজ সমূহৰ কল্যাণৰ হকে, এই চৰকাৰী চাকৰীয়াল সকলৰ বৰ্ত্তমান যি দৃষ্টিভঙ্গী, মনোবৃত্তি সেই সকলোবিলাকৰ আমূল পৰিৱৰ্ত্তণ আনিব লাগিব। তেওঁলোকে কৰিব নলগায়া কিছুমান কৰি, তাকে support কৰি একাবেকা কিছুমান explanation 'ফাইলত লিখি দিলেই, ওপৰৱালা

মন্ত্ৰীসকল সন্তুষ্ট হব নালাগিব। তাৰোপৰি কেৱল ফাইলৰ ওপৰতেই, মন্ত্ৰীসকলে অতিকৈ বিলম্ব নকৰি নিজে কিছুমান ঠাই ঘুৰি, প্ৰকৃততে কি হৈছে নিজে মগজ খটাই ভাল দৰে জানি আহিলে শাসন কাৰ্য্যৰ এই জটীলতা বহুত ক্ষেত্ৰত সহজ হৈ উঠিব। এই বিষয়ে নিশ্চয় মন্ত্ৰীসকলে কাম হাতত লব পাৰে। যদি তেখেত সকলে ভাবে যে সকলো ক্ষেত্ৰতে, তলতীয়া কৰ্ম্মচাৰী সকলক বিশ্বাস নকৰিলে নহব তেতিয়াহলে, এই খামখেয়ালীৰ ওৰ নপৰিব।

যোৱা ১৯৪৫ চনৰে পৰা বাজেটত বহুবিধৰ পৰিকল্পনাই উল্লেখ আছে, কিন্তু সেইবিলাকৰ ভিতৰত বহুতো কৰা হৈছে যদিও বহুতো এতিয়াও হৈ উঠা নাই। আশাকৰো চৰকাৰে, সেই-বিলাকৰ implementation কৰিবলৈ জোৰ দিব। সেইবিলাক আচনি কাৰ্য্যত পৰিণত কৰিব পাৰিলে দেশৰ কল্যান হব আৰু জাতিৰ পিতা মহাত্মাগান্ধীৰ দেশৰ সৰ্ব্বতোপ্ৰকাৰৰ উন্নতিৰ হকে যি পৰিকল্পনা আৰু নিৰ্দ্দেশৰ বাণী আছিল সি বাস্তৱত পৰিণত হব—দেশৰ কল্যাণ হব। সেই বিলাক আচনি যেনে, কুটীৰশিল্প, যৰপৰা আমাৰ মানুহৰ দুপয়চা উপাৰ্জ্জন হয়, যাৰ দ্বাৰা আমি স্বাৱলম্বী হব পাৰোহঁক সেই সকলোবিলাকৰ যাতে বহুল উন্নতি হয়, গাৱে গাৱে ঘৰে ঘৰে যাতে প্ৰত্যেকেই এই কামত অগ্ৰসৰ হব পাৰে তাৰ কাৰণে কাৰ্য্যকৰী পন্থা ব্যাপক ভাবে হাতত লোৱা চৰকাৰৰ উচিত আছিল আৰু মই বৰ দুখেৰে সৈতে এই পৰিষদৰ সদস্য সকলক জনাও যে ঘৰুৱা শিল্প শিতানত Agriculture ত যিমান টকা এই বাজেটত ধৰা হৈছে—আৰু সেই অনুপাতে আমি ফল পাইছো নে তাক ভাল দৰে চিন্তা কৰি চাব লাগিব। অৱশ্যে এই খিনিতে কলে ভুল নহব নে, দেশ-বিভাজনৰ পাচৰ পৰাই, যি সাম্প্ৰদায়িকতাৰ দলাদলি মাজে মাজে দেখা দি আছে, সিও এটা কাৰণ, যাৰ কাৰণে, আমাৰ দেশ গঠনৰ পৰিকল্পনাবিলাক implementation হোৱাত বাধা জন্মিছে আৰু বিশেষ ভাবে, সেই আচনি বিলাকৰ প্ৰতিকূলে গৈছে। এই অন্তৰায় বিলাক ভাবিলে, অৱশ্যে চৰকাৰক আমি কোনো কোনো ক্ষেত্ৰত দোষ দিব নোৱাৰো। তথাপি শাসন কাৰ্য্যৰ শিথিলতাৰ কাৰণে যিবিলাক কৰ্ম্মচাৰীয়ে নিজৰ কৰ্ত্তব্যত অৱহেলা কৰিছে, যাৰ কাৰণে আমি suffer কৰিব লগীয়া হৈছে, সেই সকল কৰ্ম্মচাৰীৰ প্ৰতি ক্ষমা নেদেখুৱাই শাস্তি দিয়া প্ৰয়োজন বলি আমি ভাবো আৰু বিভাগীয় মন্ত্ৰী সকলে যেন ইয়াৰ প্ৰতিকাৰ কৰে। অসমৰ ইমুৰৰ পৰা সিমুৰলৈ সদীয়াৰ পৰা ধুবুৰিলৈকে কৰ্ম্মচাৰী সকলৰ মাজত যি দুৰ্নীতি ব্যাপকভাবে আছে বুলি কব লাগিব তাৰ মূলতে আমাৰ সদস্য সকলৰ ভিতৰৰ পৰাই সিবিলাকক বহুতে সহায় কৰিছে বুলিলে বঢ়াই কোৱা নহব। কাজেই, এইবিলাকৰ পৰা হাত সাৰি দেশৰ বৃহৎ মঙ্গলৰ অৰ্থে আমি প্ৰত্যেকেই চেষ্টা কৰা প্ৰয়োজন।

তাৰ পিচত, Procurement Scheme মতে ধান চাউল সংগ্ৰহ কাৰ্য্য ঠিকমতে কৰিব নোৱাৰাৰ কাৰণও বিভাগীয় কৰ্ম্মচাৰী সকলৰ কাৰ্য্যশিথিলতা। যিবিলাক ঠাইৰ পৰা ধান চাউল পোৱা যায়, তাৰ পৰা এজেন্টবিলাকে ধান চাউল বাহিৰলৈ পাটাচাৰকচীৰ চেক্‌গেট থকা স্বত্বেও ধান চাউল আদি বস্তুবিলাক খোলাভাবে বৰপেটালৈ বেচি দামত বিকিবলৈ নিয়া দেখা যায়। আজিৰ এই দুৰ্দ্দিনত খাদ্য অনাটন পৰিস্থিতি সমুখত ৰাখি তলতীয়া কৰ্ম্মচাৰী সকলৰ দ্বাৰাই এই ৰকমৰ কাৰ্য্য হবলৈ দিয়াত বাধা দিয়া নিতান্ত উচিত বুলি ভাবো। সেই কাৰণে সেইবোৰত দায়িত্বপূণ কৰ্ম্মচাৰী দিয়া উচিত। সেই কাৰণেই কৰ্ম্মচাৰী সকলৰ কাৰ্য্যশিথিলতা, দৰ্নীতি, দুৰ কৰা দৃষ্টিভঙ্গিৰ ফালৰ পৰা কাম হাতত লোৱা আমাৰ চৰকাৰৰ কৰ্ত্তব্য।

তাৰ পিচত—সূতা কাপোৰ। বাইজে সূতা কাপোৰ পোৱা নাই। সতা কাপোৰৰ বিতৰণ নীতি মোৰ বোধেৰে ঠিক হোৱা নাই। Co-operative Trading Society ৰ জৰিয়তে বিতৰণ কৰা নীতি ভাল হলেও real consumer বিলাকে আচল দামত textile goods নাপায়। সিদিনা, গুৱাহাটীত এজন retailer ৰ দোকানত সূতা দেখি সুধিলো—তুমি কৰ পৰা পালা? তোমাৰ লাইসেন্স আছে জানো? তেওঁ কলে, তেওঁৰ লাইসেন্স নাই আৰু সূতা পাইছে Procuring agent সকলৰ পৰাহে। সেইবিলাক Central Trading Co-operative য়ে reject কৰা কাপোৰ সূতা। এইদৰেই reject কৰা দেখুৱাই ভাল ভাল সূতা কাপোৰকো Black market ত খোলাভাবে যতে ততে বিক্ৰি কৰা দেখিবলৈ পোৱা যায়।

আৰু প্ৰকৃততে যাৰ যি দৰ্কাৰ সি তাক নাপায় আৰু এনেকৈয়েই Procuring agent সকলে লাখ লাখ টকা কৰে। এই বিষয়ত বিভাগীয় মন্ত্ৰী সকলে যেন চোকা নজৰ ৰাখে আৰু কৰ্ম্মচাৰী সকলৰ নিজৰ ভেটীৰ কথা নাভাবি আৰু ৰাইজেই মনোনীত কৰা Central Trading Co-operative ৰ মেম্বৰ সকলোয়েও নিজৰ লাভৰ কথা নাভাবি ৰাইজৰ মঙ্গলৰ হকে কাম কৰে এই মোৰ তেখেত সকলৰ ওচৰত অনুৰোধ।

আন এটি কথা হৈছে Grow-More-Food অভিযানত যিমান টকা ব্যয় কৰা হৈছে তাৰ প্ৰতিদান হিচাবে আয় হৈছেনে নাই, ৰাইজৰ শস্য উৎপাদন হৈছেনে নাই, চাব লাগিব। এই অভিযানত লাখ লাখ টকা ব্যয় কৰা হৈছে। কিন্তু তাৰ out-turn নাই বুলিলেও বেচি কোৱা নহয়। কাজেই টকা খৰচ কৰিছে যেতিয়া, খৰচ কৰাৰ আগতে well thought out plan কৰা দৰ্কাৰ আৰু সেইমতে, নিৰ্দ্দেশ দিয়াৰ প্ৰয়োজন। তাকে নকৰি যেনে তেনে খৰচ কৰিলে আচলতে ৰাইজৰ কোনো কামত নাহে বুলি মই ভাবো। সেই কাৰণে তাৰ যুক্তিযুক্ত ব্যবস্থা আন্তৰিকতাৰে সৈতে কৰা দৰ্কাৰ।

এইবিলাক কথা কওতে, আমাৰ মাজৰ পৰা মন্ত্ৰি সকলে নিজৰ স্থান এৰি উঠি যোৱাটো নিতান্ত অন্যায় বুলি মই ভাবো। কাৰণ আমি কি কওঁ কি নকওঁ তেখেত সকলে সকলো মন দি শুনা উচিত।

মহোদয়া আৰু এটি কথা ট্ৰাইবেল বিলাকৰ শিক্ষাৰ সম্বন্ধে কও—Constituent Assembly ত যি সংবিধান ৰচনা কৰা হৈছে তাত ট্ৰাইবেল বিলাকৰ উন্নতিৰ কাৰণে মাত্ৰ ১০ বছৰ ধৰা হৈছে। এই কালছোৱাত সিবিলাকৰ উন্নতিৰ হকে যথেষ্ট সংৰক্ষন কৰা একান্ত দকাৰ। নহলে এই দৰে হীন দেচ্ৰিৰ প্ৰশ্ন থাকিয়েই যাব। কাজেই ট্ৰাইবেল বিলাকৰ সুযোগ-সুবিধা বিলাক নিস্বাৰ্থভাবে খোলা অন্তঃকৰণেৰে এই কালছোৱাতেই সকলো কৰি দি সিবিলাকক আন আন উন্নত সম্প্ৰদায়ৰ শাৰীলৈ আনিবলৈ উঠি পৰি লগা সকলোৰে দৰ্কাৰ বুলি মই ভাবো।

এই ট্ৰাইবেল সকলক সংৰক্ষন ৰখা সম্বন্ধে Constituent Assembly ত যেতিয়া আলোচনা হৈছিল তেতিয়া ৩১৫ জন মেম্বৰৰ ভিতৰত ৪০/৫০ জন মানেহে সংৰক্ষনৰ সপক্ষে আছিল। এই বিষয়ত স্বৰ্গীয় আমাৰ প্ৰিয় নেতা চৰ্দাৰ পেটেল আৰু শ্ৰীজৱহৰলাল নেহেৰুৱে সানুনয় ভাবে সদস্যক অনুৰোধ কৰিব লগীয়া হৈছিল যে আমাৰ পিছ পৰা ট্ৰাইবেল আৰু তপশীলভুক্ত সম্প্ৰদায় বিলাক ইমান পিছ পৰি আছে যে তেওঁলোকক কিছু কালৰ কাৰণে সংৰক্ষন নিদিলে সদায়েই পিছ পৰি থাকিব আৰু তেওঁলোক কেতিয়াও আন উন্নত সম্প্ৰদায়ৰ সমানে আসন পাবলৈ যোগ্য নহব ইত্যাদি। উন্নত হব কেনেকৈ? তাত নাই ৰাস্তা, নাই তাত পানীৰ সুবিধা আৰু চিকিৎসা কৰিবলৈ কোনো ডাক্তৰখানা। আৰু যিও দুই এটা আছে তাৰ অৱস্থা বৰ বেয়া। ইফালে ট্ৰাইবেলৰ ঠাইবিলাক জঙ্ঘলী, ১০/১২ জন নহলে অকলে যাব নোৱাৰে। গতিকে আমাৰ ট্ৰাইবেল সকলক যথেষ্ট সংৰক্ষন নিদিলে বা special হিচাবে সকলো কথা খোলা অন্তঃকৰণেৰে নকৰিলে উন্নত লোক সকলৰ সমান হব পৰা সম্ভৱ নহব। সেই কাৰণে তেওঁলোকে এই ১০ বছৰতে সকলো সুবিধা পাই উন্নতি কৰিবলৈ লাগি পৰাতো স্বাভাবিক।

আজি বাজেট পঢ়ি চাই দেখিলো যে এই ৫ বছৰৰ ভিতৰতে কি কি হৈছে। চৰকাৰৰ বিশেষ যত্নত ট্ৰাইবেল অঞ্চলত শিক্ষাৰ পোহৰে দেখা দিছে। মই এইটো কলে মিছা কোৱা নহব যে ট্ৰাইবেল অঞ্চলত এমাইল দুমাইলৰ অন্তৰতে স্কুল হৈছে। কিন্তু কিছুমানে আকৌ কয় যে ট্ৰাইবেলৰ লৰাবিলাকে নপঢ়ে, স্কুল দিলে কি হব ইত্যাদি। তাৰ উত্তৰত মই কব খোজো যদি আপোনালোকে এতিয়া চায়গৈ তেন্তে প্ৰত্যেক স্কুলতে দেখিব ছাত্ৰ পৰিপূৰ্ণ হৈ আছে। গতিকে যি ঠাইয়ে শিক্ষাৰ পোহৰ পোৱা নাছিল, এতিয়া প্ৰত্যেক ঠাইতে স্কুল হল আৰু শিক্ষাৰ মূল্য বুজিব পৰা হৈছে। আশাকৰো এই ১০ বছৰৰ ভিতৰতে লৰাৰ পৰা বুঢ়ালৈকে, ডেকাৰ পৰা গাভৰুলৈকে সকলোৱে নিজৰ কৰ্ত্তব্য বুজিব পৰা হব। এই প্ৰসঙ্গতে মই এটা কথা কব খোজো। বাধ্যতা মূলক শিক্ষা প্ৰচলন পোন প্ৰথমে ট্ৰাইবেল

অঞ্চলতহে কৰা উচিত। কাৰণ যি ঠাইত শিক্ষাৰ মূল্য বুজি নাপায় তাতহে বাধ্য বাধকতাৰ কথা খাপ খায়। উন্নত ঠাইত দিয়াৰ কোনো মানে মই বুজি নাপাওঁ।

স্কুলৰ লগতে আমাক লাগে ৰাস্তা। আপোনালোক সকলোৱে জানে যে আমাৰ অঞ্চলবোৰ জঙ্গলেৰে পৰিপূৰ্ণ। আলি-পদূলীৰ সুবিধা নোহোৱাৰ কাৰনেও সেই অঞ্চলবিলাক পিছপৰি আছে। সেই কাৰণে পিছপৰা ঠাইবিলাকত যথেষ্ঠ আলি-পদূলী হোৱা উচিত। কিন্তু মই বাজেট পঢ়ি এটা কথাত হতাশ হৈছো যে চৰকাৰে আন ঠাইত লৈছে যদি ১৫ টা আলি, ট্ৰাইবেল অঞ্চলত লৈছে ৩ টা বা কৰবাত লৈছে যদি ১০ টা, ট্ৰাইবেল অঞ্চলত লৈছে ২ টা। এইটো কথা ঠিক যে গড়কাপ্তানী বিভাগে যুদ্ধোত্তৰ পৰিকল্পনাত যি বিলাক আলি-পদূলীৰ কাম হাতত লৈছিল, সেই-বিলাকৰো সৰহভাগ ৰাস্তাৰ কাম স্থগিত ৰখা হল। কাৰণ central গভৰ্ণমেণ্টে টকাৰ মঞ্জুৰি বন্ধ কৰাৰ লগে লগে কামো স্থগিত ৰাখিব লগীয়া হল। পিছে ইয়াতে এটা কথা মহোদয়া ক, খ, গ, অনুসূচিত দেখুওৱা হিচাবে যিবোৰ প্ৰদেশৰ টকাৰে কৰিবলৈ লৈছে তালৈকে চালে দেখিবলৈ পোৱা যায় যে তাতো ২২ টাৰ ঠাইত দুটা বা ১১ টাৰ ঠাইত এটা ইত্যাদি হিচাবেহে ট্ৰাইবেল অঞ্চলত পৰিছে। গতিকে মই দেখিছো যে আমাক উন্নত কৰিবলৈ যি ১০ বছৰ সময় দিছে তাৰ ভিতৰতে সকলো কাম হাতত নললে আমি যি পিছপৰা ঠিক সেইদৰেই থাকিম। আৰু এটা কথা এই খিনিতে কওঁ যে central গভৰ্ণমেণ্টৰ পৰা সংবিধানৰ ২৭৫ ধাৰা মতে scheme কৰি ৩০ লাখ টকা লৈ যি ৰাস্তা কৰা হব সেইটোও hill tribal ৰ তুলনাত আৰু যেনে দৰে পিছ পৰা সেই হিচাবে একোৱেই হোৱা নাই আৰু কবলৈ গলে ই "a drop in the ocean". Plain tribal ক কিয় সেই হিচাবে নিদিয়ে কব নোৱাৰো। এই সম্বন্ধে তেখেত সকলে যি খন আচনি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰলৈ পঠালে আজিলৈকে কিয় মঞ্জুৰ হৈ নাহিল তাকো কব নোৱাৰো। যিয়েই নহওক মই আশা কৰোঁ অহা বাৰলৈ যথেষ্ট ৰাস্তা লৈ ট্ৰাইবেলৰ আৰ্থিক আৰু সামাজিক উন্নতিৰ সুবিধা কৰি দিব। আৰু এটা কথা সেই দিনা মোৰ এটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰৰ পৰা জানিবলৈ পালো আজিলৈ plain tribal ৰ senior civil service ত মাত্ৰ ৩ জন আৰু junior civil service ত মাত্ৰ ৯ জন। এই দৰে যদি হয় কব নোৱাৰো তেখেত সকলে কেনেকৈ plain tribal ক উন্নতি কৰাই এই দহ বছৰৰ ভিতৰতে আনৰ লগত সমান শাৰীত আনিব পাৰিব। আৰু এটা কথা প্ৰমোচনত কোনো communal question নাই বুলিয়েই আজিলৈ ইমানবোৰ মানুহ প্ৰমোচন পায়ো আমাৰ সমতল ট্ৰাইবেলে-কোনেও প্ৰমোচন পোৱা নাই। আশা কৰোঁ তাতো যাতে বিশেষ চকু দিয়ে। মোৰ কবলৈ বহুত আছিল কিন্তু সময়ৰ অভাবত বৰ দুখেৰে সামৰনি মাৰিলো।

"জয় হিন্দ"।

The Deputy SPEAKER: Order, order. The hon. member has already taken much time.

To-morrow we shall have only two hours for discussion. The hon. Leader of the Opposition and the hon. Leader of the European Group will speak to-morrow. They will take half an hour each.

Dr. EMRAN HUSAIN CHAUDHURY: I will request you tc give me 40 minutes.

The DEPUTY SPEAKER: In that case, it will be better if the hon. Leader of the European Group starts his speech to-day.

Mr. J. S. HARDMAN: Madam, I will take some time and it would be better for the House to hear what I have got to say consecutively and not in instalments.

Dr. EMRAN HUSAIN CHAUDHURY: What about Mr. Hardman's suggestion to extend the discussion till Saturday ?

The Hon'ble Srijut BISHNURAM MEDHI: Saturday is a non-official day.

(*A Voice*—We can sit longer to-morrow.)

(Srijut Hem Chandra Hazarika wanted to speak).

The Deputy SPEAKER: The hon. Member may speak only for 10 minutes.

(*A voice*—We can sit for 10 minutes beyond 3 P.M. to-day.)

The Deputy SPEAKER: All right.

Srijut HEM CHANDRA HAZARIKA: মাননীয়া উপাধ্যক্ষা মহোদয়া, জয় জয়তে মই আমাৰ মাননীয় বিত্ত মন্ত্ৰী মহোদয়ক তেখেতৰ তথ্যপূৰ্ণ বাজেট প্ৰনয়নৰ বাবে অন্তৰেৰে সৈতে কৃতজ্ঞতা জনাইছো আৰু ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছো। কবলগীয়া কথা বহুতো কিন্তু সময়ৰ অভাৱত হয়তো বহু কথা অব্যক্ত হৈয়েই ৰৈ যাব, তথাপি মই সদনৰ বহুমূলীয়া সময় নষ্ট কৰিব নোখোজো। বাজেট আলোচনা প্ৰসঙ্গত বহুতো সদস্যই বহুত বিষয় বিতং ভাবে আলোচনা কৰিছে। ময়ো তেখেত সকলৰ মনোযোগ আকৰ্ষণ নকৰা কেইটিমানৰ বিষয়ে দুষাৰমান কথা কব খোজো। সকলোৰকমে এখন ৰাজ্যক উন্নতি কৰাই স্বাবলম্বি কৰিবলৈ হলে শিল্প যে অপৰিহাৰ্য্য তাক আমাৰ মাননীয় শৰ্ম্মা ডাঙৰীয়াই কৈ গৈছে। এখন ৰাজ্যৰ উন্নতি, সেই ৰাজ্যৰ শিল্প, বাণিজ্য আৰু শিক্ষাৰ ওপৰতেই ঘাইকৈ নিৰ্ভৰ কৰে।

আমাৰ দেশ স্বাধীন হোৱাৰ পিচত, কুটিৰ-শিল্প, যন্ত্ৰ-শিল্প, কৃষি আদি শিল্পত আমাৰ ৰাজ্য কেনে দৰে আগবাঢ়িছে, এই বিলাকৰ শিক্ষাৰ কাৰণে ৰাইজৰ মাজত প্ৰচাৰ কাৰ্য্য কিমান আগবাঢ়িছে, এই শিল্পবিলাকৰ বহুল উন্নতিৰ কাৰণে কিমান কল-কাৰখানা আমাৰ ৰাজ্যত প্ৰতিষ্ঠা কৰা হৈছে বা আমদানী হৈছে, ঘৰুৱা শিল্প বা কুটিৰ শিল্পৰ অগ্ৰগতিৰ কাৰণে কি কি চেষ্টা কৰা হৈছে, সেই বিষয়লৈ চকু ফুৰালে বাস্তৱিকতে গভীৰ হতাশৰ হুমুনীয়াহ কাঢ়িব লাগে। স্বাধীনতাৰ আগমনৰ আগত আৰু পিচত আমি ঘৰে ঘৰে চিঞঁৰি ফুৰিছিলো—স্বাবলম্বি হোৱাৰ একমাত্ৰ উপায় কৃষি আৰু কুটিৰ শিল্প। সূতা কটা, তাতৰ কাম কৃষি কাৰ্য্য আদিত উৎসাহ দি আমি গাৱেঁ ভূয়েঁ চিঞঁৰি ফুৰিছিলো-এই যতৰত সূতা কটা আৰু তাঁতৰ কামৰ কাৰণে আমাৰ দুখীনি অসমী আইক এসময়ত বাপুজীৰ নিছিনা মহামানৱেও প্ৰশংসা কৰিবলৈ বাধ্য হৈছিল যে ভাৰতৰ এটি চুকত পৰি থকা এই অসমত আপুৰুগীয়া আদশৰ চানেকি গাৱেঁ ভূয়েঁ বিৰিঙি আছে। সেই আদশ অটুত ৰাখিবলৈ আমি কি ব্যৱস্থা কৰিছো চাব লাগিব। আমি চাব লাগিব ৰাইজৰ শক্তি কৃষি কামত সুচাৰুৰূপে নিয়োগ কৰিব পাৰিছেনে নাই। ৰায়তৰ এই কামত আগবাঢ়িবলৈ যি সামান্য সহায়ৰ দৰ্কাৰ, আমি যদি এখন গাৱৰ সেই আৱশ্যকীয় যোগাৰ খিনিকেই দিব নোৱাৰো, তেন্তে আজি ৰাজ্যৰ উন্নতি আমি কেনেকৈ আশাকৰো। আমাৰ এই সদনত বহুতে চৰকাৰক criticise কৰি আছে যে দেশৰ প্ৰকৃত নেতাসকলেই দেশৰ শাসন ভাৰ লৈ তেখেতসকলৰ কৰ্ত্তব্য পালন কৰিব পৰা নাই, এইটো নিশ্চয় ভাবিব লগীয়া কথা।

গাৱেঁ ভূয়েঁ বুনিয়াদী শিক্ষাৰ জৰিয়তে শিক্ষা দিয়াৰ ব্যৱস্থা বহুল পৰিমাণে হোৱা উচিত। এই শিক্ষাপ্ৰচলনৰ লগে লগে বোধকৰো আমাৰ ৰাজ্যৰ উৎকট খাদ্য আৰু অন্যান্য বস্তুৰ অভাৱ কিছু পৰিমাণে লাঘৱ কৰিব পৰা হলহেঁতেন। উত্তৰলক্ষীমপুৰ আৰু তেজপুৰৰ ৰাইজৰ মাজত এনে ধৰণৰ শিক্ষাৰ প্ৰতি ৰাইজৰ আগ্ৰহ দেখা যায়। পানবাড়ীৰ বুনিয়াদী কেন্দ্ৰত যঁতৰত সূতা কটা, তাতবোৱা আৰু অন্যান্য ঘৰুৱা শিল্পৰ কাম আৰম্ভ কৰিও চৰকাৰী তৰফৰ পৰা আৱশ্যকীয় সহায় নোপোৱাত এই অনুস্থানৰ কাম প্ৰায় বন্ধ হৈ আছে। এই দুখীয়া বুনিয়াদী বিদ্যালয়বিলাকৰ উপাজৰ্জনে কিছু দুৰ্দ্দশাগ্ৰস্তৰ আহাৰ যোগাইছিল। কিন্তু আজি সেই উপাজৰ্জনশীল বিদ্যালয় বিলাকে আৱশ্যকীয় সাহায্যৰ অভাৱত হাহাকাৰ অৱস্থাত পৰিব লগীয়া হৈছে। চৰকাৰে এনেবোৰ অনুস্থানক আৱশ্যকীয় সাহায্য কৰিলে হয়তো, দেশৰো উপকাৰ হয় আৰু সেই মানুহখিনিও উপকৃত হয়।

আজি আমাৰ ৰাজ্যৰ খাদ্যাভাৱৰ কথা সকলো মানুহেই চিঞঁৰি কৈছে। আজি দুই তিনি বছৰে এই খাদ্য অনাটনৰ বিষয়ে চৰকাৰৰ ফালৰ পৰাও শুনি আহিছো। কিন্তু এই কষ্ট লাঘৱৰ অনুকূলে তেখেতসকলে নিজৰ ফালৰ পৰা কি সাহায্য কৰিছে সেইটো নিজেই উপলব্ধি কৰিব পাৰিছে। গাৱেঁ ভূয়েঁ দুই-এক অঞ্চলত বান পানী প্ৰপীড়িত লোকে সমবায় ভিত্তিত খেতি কৰিবৰ ব্যৱস্থা কৰিলেও চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা আৱশ্যকীয় সহায় পোৱা টান হয়। কৃষি সমবায় সমিতি বিলাকক চৰকাৰৰ কৰ্ম্মচাৰী সকলে মাটি বন্দবস্তি দিয়াত নানা প্ৰকাৰৰ আহুকাল কৰে। ৰেভিনিউ বিভাগৰ কৰ্ম্মচাৰী সকলে এনেবোৰ অনুস্থানক সহানুভতিৰ চকুৰে চোৱাত কাৰ্পন্য কৰে।

যোৱাবাৰৰ অধিবেশনত মই উত্থাপন কৰিছিলো, যে মই নিজে দুশ বিঘা মান মাটি লৈ সমবায় ভিত্তিত খেতিৰ বন্দোবস্ত কৰিছো। কিন্তু আজিলৈকে কোনো সাহাৰ্য্য বা সহানুভুতি পোৱা আমাৰ ভাগ্যত নঘটিল। ইয়াৰ লগে লগে ৫০ ঘৰমান দুৰ্দ্দশাগ্ৰস্ত পৰিয়ালবো ভৰণপোষণৰ নিমিত্তে মাটি বিচৰা হৈছিল। কিন্তু সকলো বিফল হৈছে। এই বিষয়ে মই আমাৰ মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ৰ ওচৰতো আবেদন জনাইছিলো আৰু সদায় কৈ আহিছো যে এই অনুষ্ঠান বিলাকে উপযুক্ত সহায় নেপাই যেনে বোকানদী আদৰ্শ গাওঁসমিতি, ঢেকীয়াজুলি কৃষি সমবায় সমিতি বিলাকে উন্নতি কৰিব পৰা নাই; কাৰণ এই বিলাক অনুস্থানে স্থানীয় কতৃপক্ষৰ পৰা পাব লগা আৱশ্যকীয় সহায় সহানুভুতিৰ পৰা বঞ্চিত। এইবিলাক সমিতিৰ সভ্যসকল বানপানী প্ৰপীড়িত স্থানৰ লোক। তেওঁলোকৰ বানপানী আৰু ভূমিকম্পৰ পিচৰ পৰা অৱস্থা অতি শোক লগা হৈ পৰিছে।

উপাধ্যক্ষা মহোদয়া, নিজে নগলে উত্তৰ-গুৱাহাটী, উত্তৰলক্ষীমপুৰ আৰু তেজপুৰ যোগাযোগৰ আলিটোৰ অৱস্থা বুজিব নোৱাৰে। নিজে মটৰেৰে গৈ ধাক্কা থেকেচনিৰ কোবত মূৰ ঘুৰি বমি কৰিলেই ৰাস্তাৰ অবস্থা উপলব্ধি কৰিব পৰা হব। (*Hear, hear*) আজি সেই আলিৰে আহিব নোৱাৰি বহুতে তেজপুৰৰ ফেৰিঘাটেৰে পাৰ হৈ নগাওৰেদিহে গুৱাহাটিলৈ আহিব পাৰে। মোৰ নিচিনা এজন বুঢ়া মানুহে ৩ দিন মানৰ মুৰত হে এই আলিৰ মটৰৰ থেকেচাৰ কোৱত ভোগ কৰিব লগীয়া ককালৰ বিষ যন্ত্ৰণাৰ লাঘৱ কৰিব পৰা হয়। আজিৰ দিনতো ৩ দিনে থেকেচা লেকেছা খাইহে আপুনি উত্তৰ গুৱাহাটীৰ পৰা উত্তৰলক্ষীমপুৰ পাৰগৈ পাৰে। এয়ে হৈছে, উত্তৰ লক্ষীমপুৰৰ বাইজৰ যাতায়াতৰ অৱস্থা। এই ৰাস্তাটোৰ কাম যদি অন্ততঃ Piece meal হিচাবেও কৰা হলহেঁতেন তেতিয়াহলেও আজি ৩/৪ বছৰে এই আলিৰ পিচ দিয়া কাম সামাধা কৰিব পাৰিলেহেঁতেন। এই আলিটোৰেদি এবাৰ আপুনি মটৰেৰে গলে যদি আপোনাৰ মটৰ নিজৰ হয় তেন্তে দ্বিতীয় বাৰ আপুনি কেতিয়াও এই বাটেৰে যাবলৈ মন নকৰিব। এনেকুৱা বৰ্ত্তমান আমাৰ এই আলিৰ অৱস্থা। তিনশ চাৰিশ টকা ভৰি লোৱা বাছৰ টায়াৰে ২/৩ মাহ ছলোৱা টান হয়। উত্তৰগুৱাহাটীৰ ফেৰিঘাটৰ পৰা চৰকাৰী আলি যি ঠাইত আৰম্ভ হৈছে সেই অঞ্চলটোত আলিৰ দুয়োকাষে মানুহৰ ঘনবসতি আৰু যি ঠাইত আলিয়ে বেকা এটা Turn লৈছে সেই ঠাই বৰ বিপদজনক। দুই এখন গাড়ি ভাঙ্গি দুৰ্ঘটনা ঘটিলেহে আলিটোৰ শোচনীয় অৱস্থাৰ কথা কৰ্ত্তৃপক্ষই উপলব্ধি কৰিবলৈ সক্ষম হব নে? (হাহিঁ) যোৱাবাৰৰ অধিবেশনৰ সময়ত মই মাননীয় বিত্তমন্ত্ৰীৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছিলো যে উত্তৰলক্ষীমপুৰলৈ যোৱা এই একমাত্ৰ আলিটোৰ দুখন মটৰ যাব পৰাকৈ বহলাই দিব লাগে। কেতিয়াবাই আমি শুনিবলৈ পাইছো যে ২/৩ খন মটৰৰ Collision হৈ নষ্ট হৈ গৈছে। তেজপুৰৰ পৰা উত্তৰলক্ষীমপুৰলৈ এই ৰাস্তা ছোৱা বৰ Narrow। কিন্তু আমাৰ সকলো কথাই অৰণ্যৰোদনহে হৈছে। এই ৰাস্তাটো ভেদকৰা নদীবিলাকৰ ওপৰত দলংবিলাক কেতিয়া যে দিয়া হব মই কব নোৱাৰো। আমি ১৯৪৬ চনৰ পৰাই ধনশ্ৰী, গাভৰু, ডিক্ৰং, বৰৈ আদি নদীত দলং দিবৰ কাৰণে চৰকাৰক জনাই আছো। গাভৰু আৰু ডিক্ৰং নদীৰ ওপৰৰ দলঙ মঞ্জুৰ হৈছিল। গাভৰু নদীৰ দলঙৰ বাবে সজুলিও কিনি নিয়া হৈছিল কিন্তু এতিয়া শুনা হৈছে গাভৰু

নদীৰ দলং বোলে দিয়া নহব ; সেই সজুলি বোৰেৰে বোলে বৰ্ত্তমান আন কোনো এক মহকুমাত দলং দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিছে। যদি সেইটো সত্য তেন্তে মঙ্গলদৈ, তেজপুৰ আৰু লক্ষীমপুৰৰ ৰাইজৰ প্ৰতি অন্যায় বিচাৰ কৰা হৈছে।

The Hon'ble Srijut RAMNATH DAS: সেই ঠাইত ৰাস্তাটোৰ Diversion হব।

Srijut HEM CHANDRA HAZARIKA: আজি ৩/৪ বছৰে Diversion কৰা নহল কিয় ? Diversion হব বুলি দলং দিয়া কাম বন্ধ ৰাখিলে মানুহৰ চলাচল যে বন্ধ হয় সেই বিষয়ে ভাবিব নেলাগে নেকি ? (Interruption).

The Deputy SPEAKER: Hon'ble Ministers and Deputy Ministers are repeatedly interrupting the hon. Member. Will the Hon'ble Ministers and Deputy Ministers please have some tolerance for the hon. Member.

Srijut HEM CHANDRA HAZARIKA: It seems that our prayers are of no importance to them and they are not attended to although I tried my best to speak for the poor people.

যি হওক, এই আলিটোৰ উন্নতি বিধান কৰাৰ আৰু এটা গুৰুত্ব থাকিব পাৰে। আজি যদি আপোনালোকে স্বীকাৰ কৰে তেন্তে এইটোও হব পাৰে যে Communist সকলৰ উত্তৰ-লক্ষীমপুৰেৰেওতো ঘাটি হব পাৰে। গতিকে সদিয়াৰ নিচিনাকৈ উত্তৰলক্ষীমপুৰ Frontier বুলি আমাৰ চৰকাৰে অভিহিত কৰিব পাৰে। ই কোনো প্ৰাদেশিকতাৰ দৃষ্টি ভঙ্গীৰ পৰা নহয়। যদি তেনে কেনো বিপদৰ সম্ভাৱনা আচলতেই আছে এই অঞ্চলত ৰেলৰ ব্যৱস্থা অচিৰতে একান্তই আৱশ্যক।

আমাৰ এই অঞ্চলক যদি আৱশ্যকীয় Frontier হিচাবে আমাৰ চৰকাৰে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক convince কৰাব পাৰে তেতিয়াহলে আমি যি কন ৰেল ৰাস্তাৰ কাৰণে দাবী কৰি আছো সেই কন ৰাস্তা দি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে আমাক সহায় কৰিব পাৰে। যদি আমাৰ চৰকাৰেই ইয়াৰ আৱশ্যক নাই বুলি ভাবে তেনেহলে central authority ৰ attention draw কৰিব কেনেকৈ ?

আমাৰ দেশৰ বনজ সম্পদৰ কথা কবলৈ গলে, আমাৰ দেশত যিবোৰ মূল্যবান বনজ সম্পদ আছে সেইবোৰ কিদৰে কামত লগাব পাৰি সেই কথা কোনোবাই ভাবি চাইছে নে ? সেইবোৰৰ শ্ৰীবৃদ্ধিৰ কথা আমি কোনেও চিন্তা কৰা নাই। আমাৰ শালৰ মহল আছে, আগৰ মহল, ধূনাৰ মহল, ছালমোগৰা মহল আছে, বেতৰ মহল আছে—এই মহলবোৰৰ পৰা বিদেশীয়ে উৎপন্ন বস্তু নি বাহিৰত শিল্প হিচাবে ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰিছে, কিন্তু এই মহলবোৰৰ বৃদ্ধি হৈছে নে নাই সেইটো আমি চিন্তা কৰি চাইছো নে ? আমাৰ দেশৰ ধূনাৰ মহল আমাৰ দেশৰ চালমোগৰা মহলৰ উৎপন্ন শিল্প স্বৰূপে ব্যৱহাৰত আমি লগাব পৰা নাই, তাৰ কাৰণে আমি কোনো চিন্তাই কৰা নাই। আমাৰ দেশৰ বনজ সম্পদ নি আন দেশে শিল্প ক্ষেত্ৰত কিদৰে ব্যৱহাৰ কৰিছে সেই কথা আমি ভাবি চাইছো নে ? হাতীৰ মহলৰ পৰা চৰকাৰৰ যথেষ্ট আয় হয় এতিয়া আকৌ নানা প্ৰকাৰৰ feesৰ ওপৰিও sale tax লগাবৰ চেষ্টা কৰা হৈছে বুলি শুনিছো, কিন্তু এই হাতী কেনেকৈ বৃদ্ধি কৰিব পাৰি তাৰ কাৰণে কিবা চেষ্টা কৰা হৈছে নে ? গতিকে মই এই দুটা বিষয়ে চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো। ইয়াৰ পিছত মই উত্তৰ লক্ষীমপুৰৰ কথা কৈ মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিম। কাপোৰৰ বিষয়ে উত্তৰ লক্ষীমপুৰৰ general কোটাৰ কাপোৰ কলৈ যায় ৰাইজে কব নোৱাৰে। এই হল কাপোৰৰ অৱস্থা। আজি কেবা মাহৰ পূৰ্ব্বে দুই তিনি মাহৰ কাপোৰৰ quota যোৰহাট পাইছিলগৈ বুলি শুনিছিলো। ৰাজ্যপালৰ সাহায্য নিধিৰ কাপোৰ পঠালি

পামলৈকে ৰাইজে পাইছে। কিন্তু আলি পদূলিৰ অভাৱত পথানীপামৰ পৰা সিফাললৈ নিয়াৰ সুবিধা বহুদিনলৈকে কৰিব পৰা নাই। অৱশ্যে ধেমাজী আৰু চিচি অঞ্চলতকৈ কানি কাপোৰ বিতৰণৰ অলপ সুবিধা হৈছে, তাৰ কাৰণে চৰকাৰক ধন্যবাদ জনাওঁ। চৰকাৰে চাউলধোৱা আৰু কমলাবাৰী আলিৰ কাৰণে টকা মঞ্জুৰ কৰিছে, কিন্তু অকল টকা মঞ্জুৰ কৰিলেই নহব, সেই টকাৰ যাতে সৎব্যৱহাৰ হয় তাৰ কাৰণে চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো। তাৰ পিছত সোৱনশিৰিমুখৰ পৰা ধলপুৰলৈ অহা আলিটোৰ কাৰণে কেবাবাৰো চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰা হৈছে। যদি ধলপুৰৰ পৰা সোৱনশিৰিমুখ ঘাটলৈ যোৱা আলিটোৰ ব্যৱস্থা কৰা হয় তেনেহলে সোৱনশিৰিৰ পৰা ধান আদি আৱশ্যকীয় বস্তুবোৰ অনা নিয়াৰ সুবিধা হয়।

মই এবাৰ চাহ বাগিছাত এটি অনুষ্ঠানৰ বাবে টকা তুলিবলৈ যাওতে এজন বাগিছাৰ কৰ্ম্মচাৰীয়ে কৈছিল বাগানৰ সংখ্যা যেনেকৈ বাঢ়িছে, দেশত অনাটন সোনকালে হব। চাহ বাগিছাৰ লগে লগে যিবিলাক মাটি পৰি আছে সেই মাটি যদি কৃষকে পালেহেঁতেন তেনেহলে আজি খাদ্য অনাটনৰ সমস্যা কিছু পৰিমাণে সমাধান হলহেঁতেন। বাগিছা বিলাকৰ বনুৱাসকলক আংশিক ৰূপে খেতিৰ কামত লগালেও খাদ্য অনাটনৰ সমস্যা কিছু লাঘৱ হ'ব। দুই এখন বাগিছাত ট্ৰেক্টৰেৰে মাটি চহাই বাগিছাৰ পৰা খেতিৰ কাম কৰা দেখিছো। মই অধিবেশনলৈ আহোতে মোনাপতি আৰু কৌপাতি বাগিছাত বহুল পৰিমাণে Tractor লগাই মাটি চহাই খেতিৰ যোগাৰ কৰা দেখা পাই আহিছো। সেইদৰে যদি প্ৰত্যেক বাগিছাত খেতিৰ ব্যৱস্থা কৰা হয় তেনেহলে Grow-more-food scheme ৰ সফলতা হব পাৰে। এই বিষয়ে মই Indian Tea Association ক অনুৰোধ জনাও যাতে প্ৰত্যেক বাগিছাত এনেদৰে খেতিৰ ব্যৱস্থা কৰে।

The Deputy SPEAKER : Hon. Member's time is over.

Srijut HEM CHANDRA HAZARIKA : আৰু অলপ সময়ৰ ভিতৰতে শেষ কৰিম। উত্তৰ লক্ষীমপুৰৰ হাইস্কুলৰ অৱস্থা সম্পৰ্কে মই সদায়ে কৈ আহিছো। আজি ১৯৪৬ চনৰ পৰা যিমান চিঞৰ বাখৰ কৰি আহিছো সকলো বিফল। উত্তৰ লক্ষীমপুৰ মহকুমাৰ ধকুৱাখানাত যিখন Middle Vernacular School আছে—তাৰ সম্বন্ধে বৰ পৰিতাপেৰে ক'ও যে, এই স্কুলখন স্থানীয় ৰাইজৰ উন্নতিৰ হকে বৃটিচ গৱৰ্ণমেণ্টৰ শাসনৰ আগ ভাগতেই স্থাপন কৰিছিল। সেই হেন পুৰনা স্কুল খনৰ ঘৰবিলাক ভাগি নষ্ট হৈ গৈছে ; বেৰ বিলাক নাইকীয়া হৈ গৈছে। এই স্কুল ঘৰটো মেৰামতি কৰাৰ কাৰণে মই অনেকবাৰ চৰকাৰক টকা দিবলৈ অনুৰোধ কৰি আহিছো আৰু চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা, সোনকালে হব বুলি প্ৰতিশ্ৰুতি দিয়া স্বত্বেও আজি পৰ্য্যন্ত তাৰ কাম আৰম্ভ নহল। ইয়াতকৈ আৰু দুখৰ কথা কি হব পাৰে যে যি অনুষ্ঠানৰ দ্বাৰা স্থানীয় ৰাইজৰ লৰা বিলাকে শিক্ষা পাব পাৰে তাৰ উন্নতিৰ হকে—বাৰে বাৰে চৰকাৰৰ গোচৰত অনা স্বত্বেও তালৈ কান সাৰ দিয়া হোৱা নাই। অকল সেয়ে নহয় উত্তৰ লক্ষীমপুৰৰ যিবিলাক অনুষ্ঠান ৰাইজৰ উদ্যমৰ দ্বাৰাই স্থাপিত আৰু পৰিচালিত সেই সকলো অনুষ্ঠানলৈকে চৰকাৰৰ অৱহেলা কৰা দেখা যায়। একেটি মাথোন উত্তৰ লক্ষীমপুৰৰ বালিকা উচ্চ বিদ্যালয়, অন্যান্য অনুষ্ঠান বিলাকৰে সৈতে যিটো উত্তৰ লক্ষীমপুৰৰ ঐতিহাসিক ভূমিকম্পই বিধ্বস্ত কৰি গৈছে তাৰো নিৰ্ম্মাণ হকে গৱৰ্ণমেণ্টক টানি অনুৰোধ কৰো। ভূমিকম্পই বিধ্বস্ত কৰা, বানপানীয়ে উটাই নিয়া অঞ্চল বিলাকত মহিলা সমিতিৰ পৰা শ্ৰীযুতা অমলপ্ৰভা দাস প্ৰমুখ্যে—অন্যান্য স্বেচ্ছাসেবিকা সকলৰ যি উদ্যম আৰু কাৰ্য্যদক্ষতাৰ পৰিচয় দিলে তাৰ বাবে উত্তৰ লক্ষীমপুৰীয়া বিধ্বস্ত অঞ্চলৰ ৰাইজৰ হকে কৃতজ্ঞতা জনাও আৰু চৰকাৰক এইটোকে কৰ খোজো যে, সেই নিচিনা শিক্ষা লাভ কৰিবৰ কাৰণে একেটি বালিকা বিদ্যালয়ৰ যেন অচিৰে উন্নতি সাধন কৰে আৰু তাৰ কাৰণে টকা মঞ্জুৰ কৰে সেইবাবে চৰকাৰক অনুৰোধ কৰো। তেজপুৰ অঞ্চলৰ শিক্ষানুষ্ঠান বিলাকৰ অৱস্থাও অতি শোচনীয়। তেজপুৰৰ বালিকা উচ্চবিদ্যালয়ৰ পৰিচালক কমিটিয়ে আজি অনেক দিনৰ পৰা সাহায্য বিচাৰি আছে। Building Grant যাতে মঞ্জুৰ কৰে তাৰ বাবে চৰকাৰক অনুৰোধ জনাও। তাৰ পিচত, Grazier বিলাকৰ সম্বন্ধে কও যে, যোৱা বানপানীয়ে গ্ৰেজিয়াৰ বিলাকৰ ঘৰ বাৰি ম'হ গৰু আদি উটাই নি সিবিলাকৰ অৱস্থা অতি শোক লগা কৰি তুলিলে।

ৰাস্তা পদূলিৰ চিন মোকাম নাইকিয়া কৰিলে। সেই কাৰণে এই গ্ৰেজিয়াৰ বিলাকৰ সুবিধাৰ্থে সেই গ্ৰেজিং বিলাকেদি ৰাস্তা দিয়াৰ সুব্যৱস্থা কৰে তালৈকো চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো। অকল সেয়ে নহয়, বিধ্বস্ত অঞ্চল সমূহৰ ৰাইজৰ সাধাৰণ অৱস্থাৰ উন্নতি কল্পে আলি-পদূলি, কুৱানাদ, আৱশ্যকীয় দুপয়চা পোৱা অনুষ্ঠান আদি খুলিবলৈ সুবিধা দিবৰ কাৰণে চৰকাৰক টানি অনুৰোধ কৰো। উত্তৰ লক্ষীমপুৰত যিখন Landing ground হোৱাৰ কথা আছে তাৰ কাম অতি সোনকালে আৰম্ভ হব লাগে। কাৰণ, অহা বাৰিষাত, হিমালয়ৰ পৰা ওলোৱা নদীবিলাকে কি গতি লয় এতিয়াও জনা নাযায়। প্ৰবল বানপানীয়ে হয়তো আকৌ এই অঞ্চল যোৱা বাৰৰ দৰে অনন্ত সাগৰত পৰিণত কৰিব পাৰে। সেই কাৰণেই তেনেকুৱা অৱস্থাত উত্তৰলক্ষীমপুৰক বাহিৰৰ জগতৰ লগত সংলগ্ন ৰাখিবলৈ এই Landing groundৰ প্ৰয়োজন হব পাৰে। তাৰোপৰি, এই অঞ্চলৰ, বাৰিষা যাতায়তৰ কাৰণে যে কিমান কষ্টকৰ তাক সকলোৱেই জানে; মালবস্তু অনানিয়া কৰা যে কিমান দুৰূহ তালৈ লক্ষ্য ৰাখি, এই অঞ্চলৰ মাজেদি ৰেল বহোৱাৰ কাম সোনকালে হাতত লবলৈ আমাৰ চৰকাৰে যেন কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক টানি দাবী জনায়। এতিয়াই নজনালে পাচত হয়তো এই কাম হৈ নুঠিব কাৰণ শুনিছো যে I. T. A. ৰ তৰফৰ পৰা, জকাই টি কোম্পানীয়ে সেই অঞ্চলৰ বাগানৰ বনুৱা সকলৰ খাদ্য সম্ভাৰ যোগান দিবলৈ, তেওঁ লোকৰ এখন Landing ground খুলিব খুজিছে। যদি সেয়ে হয়, ইখনৰ কাম আৰু হৈ নুঠিব। গতিকে এই অঞ্চলটোৰ মাজেদি বহুৱাৰ পৰা ৰেলৰ লাইনটোৰ পৰা যাতে আমি বঞ্চিত নহও তাৰ কাৰণে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক অনুৰোধ জনোৱা একান্ত আৱশ্যক।

(*Voices*—আপোনাৰ সময় শেষ হল)

মহোদয়া, আৰু দুই মিনিত মান লাগিব পাৰে।

তাৰ পিছত শিল্প সম্পৰ্কে—আজি আমাৰ ৰাজ্যত দহৰ উন্নতিৰ হকে যিবিলাক উৎসাহী ডেকাই নানান শিল্প অনুষ্ঠান খুলিবলৈ চেষ্টা কৰিছে, কৃষিৰ উন্নতিৰ লগে লগে সেইবিলাকৰো যাতে পৰিপুষ্টি সাধন হয় তালৈ যেন চৰকাৰে দৃষ্টি ৰাখে তাকো পুনৰ জনাওঁ।

উত্তৰ লক্ষীমপুৰৰ কেইটা মান অঞ্চল যেনে, ঢকুৱাখানা, বৰদলনি, পঠালিপাম আদিত অধিক শস্য উৎপাদন হয়। সেইবিলাক Surplus area। তাৰ পৰা ধান সংগ্ৰহ কৰি, ঠায়ে ঠায়ে গুদাম কৰি মজুত ৰাখিব লাগে; কাৰণ মই আগতে কৈ আহিছো যে যোৱা ভূমিকম্পৰ ফলত এই অঞ্চলৰ নদী বিলাকৰ গতি কি হৈছে অহা বাৰিষাতহে জনা যাব আৰু তাৰে preventive measure হিচাবে এতিয়াৰে পৰা যো-যা কৰা উচিত হব। চৰকাৰৰ বিদিত আছে যোৱাবাৰ যাতায়তৰ অসুবিধাৰ কাৰণে plane ৰে চাউল যোগাৰ কৰি দিব লগা হোৱাত প্ৰতি সেৰ চাউলৰ দাম ৪৲ (চাৰি) টকাৰো ওপৰ, আমাৰ ৰাজ্যৰ ভৰণী হয় আৰু চাউলো অনেক লোকচান হয়। সেই কাৰণে উত্তৰলক্ষীমপুৰ টাউন, বৰদলনি, পঠালিপাম, কদম, ঢকুৱাখানা আদি ঠাইত ধান মজুত ৰখাৰ কেন্দ্ৰ কৰিব লাগে। নতুবা বিপদৰ সময়ত ৰাইজৰ উপকাৰ সাধন কৰিব পৰা টান হব। উত্তৰলক্ষীমপুৰৰ বানপানী প্ৰপীড়িত অঞ্চল বিলাকক খুৱাবৰ কাৰণে উত্তৰলক্ষীমপুৰতেই যথেষ্ট ধান চাউল উৎপন্ন হয় সেই ধান চাউল বিলাক বিপদৰ সময়ত সেই অঞ্চল সমূহক ৰক্ষা কৰিব পৰাকৈ মজুত ৰাখিহে আন ঠাইলৈ পঠোৱাৰ দিহা কৰা উচিত। যোৱা বছৰৰ ভূমিকম্পই উত্তৰলক্ষীমপুৰৰ ভিন ভিন অঞ্চলৰ ৰাইজৰ যি অৱস্থা কৰিলে আলি-পদূলি স্কুল ভাঙি ছিঙি যি দুৰৱস্থা কৰিলে সেই সকলো বোৰ পুনৰ নিৰ্ম্মান আৰু পুনৰ গঠন সম্পৰ্কে আৱশ্যকীয় টকা বাজেটত ধৰা হোৱা নাই। এই মহকুমাৰ নগৰৰ আলি-পদূলী নৰ্দ্দমা আদিৰ যি ভাবে পুনৰ নিৰ্ম্মান কাৰ্য্য হাতত লব লগা হৈছে লোকেলবৰ্ডৰ আলি, দলং ৰাইজৰ খোৱা পানীৰ ব্যৱস্থা কৰিব লগা হৈছে সেই অনুপাতে বাজেটত টকা ধৰা হোৱা নাই উত্তৰলক্ষীমপুৰ মহকুমাৰ পুনৰ গঠন সম্পৰ্কে যি ভাবে চৰকাৰে বিভাগীয় কৰ্ম্মচাৰী পঠাই ভিন ভিন বিভাগৰ কাম হাতত লোৱা দেখুৱাইছে তত্ৰাচ আৱশ্যকীয় টকাৰ অভাৱত সুচাৰু ৰূপে কাম সমধা হব বুলি আশা কৰা নাই। এই মহকুমাৰ বিধ্বস্ত অঞ্চল সমূহৰ ৰাইজৰ অভাৱ মোচন কৰিবৰ কাৰণে আৱশ্যকীয় ধান চাউল যোগাৰ কৰি ভৱিষ্যত যি বিপদৰ আশংকা আছে নদী বিলাকৰ গতি বিধিলৈ লক্ষ্য ৰাখি সেই বিপদৰ পৰা ৰায়তক ৰক্ষা কৰিবৰ উপায় অৱলম্বন কৰিবলৈ অনুৰোধ জনাই বহুতো কথা কবলৈ থকা স্বত্বেও সময়ৰ অভাৱত, সামৰণি মাৰিবলৈ বাধ্য হলো।

Election of Members to the Public Accounts Committee

The Deputy SPEAKER: We shall now have an election to the Public Accounts Committee inside the Chamber.

May I remind the hon. Members that voting will be invalid if they put their names on the ballot paper ?

The Hon'ble Shri BISHNURAM MEDHI: No signature ?

The Deputy SPEAKER: No.

(The ballot papers were distributed and the election then proceeded inside the Chamber.)

The Deputy SPEAKER: I hope all the hon. Members have received their ballot papers.

(*After a pause*)

I hope all the hon. Members have put their ballot papers in the ballot boxes. The Ballot boxes will be sealed just now. Hon. Members who want to remain till then may do so.

(*Voices*—No—No.)

Adjournment

The Assembly was then adjourned till 1—30 P. M. on Friday, the 16th March, 1951.

SHILLONG
The 18th May, 1951.

R. N. BARUA,
Secretary Legislative Assembly, Assam.